

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTUL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

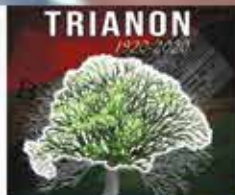

Dr. Karsai Béla,

a Karsai Műanyagipari Holding Zrt. elnöke

**Beethoven
Emlékmúzeum**

**Trianon 100
melléklet**

**A Covid-19
utáni német
gazdaság**

S
C
H
A
F
F
E
R
S
Z
O
D
A

**20 éves tapasztalattal
vevőink szolgálatában!**

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

**ÖREGHEGYI
KILÁTÓ**

SZERDA, SZOMBAT,

és VASÁRNAP

10-18 óráig

NYITVA

Belépőjegy: 300 és 500Ft

A Beethoven és a Brunsvik-család története örökre összeforrt

Megújult a Beethoven Emlékmúzeum Martonvásáron

250 éve született Ludwig van Beethoven, ennek apropóján adták át a megújult Beethoven Emlékmúzeumot, valamint a Brunsvik-kert új szökőkútját Martonvásáron. A felújítás kormányzati támogatással a Pannónia Szíve Program részeként valósulhatott meg, a fejlesztéseket pedig az épületegyüttesben működő Agrártudományi Kutató Központ végezte. Az Emlékmúzeum eddigi három szobája mellé új termekkel bővült, középpontjában a Brunsvik-család és Beethoven kapcsolatával.

A zeneszerző az 1800-as években többször járt Martonvásáron, hogy meglátogassa Brunsvik Ferencet, barátját és mecénását, valamint annak lányát, Brunsvik Jozefint, akinek sokáig udvarolt. Az Emlékmúzeum erre a családi kapcsolatra helyezi a hangsúlyt, bemutatva ezzel az élet és a művészet összefonódását.

Lovász László, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke az ünnepélyes avatón elmondta, a Brunsvik-kastély parkjában most már két múzeum van egymáshoz közel: a tavaly átadott Agroverzum Tudományos Élményközpont és a megújult emlékmúzeum, mely a zenetörténet egyik géniuszának hagyatékát mutatja be. Ez azért is különösen izgalmas, mert a zene és a tudomány szorosan összekapcsolódik, ahogy kiemelte, "a tudósok a zenében keresnek feloldódást", ennek jó példája, hogy például Bolyai János matematikus kiválóan hegedült, Werner Heisenberg fizikus pedig zongorázott.

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő gyermekkorát Martonvásáron töltötte, s mint mondta, egyre inkább kezdte felismerni, hogy a Brunsvik-család és Beethoven szellemi öröksége olyan értéket hagyott a közösségre, amit nem elég felismerni, de óvni és védeni is kell. Követendő példának tartja azt az értékteremtő munkát, amit a

Beethoven emlékmúzeum és a Brunsvik kert megújításával létrehozta.

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem segédkezett a múzeum zenei munkálataiban. **Vigh Andrea**, az egyetem rektora a megnyitón beszélt arról, mennyire romantikus regényekbe illő a Brunsvik-család és Beethoven kapcsolata. Bár regény nem íródott belőle, a zeneművek ajánlásai közelebb vihetnek minket ahhoz a korszakhoz, ahol zenét kizárólag élőben hallgathattak.

Beethoven a Brunsvik-család lányainak csupán tizenhat napig adott zongoraórákat, de a középső leánynak, Jozefinnek sokáig udvarolt. Nem járt sikerrel: Jozefin Joseph Deym gróffal kötötte össze az életét, de bécsi otthonukban gyakran látták vendégül a hoppon maradt zeneszerzőt. Beethoven Brunsvik Terézszel, a legidősebb lánnyal is jó kapcsolatot ápolt, támogatta tervei, vagyis az első óvodák létrehozásában, és neki ajánlotta az Op. 78 Fiszdúr szonátát. Az egyik legismertebb Beethoven-darab, a Cisz-moll szonáta, op. 27 No. 2, vagyis a „Holdfény-szonáta” is kötődik a Brunsvikokhoz: a zeneszerző Giulietta Guicciardi grófnőnek ajánlotta, akinek édesanyja Brunsvik Zsuzsanna volt. Sokáig Giuliettát tartották egyes kutatók annak a három részből álló szerelmeslevél címzettjének, ami a „Hal-

hatatlan kedveshez” szólt. A kutatások mai állása szerint azonban egyre valószínűbb, hogy valójában Brunsvik Jozefin a levél megszólítottja.

Szabó Tibor, a város polgármestere elmondta, jövőre lesz szintén 250 éve annak, hogy Mária Terézia Brunsvik Antalnak adományozta a martonvásári birtokot, így elmondható, hogy a város kulturális élete éppen negyed évezrede kezdődött. 2018 óta nem csupán a Brunsvik-kastély, hanem a birtok parkja is látogatható, itt helyezték el idén azt a szökőkutat, amit az Agrártudományi Kutató Központ (ATKK) közreműködésével újítottak fel.

Balázs Ervin, az ATKK főigazgatója elmondta, több, mint hatvan éve tartanak a Brunsvik-birtokon koncertet a Nemzeti Filharmonikus Zenekar közreműködésével, ám ezt a hagyományt most a pandémia miatt meg kellett szakítaniuk. Az emlékévi júniustól decemberig tartó részében azonban kamarakonzertekkel, interaktív tárlatvezetésekkel, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, valamint a Martonvásár Önkormányzata által megrendezett HoldFény Fesztivállal várják a látogatókat.

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XX. évfolyam 145. szám
http://www.regioregia.hu

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dévényi Zsóka, Fehér Enikő,
Dr. Göde Andrea, Herendi Judit, Horváth Tímea,
Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Nagy Péter, Réz Napsugár, Süle Ádám,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Kiss T. József, Mazán Tibor, Raáb Zoltán,
Szabó János

Címlapfotó: Mazán Tibor

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Innováció a műanyagiparban****8. oldal**

A környezetvédelem élharcosai a műanyagok használata ellen tüntetnek, de tudnánk-e nélkülözni ezt az alapanyagot? A Karsai Holding a gyógyszeripar, egészségügy, autógyártás, elektrotechnikai alkatrészek, csomagolóstechnika irányához csatlakozott a mezőgazdasági-kertészeti termékek, eszközök gyártása is.

Az Extreme Parknál nem állt le az élet**16. oldal**

„A jövőben egy ilyen helyzetre, amit a járvány okozott, muszáj stratégiákat kidolgozni. Ilyen hármas hatás még a 2008-as pénzügyi válságban sem ért bennünket. Egyrészt teljesen felkészületlenül érte a világot a pandémia, másrészt véget ér az uniós gazdasági ciklus, és amíg a következő nem indul, elapadnak a források. ”

10 év magas szintű szolgálat**40. oldal**

Tágas, tiszta terek. Mindenütt virág. Készséges munkatársak, korrekt tájékoztatás. A várakozók számára kényelmes bútorok, wifi-elérhetőség. A falakon a Velencei-tó természetvilágát bemutató fotók, s a kilátás mi más lehetne, mint a tóparti panoráma. Ki hinné, hogy egy kistérségi járóbeteg-szakellátó központban járunk? A Velencei Szakorvosi Rendelőintézet igazgatójával, **dr. Ferencz Péter** főorvos úrral beszélgettünk.

Három évtized a sportért**44. oldal**

Öröm visszaidézni azt a lelkesedést, ami a rendszerváltás idején azokat a fiatal sportvezetőket, sportrajongókat jellemezte, akik különféle sportszervezeteket, szakosztályokat, klubokat, vagy egyéb formában működő sportcélú civilszervezeteket hoztak létre, hogy önkéntes munkájukkal népszerűsítsék, szolgálják, szervezzék szeretett sportágukat, és egybegyűjtsék tehetségeiket, rajongóikat.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Megújult a Beethoven Emlékmúzeum Martonvásáron.....3. oldal

Pandémia után, Trianon fordulóján.....5. oldal

A Transintertop is a versenyképesség-növelés híve.....6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Négy üzemcsarnokkal bővült az Alba Ipari Zóna ..... 7. oldal

Innováció a műanyagiparban .....8-10. oldal

A Covid-19 utáni német gazdaság..... 11-15. oldal

Az Extreme Parknál nem állt le az élet..... 16-17. oldal

Ötcsillagos szállodát terveznek Tatára.....18-19. oldal

Díjátadó az FMKIK-ban.....20. oldal

MELLÉKLET

Trianon 100..... 21. oldal

Apponyi Albert gróf delegációvezető..... 22-25. oldal

A "Vörös-térkép" .....26-27. oldal

Orbán Viktor miniszterelnök ünnepi beszéde... ..... 28-29. oldal

Száz év.....30. oldal

Trianon 100..... 31. oldal

2020. június 4. 16 óra 32 perc..... 31. oldal

Pandémia után, Trianon fordulóján

A COVID-19-es járvány első hulláma Magyarországon kifuladt, lassan minden visszatérhet a régi kerékvágásba. Ugyan maszkban járunk boltba, nyilvános helyekre, viseljük az álarcot a tömegközlekedési eszközökön, de megszűnt a vásárlási időszám, kinyitottak a strandok, éttermek, üzletek, újra dolgoznak a gyárakban.

Persze semmi sem lesz már ugyanolyan, mint fél évvel ezelőtt. Talán tanultunk az eseményekből, jobban vigyázunk egymásra, a higiénés szabályok betartására, az idősebbek védelmére. Talán már senkit sem akarnak meglincselni, ha elköhögi magát a buszon. Talán...

És szintén semmi sem lesz már ugyanolyan, mint 1920. június 4-e előtt. Éppen száz éve írták alá Trianonban a szégyenletes békediktátumot, mely azóta is érezteti a hatását a világ, Európa, és hazánk történelmében. Az egykori győztes országok, melyek jó nagy falatokat csippentettek le a Magyar Királyság testéből, kettő kivételével eltűntek a süllyesztőben. Nincs már Jugoszlávia, Csehszlovákia, szétesett a Szovjetunió, Magyarország mégis akkora maradt, amekkorát Trianonban megrajzoltak.

Mi is emlékezünk az eseményre, mellékletünkben felidézük a XX. századi magyar szónoklatok legnagyobbikát, gróf Apponyi Albert egykori védőbeszédét. Érdekes elolvasni a szöveget, sok aktualitást találhatunk benne. Miniszterelnökünk is reflektált a gyászos évfordulóra, Sátoraljaújhelyen osztotta meg optimizmussal, tenni akarással teli gondolatait. Erdélyi barátaink is hozzátették a magukét, két fiatal, jeles közéleti szereplő írását olvashatják.

Emlékezzünk tehát közösen, mert csak a múlt ismerete lehet a jövőnk záloga!

Veér Károly
főszerkesztő

T A R T A L O M

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Bokrétáünnep Tatabányán a Megyeháza téren.....33. oldal

Benkovics Alajos (1937–2020).....34. oldal

Jüllich Ádám .....34. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Megnyílt Tatán az új városi piac.....35. oldal

Megújulhat a sümegi vár .....36. oldal

14 Fejér megyei település kedvezményezett.....37. oldal

Gárdony és a nyár .....38. oldal

Új színházzal gyarapodott régióink .....39. oldal

10 év magas szintű szolgálat..... 40-41. oldal

Vendégváró Velence .....42. oldal

KINCSKERESŐ

Az ország legszebb kerékpárútja..... 43. oldal

Három évtized a sportért..... 44-45. oldal

Egy irányba nézünk, egy úton megyünk ..... 46-47. oldal

„AZ ÉN KISKERTEM” .....48. oldal

Zöldliget..... 49. oldal

Verseiben formálja a magyar nyelvet.....50. oldal

Sziijártó Péter örömmel adta át a támogatásról szóló megállapodást Selmeczi Attilának

Czunnyiné dr. Bertalan Judit meggyőződésének adott hangot: a támogatás jó helyre került

Kormányzati támogatás mellett bővíthet Környén a megye logisztikai kapacitása

A Transintertop is a versenyképesség-növelés híve

Komárom-Esztergom megyében 38 vállalat pályázott sikeresen a magyar kormány versenyképesség-növelő programjára, ezzel mintegy 20 Mrd forintnyi beruházást vállalva, 8,6 Mrd forintnyi állami támogatás mellett. A bátor megyei beruházók egyike a Transintertop Kft., mely hamarosan egy új logisztikai raktárcsarnok építésébe kezdhet. A 796 millió forint összértékű beruházásból több mint 282 millió forintot vállalt magára a magyar állam – hangzott el június 24-én, Környén, a Transintertop Kft. telephelyén, ahol Sziijártó Péter, külgazdasági és külügyminiszter támogatási szerződést adott át a cég vezetésének.

Selmeczi Attila, a Transintertop Kft. tulajdonosa elmondta, hogy a közel 800 millió forintos beruházással egy új, 3000 négyzetméteres raktárépületet hoznak létre, ahol a tárolás mellett értéknövelő szolgáltatásokat – minőség-ellenőrzést, átsomagolást, bér munkákat – végeznek. A bővítés után a társaság teljes raktárkapacitása eléri a 23 ezer négyzetmétert, ami 25 ezer szabványos raklap tárolását teszi lehetővé. A támogatás nélkül a beruházás csak évekkel később valósulhatott volna meg – tudtuk meg a cégtulajdonostól.

Selmeczi Attila beszédében külön kiemelte a gyors kormányzati intézkedést, hiszen nem csak, hogy gyorsan megtörtént a versenyképesség-növelő pályázat kiírása, de annak elbírálására sem kellett sokat várniuk, hiszen június végén már egy megkezdhető beruházásról számolhatnak be.

– *Logisztikai tevékenységünk bővítése hármas célt szolgál: a partnerek növekvő igényeinek kielégítését kapacitásunk növelésével, a több lábon állást előtérbe helyező stratégiánk megvalósítását azzal, hogy a fuvarozás és a szállítmányozás mellé logisztikai raktározási tevékenységünket is megerősítjük. Végül, de nem utolsósorban, a*

célok között szerepelt az is, hogy jelenlegi 270 fős dolgozói létszámunkat meg tudjuk őrizni. Az előttünk álló beruházás, melyet az engedélyezési eljárást követően, szeptemberben kezdhetünk meg, 15%-kal növeli majd raktárkapacitásunkat. A kész csarnokot 2021 júniusában szeretnénk birtokba venni, és a harmadik negyedévet már 90%-os kihasználtsággal tervezzük. Reményeink szerint az ebből keletkező többletbevételünk sikeresen kompenzálja majd az idei év április-május hónapjaiban elszenvedett veszteségeinket – ismertette a közeljövő terveit a tulajdonos.

Czunnyiné dr. Bertalan Judit, a térség országgyűlési képviselője ünnepi köszöntőjében kiemelte, hogy a kis, két-háromfős spedítőr cég a személyes látásra – több mint két évtizednyi kemény munkával – vált mára a térség meghatározó fuvarozási-szállítmányozási vállalatává, és ez olyan eredmény, ami mindannyiunk számára példaértékű lehet.

– *A Transintertop a nehézségek ellenére volt olyan bátor, hogy előre tervezzen, és bár nagyobb kockázatot vállalva, de kiaknázza a kormányzat által felkínált lehetőséget. Éppen ezért meggyőződésem, hogy ez a támogatás jó helyre érkezett – mondta a képviselőasszony.*

Sziijártó Péter ünnepi beszédében a kormányzati stratégia lényegére mutatott rá: – *Segélyek helyett – ahogyan az elmúlt tíz esztendőben – a mostani nehézségek idején is a munkában hiszünk. Ezért döntött úgy a kormányzat, hogy a munkahelyekre, illetve az azokat létrehozó vállalkozások támogatására helyezi a hangsúlyt. Mert egy új verseny indul a világgazdaságban, és ebben a küzdelemben Magyarország a magyar emberek munkájával lehet csak sikeres.*

A külgazdasági és külügyminisztertől azt is megtudhattuk, hogy országos szinten 806 vállalat kap támogatást, akik összességében 337 Mrd forintnyi beruházás végrehajtását vállalták 169 Mrd forintnyi támogatás mellett. Így a magyar állam és a vállalatok összefogásával 143 618 munkahelyet tudnak közösen megvédeni.

– *Nem engedjük, hogy az elmúlt tíz év kőkemény munkája kárba vesszen. Magyarország gazdasága életerőssé, az Európai Unió leggyorsabban növekvő gazdaságává vált, és Közép-Európa legvonzóbb beruházási célpontjaként tartják számon – tette nyilvánvalóvá a kormányzati szándékot Sziijártó Péter.*

CSEH TERÉZ

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„... most egy nehéz időszak elé fog nézni a magyar építőipar, hiszen összejött minden, ami csak összejöhetett. A gazdasági válság a megrendelők kör szűkülését is jelentette, mert az emberek nem ilyenkor kezdenek nagyberuházásokba.”

ERCSEY ÁRON

Négy üzemcsarnokkal bővült az Alba Ipari Zóna

Újabb négy épülettel bővült az Alba Ipari Zóna, és további három beruházás kezdődött el az elmúlt időszakban – hangzott el azon a sajtótájékoztatón, amelyet a Printer Service Kft. csarnokában tartottak. Az eseményt megelőzően az ipari parkban zajló beruházásokat nézte meg **dr. Cser-Palkovics András** polgármester, **dr. Bóka Viktor** jegyző, valamint **dr. Tóth Ferenc**, a Zóna ügyvezető igazgatója és **dr. Bódizs Tamás**, az Aranybulla Mezőgazdasági Zrt. elnöke. Az Alba Ipari Zónában jelenleg 93 vállalkozás működik, ezen felül 24 vállalkozás bérleményben végzi tevékenységét. Előkészítés alatt van 5 további cég beruházása, akik rendelkeznek már a területtel valamint építési engedéllyel, és várhatóan idén, vagy a jövő év elején megkezdik a kivitelezést.

Székesfehérvár

Egyfajta irányítóként szolgálhat mindannyiunk, de főképp a német exportban érdekelt cégek számára a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (FMKIK) Enterprise Europe Network iroda közel múltban elindított webinarium-sorozata.

Cikkünk a 11. oldalon

Tata

A három versenyben maradt helyszín, Balatonföldvár, Zamárdi és Tata közül ez utóbbit választotta következő prémium szállodájának helyszínéül az Avalon Center Kft. Az új szálloda építéséről május 26-án tartott a beruházó sajtótájékoztatót Tatán, az Új Kajakház Ökoturisztikai Központban.

Cikkünk a 18. oldalon

Dr. Karsai Béla - nyolc rangos díja közül az utolsó kettő, az MMSZ innovációs díja és az Akadémia Wahrmann Mór-érme

A Karsai Holding 30 éve

Innováció a műanyagiparban

A környezetvédelem élharcosai a műanyagok használata ellen tüntetnek, de tudnánk-e nélkülözni ezt az alapanyagot? A Karsai Holding gyógyszeripar, egészségügy, autógyártás, elektrotechnikai alkatrészek, csomagolástechnika irányához csatlakozott a mezőgazdasági-kertészeti termékek, eszközök gyártása is. A 30 éves múlttra tekintő, mindig megújulni tudó cég vezetője, dr. Karsai Béla a közelmúltban három díjat vehetett át munkásságáért. Ennek ürügyén tértünk újra vissza hozzájuk.

– Kezdjük a környezetvédők kontra műanyag vitával!

– Ez a kőolaj-származék az alapanyag mindössze 3%-nyi felhasználását jelenti. 1950-től ismerjük. Lehet, hogy az elnevezés, a mű, a nem természetes előtaggal van baj, polimerként, óriásmolekulaként, vagy egyéb említésként kevésbé kavarna port. Azt gondolom, lehet azon vitatkozni, kell-e egy, pláne két eldobható szívószál egy italhoz, kiváltható-e mással az egyszer használatos parti tányér, pohár, de egy csomó termékhez ez a könnyű, jól megmunkálható, 180°C-on formázható csodálatos anyag kell. Gondoljunk az egyszer használatos fecskendőkre, orvosi műszerekre! De az élelmiszeripari termékek eltarthatóságát megnövelő zsugorcsumagolás is milyen jól jön egy kiránduláskor, hosszabb utazáskor, és

a sokszor emlegetett pazarlási szokásinkra is jótékonyan hathat, hogy nem romlik meg hamar az ennivaló, nem kell kidobni! Vagy a gyógyszerek állagát és minőségét megőrző Plusssz-os hengerek betörése óta nem találtunk ki praktikusabb és esztétikusabb megoldást a tárolásra! Előállítható nádcukorból is polimer, de 52-szeres költséggel. Mennyivel is növelné meg ez az autógyártás, javítás összegét? Folytak ugyanakkor lebomló műanyag előállítására irányuló kísérletek, de egyelőre ezek roppant drágák, s vitatható a minden szempontból megfelelő-sük. Biztatónak tartom ugyanakkor a kukoricából előállítás gondolatát.

– Na, de az úszó szemétszigetek!

– Igen, ám ez a látvány és magatartás nem a gyártó felelőssége. Mi senkit nem bizta-

tunk a palackok, zacskók eldobálására, a szemét élőhelyre vitelére. Sőt! A magunk területén a szelektív visszagyűjtéseket és a saját „selejt” anyagainkat 100%-ban újrahasznosítjuk. A darált műanyag esetében kicsit magasabb hőfokot kell használnunk, de több termékünk – magaságyás, járólappal – épp ennek a folyamatosságnak a jegyében született. A parkolónk járólappal például 25 évesek, s még nem szorultak karbantartásra. Érdemes lenne a visszavásárlás láncolatában az európai mintát követni, ahol doboz díj (az alu, PET, üveg összefoglaló neve) nélkül nem forgalmaznak italokat, s az üzletek (vagy automaták) szépen odaadják ezt a díjat a vásárlóknak a visszaváltáskor. Talán az aludobozok jó gyakorlata e megoldás felé tereli a felelősen gondolkodó gyártókat/forgalmazókat.

Az automatizált gépsorok a koronavírus idején is folyamatosan dolgoztak

– Az általunk gyártott termékek többsége nem állítható elő ilyen minőségben más anyagból. Ez az az ágazat, ahol (egy év kivételével) az alapanyaggyártás minden esztendőben 9%-kal nő, mert egyszerűen pótolhatatlan.

– *Az alapanyagot hogyan szerzik be?*

– Csak az újrahasznosított termékek-nél dolgozzuk fel a saját anyagunkat, a többit a felhasználás függvényében rendeljük a gyártóktól. Számunkra az az egyik innováció, hogy egy megadott mennyiségű alapanyagból minél több, egyre vékonyabb, könnyebb készterméket hozunk ki. Ez kedvezően hat a szállításra, az áru mozgatására is. Nyilván van egy határ, a minőség – ennek rovására nem történhet fejlesztés! A terméket a csomagolás adja el – szokták mondani. Nálunk például az automatizált gépsorokról digitális nyomdázással úgy jön le a percnként 150 doboz, hogy az már felhasználható szép késztermék, nem kell rá külön kapacitást keresni.

– *Az innováció reklámokból ismert termékei milyen pozitívumot hoznak a vásárlóknak? Mitől innovatív egy magaságys?*

– Egyrészt az újrahasznosított alapanyag egy környezettudatos techno-

lógia végterméke. A belső kialakítással a mélyedések és lyukacsok a gyökérzet oxigénhez jutását segítik, így az dúsabb, egészségesebb lesz, ezáltal a növény fejlődését biztosítja. S ez igen fontos egy háziasszonynak, hobbi kertészeknek, erkélyen fűszernövényt nevelő panel lakónak, mindenkinek. De több hasonló termékünk is van a palettán: komposztáló, kaspó, virágállvány, az ezekből variálható zöldtorony, és az öntözőrendszerrel kiegészíthető zöldfal (A kert új dimenziójáról a <http://www.zoldfal.eu>, a termékekről a <http://www.karsaigarden.hu/> oldalon található számos érdekesség – szerzői ajánlás).

– *Hogyan összegeznél az életútját? Mi vitte előre?*

– Van az életben olyan emlék, amikor a kudarc, illetve a csak azért is bizonyítási vágy belém égetődött, és az vitt előre. Tanultam azokból az életrészekből is, amiket az adott pillanatban nehéznek, nehezen túlélhetőnek tartottam. Én 2,4-es átlaggal kerültem Fehérvárra középiskolába, a lakótársam szín ötössel, de kiderült, hogy a jegyek a párttitkár apának köszönhetőek, aki mindig szólt az érdekében. A középiskolai bukástól már nem tudta

ZEBRÁKAT TETTEK BIZTONSÁGOSABBÁ

Tatabánya - A város 5 kiemelten veszélyes gyalogátkelőhelyét tette biztonságosabbá figyelemfelkeltő piktogramok felfestésével a Bridgestone és Tatabánya Város Önkormányzata. A jelölések az úttesten való biztonságos átkelés mellett a koro-

navírus-járvány miatti megfelelő távolságtartásra is figyelmeztetnek. A piktogramok felfestésében részt vett **Szűcsné Posztovics Ilona** polgármester és **Topolcsik Melinda**, az abroncsgyár ügyvezető igazgatója is.

ÁLLAMI TÁMOGATÁS A VALEONAK

Veszprém - A Valeo-Siemens eAutomotive Hungary Kft. 597 millió forint értékben fektet be, ami-

hez 287 millió forintot meghaladó állami segítséget kap. A veszprémi gyár gépjárművek számára készít elektronikai alkatrészeket és rendszereket.

TÁMOGATÁS VIDÉKI VÁLLALKOZÁSOKNAK

Magyarország - Digitális- és technológiafejlesztésre, kapacitásbővítésre igényelhetnek akár 153 millió forintot a vidéki mikro-, kis- és középvállalkozások. A fejlesztésekre adott forrás akár 50 %-a informatikai fejlesztésre fordítható, melyhez a Modern Vállalkozások Programja tanácsadói hálózata szakmai segítséget is tud nyújtani a cégvezetőknek.

ÚJRA ÜZEMEL AZ ESZTERGOMI TEHERKOMP

Esztergom - Újra üzemel az esztergomi teherkomp - közölte **Szijjártó Péter** külügyminiszter közösségi oldalán. Mint a bejegyzésben olvasható, Magyarország határain a koronavírus miatt életbe léptetett korlátozó intézkedések során mindig fontos szempont volt a teherforgalom minél zavartalanabb biztosítása.

A Karsai Holding székesfehérvári irodaháza és üzeme

☞ megmenteni, pótvizsgázni sem tudott helyette. A fiú sokáig sodródott, végül segédmunkás lett. Én bizonyítottam a családomnak, az iskolai igazgatónak a jogtalan büntetése után, a magyar érettségi vizsgán az elnöknek, és a tanáromnak, hogy elszántan képes vagyok a legjobb eredményt kihozni magamból, s nem utolsó sorban magamnak. Az élet értelme maga az út. Egy sikeres életpálya van mögöttem, de ma is úgy megyek oda a műszakvezetőhöz, mint 25 évvel ezelőtt, hogy én ezt a munkafolyamatot, gépet, technológiát ismerem. Leltárt csinál az ember egy idő után: nem hiszek azoknak, akik szerint egy kamionnyi szemetet engedek ki nap mint nap, inkább örömként élem meg, hogy egy csodálatos anyag által jobb lesz a világ, hogy 700 dolgozónak tudok munkát, tisztességes bért adni immár három évtizede.

– *Díjakat alapított és Ön is díjazott. Fontosak ezek az elismerések?*

– Megfogalmazódott bennem az a szándék, hogy valamit tennem kell a közösségért. A Bolyai-Díjjal a tudományos élet kiválóságait akartuk elismerni. A 14 tagú bírálóbizottság akadémikusai és a köztársasági elnök javaslata alapján két évente adjuk át az elismerést, amit a köztudatban magyar Nobel-Díjként emlegetnek magas presztízse miatt. Civil elismerésként hoztuk létre, 100.000 euróval jár. Kapta már nyelvész, fizikus, neurobiológus, villamosmérnök, klasszika-filológus, állatorvos. Okos, mű-

velt emberek, akik tesznek ezért az országért. A Gábor Dénes Díj kimondottan a műszaki tudományokban kiemelkedőt alkotóknak szól. Itt a bizottság tagjaként ténykedem.

– A saját díjaim közül az akadémiai – amit a legszebbnek tartanak – a járvány miatt még nem vehettem át. Ezt azért túlzásnak érzem, nem tettem én le olyan szintű munkát az asztalra, mint egy Ganz Ábrahám! Az innovációs díj az örök emberi megújulást jutalmazza, hogy magasabb hozzáadott értékű terméket tudjunk létrehozni. Ez ránk, a mi cégünkre is jellemző, folyamatosan fejlesztünk. Legközelebb hozzám a Honvédelmi Minisztériumtól kapott díjam áll. A mai fiatalok életéből kimarad a katonai szolgálat. Én sajnálom, hogy a felnőtté érésnek ezt az állomását kevesen élnek meg, s nem mondja ki mindenki azt a mondatot, hogy felelősnek a hazájára. 18 éve csatlakoztam a Honvédség és Társadalombaráti Köréhez Székesfehérváron, s ezalatt az idő alatt a fiatalok honvédelmi-hazafias nevelését tartottuk szem előtt. Pákozdi nemzeti emlékhely minősítése e közösség érdeme, de világháborús emlékhelyek, katonasírok megmentését, szívszorogató történetek megörökítését is vállaltuk. Nos, talán ezért a díjért megdolgoztam!

– *Mit jelentenek Önnek a fogalmak?*

LOKÁLPATRIOTIZMUS

Mindenek előtt Balatonszemeshez kötődően sajnálom, hogy új polgármester választás lesz, mert lemondott az általam

tisztelt városvezető. Székesfehérváron 8 évig a Szenátus tagjaként segítettem a városvezetés munkáját, s a lakóhelyemen, Dunaújvárosban is számos felkérést kapok – legutóbb például a Kamara kért tőlem együttműködő segítséget.

ELKÖTELEZETT DOLGOZÓ

Azon dolgozókat kedvelem és becsülöm, akik a saját területükön szakértők és lojálisak, mert ők tudják igazán előre vinni a céget.

VÁLTOZÁSOKRA, KIHÍVÁSOKRA REFLEKTÁLÓ VEZETÉS

Ez helyzetfüggő, illetve az a meghatározó, hogy az adott helyzetben milyen lépéseket tud tenni.

SIKERTERMÉK

Számomra fontos újszülött. Vallom, hogy kellenek kitörési pontként, az európai piacra kijutás lehetőségével saját termékek. Ezzel még elégedetlen vagyok, de nagyon foglalkoztat a kérdés.

CSALÁDI VÁLLALKOZÁS – ELŐTTEM AZ UTÓDOM

Ez egyre inkább igaz. Először az unokahúgom, Krisztina kapcsolódott be a cégvezetésbe, s most már a férje, Roland is nálunk dolgozik. Nagy örömmre gépészmérnök végzettségű Szilvia lányomat is ide húzta a szíve projektmenedzserként. 3 éve együtt tevékenykedünk, nemcsak én adok át ismereteket, de közösen is tanulunk, például egy japán kiállításrendszer sajátosságait ellesve.

Dr. Göde Andrea

FMKIK, DUIHK - Webinárium-sorozat a német piacra igyekvő exportőröknek

A Covid-19 utáni német gazdaság

Egyfajta irányítóként szolgálhat mindannyiunk, de főképp a német exportban érdekelt cégek számára a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (FMKIK) Enterprise Europe Network iroda közelmúltban elindított webinárium-sorozata. A nyitóelőadás a német gazdaság helyzetét, a Covid-19 utáni állapotát és kilátásait mutatta be. Az online program társszervezői a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara (DUIHK) szakértői voltak. Cikkünkben nem csak összefoglaltuk az online konferencia lényegi elemeit, de néhány régióbeli, a német exportban érintett vállalat szakértőjét is megkérdeztük, ők hogyan látják mindezt a napi gyakorlatban.

Az online konferenciát Radetzky Jenő, az FMKIK elnöke nyitotta meg, rövid köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy Heracleitos híres gondolata - „Egy ember sem léphet kétszer ugyanabba a folyóba” – nem csak, hogy helytálló századunkban is, de a Covid-járványra is értelmezhető. A vírusveszélyt átélt emberek egyike sem az, aki volt még kora tavasszal, és ez a változás a vállalkozásokat, a gazdaságot sem hagyja érintetlenül.

– Egy biztos, ha nem is ugyanabba a folyóba léphetünk bele, ha nem is ugyanaz a gazdaság vár ránk, arra továbbra is számíthatunk, hogy a német piac szereplői a magyar vállalkozások tartós partnerei lesznek, és fordítva, a hazaiakra bátran építhet a német gazdaság – mutatott rá a két ország közötti erős kapcsolatokra a Fejér megyei kamara elnöke.

Az elnöki köszöntőt követően Dirk Wölfer, a DUIHK kommunikációs vezetője adott áttekintést a német gazdaság állapotáról, kilátásairól. Mondandóját arra az általánosan elfogadott tényre alapozta, amely szerint a magyar gazdaság számára a jól működő német kapcsolatok nélkülözhetetlenek. Dirk Wölfer az adatok tükrében arra is rámutatott, hogy Kelet-Európa legalább ennyire meghatározó a német gazdaság számára is.

– Németország 2019-ben több mint 180 Mrd euro értékben importált árut ebből a térségből, ez pedig megegyezik azzal a mennyiséggel, amit összességében Kínából és az Egyesült Államokból szerez be. A németek legfőbb kelet-európai exportőre Lengyelország, őket pedig Csehország követi, de a harmadik helyen mi, magyarok állunk, s bár a részesedésünk – a 90-es évek 1%-ához képest ma 3% - nem tűnik nagyoknak, de mégis jóval több, mint amit Japán vagy Írország szállít Németországba.

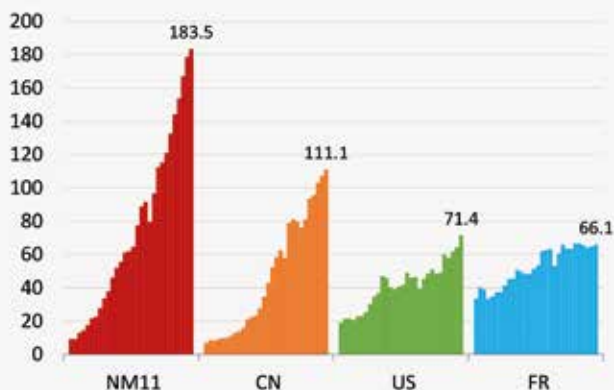
Hasonlóképpen a külföldi tőkebefektetések esetén is jelentős a közép-kelet-európai régió szerepe Németország számára. Összesen 108 milliárd eurónyi német tőke érkezett eddig a térségbe, ebből körülbelül 100 milliárd a V4-ekhez jutott. Ezzel körülbelül annyi német tőke

Németország és a régió

Német behozatal származási országok szerint 1990-2019, milliárd euró

Németország annyi árut importál a régióból, mint Kínából és az Egyesült Államokból összesen.

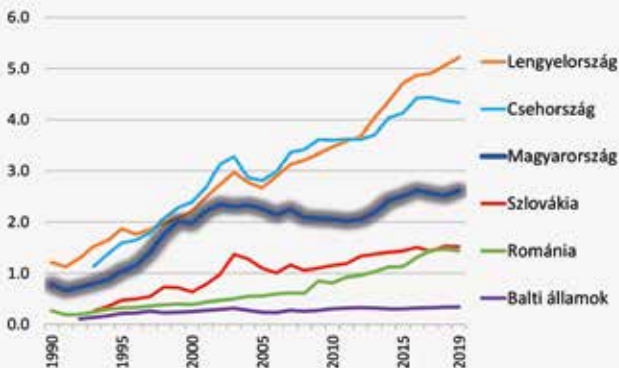
Forrás: destatis, DUIHK számítások

Németország és a régió

Részesedés a német behozatalból 1990-2019, százalék

Magyarország a német gazdaság 14. legnagyobb import-piac, megelőzve még Japánt vagy Írországot is.

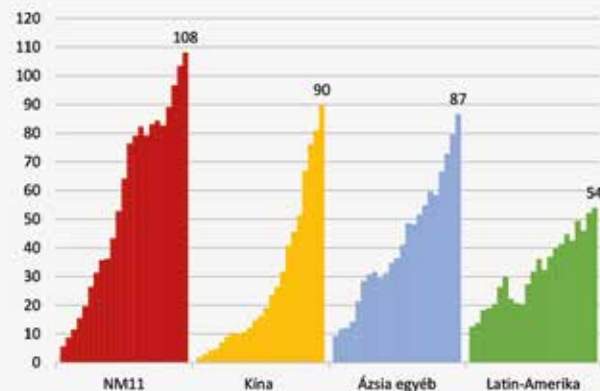
Forrás: destatis, DUIHK számítások

Németország és a régió

Német vállalatok külföldi működőtőke-befektetései év végi állomány 1993-2018, milliárd euró

A V4-ekbe annyi német tőke áramlott eddig, mint Kínába.

Forrás: Bundesbank, DUIHK számítások

került ebbe a négy országba, mint amennyi Kínába. Hazánk itt is a harmadik helyen szerepel, az éllovas lengyelek, és az őket követő csehek után. A Németországból összesen külföldre áramlott tőke 1,5%-át Magyarország vette fel. Különösen sokatmondó ez a szám akkor, ha azt is megvizsgáljuk, hogy mindez milyen ágazatokba irányul – elemezte a tényadatokat a kommunikációs vezető.

– A járműipart tekintve – mely a magyar gazdaság számára is kiemelt jelentőséggel bír – azt láthatjuk, hogy Kína, az USA és Csehország után a 4. helyet Magyarország foglalja el a német autóiipari tőkeexportban. A német autóiipar összes külföldi befektetéseinek 1/5-e tehát a régióba áramlott, ami körülbelül 20 Mrd eurót jelent. Mindez nem csupán az exporttermelést növeli, de ezek a befektetések ma már a német szállítási láncolatok fontos részét képezik, beintegrálódtak a német autóiipari termelésbe. Többek között éppen ezért fontos számunkra, hogy milyen gyorsan tud kilábalni a német gazdaság egésze, és azon belül az autóiipar a jelenlegi válságból – emelte ki Európa legerősebb gazdaságának szerepét az előadó.

A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara kommunikációs vezetője ezt követően képet festett a német gazdaság jelenlegi állapotáról is. A legutóbbi adatokból jól látszik, hogy a németek GDP-je meredeken zuhant március végétől.

– Az első negyedév eredményei több mint 2%-kal voltak rosszabbak a tavalyi azonos időszaknál. A számok a 2008-2009-es válság első szakaszát idézik, de remélhetőleg ezúttal egy kevésbé mély és elhúzódó válságról beszélhetünk. Európa más, a vírus által erősen érintett országai – Olasz-, Spanyol- vagy épp Franciaország –, sajnos ennél sokkal súlyosabb gazdasági károkat szenvedtek el. Számunkra öröndetes hír, hogy a kelet-európai térség számos országa – Bulgária, Litvánia, Románia és nem utolsósorban Magyarország – eddig jóval kisebb visszaesést tapasztalt, és az első negyedévben még 2% körüli növekedést produkált – vetette össze az unió legnagyobb gazdaságainak, illetve térségünknek a helyzetét a szakértő.

Dirk Wölfer a várható kilátásokról is beszélt. A gazdaságkutató intézetek, a kormányok, a különböző gazdasági szervezetek előrejelzései annyiban biztatóak, hogy a legtöbb intézmény azt várja, hogy az ideji visszaesés jelentős részét jövőre már be tudja pótolni a német gazdaság. Egy viszonylag súlyos válságidőszakot követően tehát egy gyors újraindulásra számíthatunk.

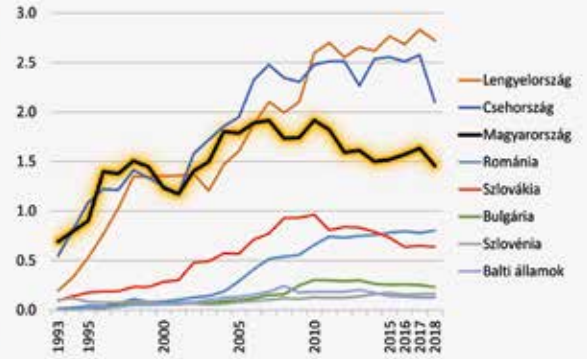
– Bár az ideji év még nagyon nehéz lesz, 2021-re már a legtöbbben egy erőteljes növekedést jósolnak. A munkanélküliségi mutatók a meredek gazdasági visszaesés ellenére biztatóak, ami idézi a 2009-es válságot. Most a rövidített munkaidők, a homeoffice megoldások megmentették a munkahelyeket. Az elmúlt hónapokban alig nőtt a munkanélküliség Németországban. Az állások megtartásával a lakossági keresletet is sikerült legalább részben fenntartani, ez teszi lehetővé a gyors újraindulást – válaszolta a jó munkaerőpiaci megoldások pozitív eredményeit a német gazdaság szakértője.

– Két fontos gazdasági kutatóintézet felmérései szerint

Németország és a régió

Részeseadás a német külföldi működőtőke-állományból 1993-2018, százalék

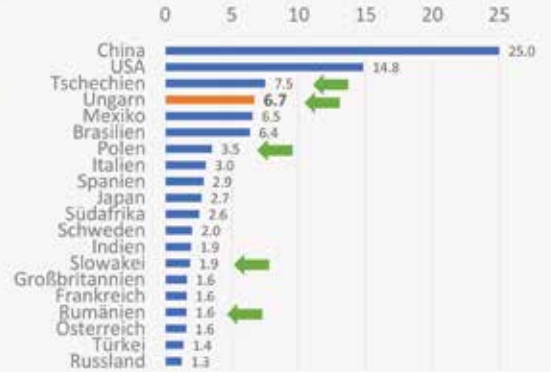

Forrás: Bundesbank, DIHK számítások

Németország és a régió

Német működőtőke-befektetések a járműiparban állomány 2018 végén, Mrd. €

102 milliárd eurónyi autóiipari befektetésből 20 milliárd a V4-be irányult.

Forrás: Bundesbank, DIHK számítások

A járvány hatása európai országokra

A GDP növekedése* 2020. 1. negyedév

* % az előző év azonos negyedévéhez, szezonális és napráthatalással igazított adatok. Forrás: Eurostat

Kilábalási pályák

Előrejelzések a német GDP növekedésére (változás az előző évhez, %)

2021-re a legtöbb elemző gyors visszakapaszkodást vár

Forrás: ARD

Csak 2020. március óta megjelent előrejelzések

márciusban soha nem látott mértékben zuhant az index, mely a gazdasági-üzleti élet pillanatnyi hangulatát mutatja. Májusra azonban fordulat állt be ezen a téren, már sokkal optimistábbak a vállalkozások, sokat javultak a kilátások.

– A termelési volument illetően márciusban egész Európát egyfajta mélyrepülés jellemezte. A legsúlyosabban a feldolgozóipart, a járműipart érintette, de más ágazatok – a kereskedelem, a szolgáltatások, különösen a turizmusban tevékenykedők – is nehéz helyzetbe kerültek. Az egyre pozitívabb üzleti hangulat, a mind több lazítás a védekezés szabályain tovább erősíti a kilátásokat, növeli a termelési szintet. Ez nem azt jelenti, hogy hamarosan visszatérhetünk a korábban megszokott megrendelészámhoz, de a zuhanás egyelőre megállt, és pozitív irányba tartunk – festette elénk a bizakodásra okot adó jövőképet Dirk Wölfer.

A német-magyar iparkamara képviselője ezt követően röviden bemutatta a német kormány gazdaságvédelmi intézkedéscsomagjának elemeit, melyek zöme a magyar megoldásokhoz hasonló volt.

Végül az előadó szót ejtett még a Németországba történő beutazás aktuális állapotáról, felhívva a figyelmet a még élő korlátozásokra, nehézségekre.

A webinarium **Balogh Ilona**, a Német-Magyar Kereskedelmi és Ipari Kamara ügyvezető-igazgatóhelyettese, az üzletfejlesztési osztály vezetőjének előadásával folytatódott. Mondandóját két főbb téma köré csoportosította: egyrészt arra a kérdésre kaptunk választ, hogy a magyar vállalkozások milyen eséllyel indulhatnak a német piacon, másrészt arra, hogy ugyanezen a piacon milyen változásokat okozott a vírus okozta járvány.

Az utóbbi kérdésre adott válaszból kiderült, hogy szerencsére a mindennapi gyakorlatban nem tapasztalhatóak nagy változások. Jól érzékelhetően lerövidülnek azonban a beszállítói láncok, előtérbe kerülnek az európai piacok, ami jó hír a németek által rugalmasnak, kreatívnak tartott magyar vállalkozások számára. Előtérbe került az online üzleti kapcsolattartás, felértékelődtek az online beszállítói platformok.

– *A magyar exportőrök szemszögéből nézve a német gazdaság rendkívül stabil, kiszámítható, biztonságos piacot jelent. A földrajzi közelség, a minimális kulturális különbség is vonzóvá teszi itt a megjelenést* – mondta az üzletfejlesztési szakértő, majd a pozitívumok mellett a veszélyekre is felhívta a figyelmet:

– *Erős versenyhelyzetre kell számítani azoknak, akik a német piacra indulnak. Németország 16 tartománya 16 különböző adottsággal bír, egyedi sajátosságokat mutató piac. Magyarország irányába a legnyitottabbak Bajorország, Baden-Württemberg, Észak-Rajna-Vestfália és Hessen tartománya, és idesorolnám még az egykori NDK-s területek közül Szászországot is.*

A több mint húsz évnyi tapasztalattal rendelkező szakértő arra a négy pontra is felhívta a hallgatók figyelmét, amelyekre, ha figyelnek, nagymértékben elősegíthetik a piacra jutásukat Németországban.

– *Mindenekelőtt tájékozódjunk az adott területről, ismerjük meg a megcélzott tartomány jellegzetességeit, igényeit, adottságait! Az is fontos, hogy építsünk megfelelő marketing-stratégiát. Határozzuk meg a célcsoportot, pozícionáljuk a termékünket a német piacon! Ugyanilyen hangsúlyt fektessünk arra is, hogy megfelelő pénzügyi forrásokkal rendelkezünk a piacra lépéshez, végül pedig fordítsunk nagy gondot a személyi háttérre, a nyelvtudásra, az üzleti kultúra megismerésére, és persze arra, hogy magunkról is megnyerő képet mutassunk a megfelelő idegen nyelvű termékmismertetők, weboldalak és egyéb eszközök segítségével!* – tanácsolta Balogh Ilona.

A webinarium következő előadója, **Buda Csilla** volt, aki a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamra által működtetett Enterprise Europe Network (EEN) iroda üzleti partnerkereső szolgáltatásait ajánlotta a résztvevők figyelmébe. Az irodavezetőtől megtudhattuk, hogy a világ legnagyobb vállalkozásfejlesztési hálózata nem csak Európában, de szerte a világon jelen van. A nemzetközi üzleti kapcsolatépítésre fókuszáló szervezet egyrészt az üzlet- és kereskedelemfejlesztés, másrészt a kutatásfejlesztés és innováció területén segít partnereket találni.

– *Főbb eszközeink között szerepelnek a külföldi üzletember-találkozók, partnerkereső rendezvények, melyek ma már akár a virtuális térben is elérhetőek. Kiemelt jelentőséggel bír üzleti adatbázisunk, melynek segítségével cégre szabott partnerkeresést tudunk biztosítani, illetve online formában közzé tudjuk tenni a vállalkozások üzleti ajánlatait, idehaza a kamarai honlapokon, külföldön pedig partnerirodáink website-jain. Kiemelt hangsúlyt fektetünk online exportfejlesztő programjainkra, melyekkel az exportorientált vállalkozások piacra jutását szeretnénk segíteni. Végül online – akár kreditpontos – képzéseinkkel is arra törekszünk, hogy minél több aktuális információhoz, tudáshoz*

STRANDAVATÓ ÉS CSALÁDI NAP

Velence - Ünnepi programmal köszönték meg a strand felújításáért végzett közösségi összefogást az együttműködőknek, és a járványügyi helyzetben ténykedőknek. Róluk és családjukról szolt a nap – tudtuk meg az üzemeltető Velence Városgazdálkodási Kft ügyvezető igazgatójától, **Pusztai Lászlótól**. A MINTAPINTY együttes gyermekkon-

certje után a Dr. Jazz Band együttes, majd Zola koncert hívta táncba a vendégeket. A gyerekeknek sportvetélkedőt és bemutatókat tartottak a tollaslabda, a pétanque, és a tó környéki egyéb egyesületek. A házigazda **Rákóczi Ferenc** volt.

BÖLCSŐDE ÉPÜL A BAROMÁLLÁS-DŰLŐBEN

Vértesszőlős - **Bencsik János** országgyűlési képviselő közölte az örömhírt, hogy kormányzati jóváhagyással, 280 milliós pénzügyi - zömében EU

által finanszírozott - forrásból egy 24 férőhelyes bölcsőde létesülhet Baromállás-dűlőben.

X. GYULAI ISTVÁN MEMORIAL

Székesfehérvár - Már biztos: augusztus 19-én újra Székesfehérváron lesz a világ szeme, amikor a Bregyó-közi Regionális Atlétikai Centrumban ismét megrendezik majd a Gyulai István Memorial - Atlétikai Magyar Nagydíjat. A szervezők bejelentették, hogy az egynapos verseny a nemzetközi szövetség új szabályai szerint World

☞ *juttassuk a vállalkozásokat.*

– Az EEN hazánkban 8 irodát működtet, ezzel lefedve az egész országot, Németországban pedig 37 helyen várják a kollégák az üzletembereket. Akár itthon, akár a német piacon érdemes élni ezekkel a lehetőségekkel – zárta a jó tanáccsal az online konferenciát Buda Csilla.

A webinariumi-sorozat második állomásán az exportfinanszírozás lehetőségeit tarták fel a szakértők, a harmadik alkalommal pedig a német piacon nemrégiben bevezetett új csomagolási törvény tudnivalóiról esett szó. A további előadásokról a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (www.fmkik.hu), valamint a Német-Magyar Ipari- és Ke-

reskedelmi Kamara (www.duihk.hu) honlapja ad tájékoztatást.

Alábbi rövid interjúinkban a Közép-Dunántúlon tevékenykedő, a német piacra exportáló vállalkozások vezetői, szakértői osztják meg a témához kapcsolódó gondolataikat, saját tapasztalataikat:

CSÉPKE CECÍLIA, ASG GÉPGYÁRTÓ KFT., KERESKEDELMI VEZETŐ

Az ASG Gépgyártó Kft. megalakulása óta folyamatosan bővülő kapcsolatrendszerrel alapvetően multinacionális cégek beszállítójaként működik. Erőssége a növelt folyáshatárú és kopásálló acéllemezből készült középnehéz alkatrészek, részegységek előállítására a megrendelők műszaki dokumentációjának megfelelően. Technológiai tudásunk középpontjában a különleges feltételeknek megfelelő hegesztési tevékenység áll.

A német piacra különösen speciális területre, a mobil daru üzletágba szállítjuk be termékeinket, hegesztett, megmunkált szerkezeteket gyártunk partnereinknek.

A Covid-19 járvány – ahogy a legtöbb céget – társaságunkat is érintette, beleértve német piacunkat is, ahol a partnereink áprilisban több hétre leálltak, szüneteltették a tevékenységüket, így az áruátvételt is.

Májusban szerencsére már újra éledezni kezdtek a kapcsolataink, de a német vevőink még most is csak részlegesen működnek, rész munkaidőben, vagy otthon dolgoznak. Ráadásul az előrejelzések szerint július végére, augusztusra egy újabb, 3-6 hetes leállást terveznek. Ennél messzebbre sem ők, sem mi nem látunk, nagy a bizonytalanság a közeljövőt illetően.

A számokat tekintve egyelőre túlságosan nagy visszaesést nem látunk, azt tapasztaltuk, hogy inkább csak időben eltolódnak a megrendelések, de visszamondások nincsenek, legalábbis a német partnereink részéről.

Más a helyzet, ha a Covid-19 hatásait általánosságban nézzük, mert mást irányba szállított termékeinknél már van, ahol tapasztaltunk jelentősebb visszaesést. A német piacainkat tekintve egyelőre bizakodóak vagyunk, amire okot adhat az is, hogy olyan speciális termékeket gyártunk a németeknek, amelyeknél a vírusjárvány – legalábbis eddig úgy tűnik –, nem volt hatással az igényekre.

FIERS ANDRÁS, FIERS MECHANIKA KFT., TULAJDONOS, ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

A Fiers Mechanika Kft. 1980-ban alakult, 100%-os magyar tulajdonban lévő nyugat-magyarországi vállalkozás. Cégünk tevékenységi köre szerszámok, célgépek valamint precíziós alkatrészek tervezése és gyártása. Alapvetően a magyar piacra szállítunk, az exporthányad értékesítésünk kevesebb, mint 10%-a volt 2019-ben. Ugyanakkor célként tűztük ki a 2020-2021-es évekre vonatkozóan, hogy németországi vevőinknél bővítsük portfóliónkat, illetve a német piacon megpróbálunk új vevőket szerezni.

Örömmel hallottuk a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara közös előadásán a pozitív híreket, miszerint az idei év még nehéz lesz, de 2021-re már erőteljes növekedést jósolnak a német gazdaságban. Az is elhangzott, hogy az alkatrészyártás iránti kereslet magas a német piacon, ami nekünk ugyancsak jó hír. Szeretnénk a jövő évre prognosztizált növekedésbe mi is becsatlakozni, ezen dolgozunk jelenleg kollégáimmal.

A járványhelyzet természetesen általánosságban cégünket is érintette, kisebb visszaesések érzékelhetőek voltak vevői oldalról, ez azonban nem a német kapcsolatainkat jellemezte. Azt mondhatom, hogy az idei év első felében német irányból nagyjából kiegyensúlyozott a rendelés-állományunk.

Most is megmutatkozott, hogy szerencsés a több lábon állás, ami nálunk stratégiánk alapját adja. Ehhez kapcsolódik a német piacon megcélzott, korábban említett vevőakvizíció is. Több iparágban is megjelenünk termékeinkkel, vevőkörünk kiterjedt, ez azonban nem azt jelenti, hogy hátradőlhetünk, épp ellenkezőleg, még keményebben kell dolgoznunk, hogy a jelenleg is tapasztalt villámgyorsan változó gazdasági helyzetre minél rugalmasabban tudjunk válaszokat adni.

KRISZTIN-NÉMETH ESZTER**GARZON BÚTOR ZRT. ÉRTÉKESÍTÉSI ÉS MARKETINGVEZETŐ**

A Garzon cégcsoport részeként, 100%-ban magyar tulajdonú, a bútorgyártásban több mint 70 évnyi szakmai múlttal rendelkező társaságunk elsősorban közületi bútorok gyártásával, forgalmazásával, fővállalkozóként bútorozási projektek megvalósításával foglalkozik. A cégcsoport fő stratégiai területei: irodaházak, üzletek, egészségügyi-, oktatási- és kulturális intézmények, szállodák bútorozásai. A hazai piacon túl stabil külföldi partnerhálózat kiépítésén dolgozunk Európában és a tengerentúlon egyaránt.

Számos külföldi céggel alakítottunk ki sikeres együttműködést, melyek közül a németországi kapcsolataink kiemelkedő fontossággal bírnak. Erre a piacra több mint 8 éve gyártunk modulkonyhákat, üzletberendezéseket, valamint komplett projektek megvalósításában veszünk részt. A Garzon Bútor Zrt. árbevételének 40%-a export tevékenységből származik, ezen bevétel oroszánrészt a németországi jelenlétünkkel érjük el.

Számunkra a német gazdaság stabil és kiszámítható piacot jelent, melyet a járványügyi körülmények sem ingattak meg. Véleményünk szerint a bútór- és építőipari szektorokban kis késéssel lesz érzékelhető a válság hatása, ahogy a 2008-as gazdasági válság is csak 2010-2011 környékén ütközött ki ezekben az iparágakban. Egyelőre a folyamatban lévő projektek megvalósulni látszanak, a kérdés valójában az, hogy mennyire indulnak el új kivitelezések. A bizonytalanság és óvatosság mindenképp érzékelhető, ezért természetesen visszaeséssel, a projektek határidő-csúszásaival mi is számolunk. Eddig konkrét nehézségekbe csak beszerzési tevékenységünk, valamint a külföldi projektek kivitelezései során ütköztünk, a meglévő kapcsolataink zökkenőmentesen működtek. Az év első négy hónapjában jelentős árbevétel-csökkenést tapasztaltunk, mely elsősorban nem a lemondásokból, hanem a gazdasági megtorpanásból adódó átütemezett határidőkből fakad. Bízunk abban, hogy ezt a kiesést év végéig sikerül behoznunk!

A COVID-19 járvány ideje alatt több németországi projektünk kivitelezésén dolgoztunk, melyek sikeres megvalósulásához sok segítséget kaptunk a két ország nagykövetségeitől és a területi illetékességű konzulátusoktól. A Fejér Megyei Iparkamarától is több ízben kértünk segítséget, tanácsot. Az Országos Vállalkozói Mentorprogram keretén belül egy olyan közösségnek lettünk tagjai, ahol lehetőségünk nyílt a vélemények, tapasztalatok cseréjére, mely sok esetben segített felülkerekedni egy adott nehézségen.

A járványhelyzet miatt az új nemzetközi kapcsolatok kialakítása a kiutazási korlátozások és a kiállítások törlése miatt nehézkessé vált, kizárólag online platformokon volt lehetséges. Mindezek ellenére bizakodóak vagyunk a jövőt illetően, hiszen ebben a nehéz nemzetközi helyzetben is leállás nélkül működött a termelésünk, és számos új megkeresésünk érkezett. Úgy gondoljuk, hogy a nemzetközi, és kiemelten a német piacon számos lehetőség vár cégünkre a közeljövőben. A járványhelyzet elindított egy újfajta gondolkodásmódot a bútorigipari szereplőkben, a több lábbon állás a működés minden területén felértékelődött. Abban bízunk, hogy a jövőben európai szinten nyitottabbak lesznek a vállalatok az új lehetőségekre, új partnerekre. A Garzon Bútor Zrt. azon dolgozik, hogy ezt a nemzetközi nyitást minden tekintetben kiaknázza.

PORDÁN ZSIGMOND,**P-METÁL KFT. ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ**

A cég fő profilja az alumínium kokilla öntészet, alumínium öntészeti ötvözet gyártása, mely mellett további feladat- és munkafázisokat (szerszámgyártás, az öntvények megmunkálása, felületkezelése, szerelése, minőségellenőrzése spektrométerrel) is elvégzünk. 1991-ben alapított társaságunk 100%-ban magyar tulajdonban van. A hazai termelés mellett jelentős exporttevékenységet folytatunk, melynek egy része a német piacra kerül.

2020 jól indult cégünknel, az első negyedévben a korábbi évekhez képest növelni tudtuk az árbevételünket. A folytatás már kevésbé volt örömteli, mert a kialakult járványhelyzet miatt a Németországból érkező megrendeléseink – a német partnereink forgalmának csökkenése miatt – a március-májusi időszakban mintegy 22%-kal csökkentek az első negyedévhez képest. Míután az árbevételünk mintegy 20%-át a Németországba irányuló exportunk adja, ez a csökkenés már érezhetően hatással volt forgalmunkra.

Az azóta eltelt időszak számai már megnyugtatóbbak: a harmadik negyedévre vonatkozó rendelések folyamatosan érkeznek, és reményeink szerint további csökkenéssel nem kell számolnunk. Összességében cégünket a koronavírus-járvány gazdasági hatásai súlyosan nem érintették, de kisebb mértékű visszaesés érzékelhető. A hosszabb távú kilátások egyelőre bizonytalanok, nagymértékben függ attól, hogy lesz-e a járványnak második hulláma.

Hatalmas daru emelte be helyére a hídelemet

Milliméterekre is kell figyelni a munka során

Pandémia után, második hullám előtt?

Az Extreme Parknál nem állt le az élet

„A jövőben egy ilyen helyzetre, amit a járvány okozott, muszáj stratégiákat kidolgozni. Ilyen hármias hatás még a 2008-as pénzügyi válságban sem érte az építés gazdaságát. Egyrészt teljesen felkészületlenül érte a világot a pandémia, másrészt véget ér az uniós gazdasági ciklus, és amíg a következő nem indul, csökkenhetnek az új beruházások. Ráadásul az önkormányzatok is – saját hibájukon kívül – nehéz helyzetbe kerültek, így mindenképp szükség van az állami beruházásokra – sorolta az építőipar szereplőinek nehézségeit **Ercsey Áron, a tatabányai Extreme Park cégcsoport tulajdonosa.**

– Nehéz időszakon vagytok túl, hogy sikerült a lereagálni a váratlan körülményeket?

– Úgy tűnik, hála Istennek a nehezen már túl vagyunk. Akárcsak mindenhol, az építésgazdaságban dolgozó cégek életében is az első időszak volt a legnehezebb. Munkatársainknál nagyon sok gondot okozott, hogy az iskolák bezárása miatt valahogy meg kellett oldani főleg az alsó tagozatos gyerekek felügyeletét, tehát otthon kellett maradniuk. Még komoly visszaesést okozott az ellátási láncok nagyon-nagy mértékű lelassulása. Amíg addig, ha egy anyagot megrendeltünk, az 2-3 nap múlva ott volt, ez most hetekre, sokszor hónapokra tolódott. Ez két okra vezethető vissza. Egyrészt sok építőanyag importból érkezik, másrészt pedig sok gyártó és forgalmazó szintén csökkentette a kapacitását.

– Még vannak most is viseljük a következő mélyeket, de megkezdődött a kilábalás. Irodai dolgozóinknak bevezettük a home office-t, ehhez megteremtettük számukra az informatikai hátteret. A folyamatok így nem álltak le, de nyilván ez gyakorlati okokból nem annyira hatékony munkavégzés. A fizikai és a helyszíni mérnök állomány, itt kevesebb volt fennakadás. Belső munkavégzés esetén más volt a helyzet, egész brigádok mondták azt, hogy nem jönnek

dolgozni, mert össze vannak zárva. Főleg a magasépítési üzletágnál volt nagyobb probléma, hiszen zárt helyen kell dolgozniuk. Van olyan alvállalkozónk is, aki határon túli (Észak-Komárom) magyar, és amikor a Szlovákia lezárta a határt, akkor nem jöhettek át talán egy hónapig is. Amikor nagyjából ezt feloldották, és a kishatárforgalmat megnyitották, az adminisztráció okozott gondot: volt, amikor egyik nap átengedték a brigádot, másik nap pedig nem. Nem volt tehát konzekvens a joggyakorlás. Ez most már talán lecseng, igyekszünk minden kapacitásunkat arra fordítani, hogy behozzuk ezeket a lemaradásokat. Úgy néz ki, hogy minden projektünkönél tudjuk tartani az eredeti, illetve a módosított határidőket.

– Gondolom, embereket nem kellett elbocsátani, sőt, inkább az munkaerő hiánya sújtott benneteket?

– Nem kellett senkit sem elbocsátani, de most egy nehéz időszak elé fog nézni a magyar építőipar, hiszen összejött minden, ami csak összejöhett. A gazdasági válság a megrendelői kör szűkülését is jelentette, mert az emberek nem ilyenkor kezdenek nagy beruházásba belevágni. Az önkormányzatoktól is voltak elpandémia miatt forrásokat, és sajnos őket érzékenyen fogják érinteni az ideai gyárleállások az összes

ipari parkban, hiszen ezek befolyásolják a jövő évi adóbevételt. Tehát néhol egyre kevesebb projektet tudnak indítani, és amíg el nem indul a következő pályázati ciklus, az egy lejtmenetet fog okozni. Bíztható, hogy a TOP projekt tervezéseket, előkészítéseket felgyorsította a kormányzat, és az önkormányzatok is gőzerővel dolgoznak a projekt előkészítésen.

– Milyen munkákon dolgoztok jelenleg, és mikorra várhatók az átadások?

– A megyeszékhelyen a Bánki kollégium átalakítása a legnagyobb projektünk, ott a végfázisban vagyunk, július 31-ig kell átadnunk az épületet. Lekerültek az állványok, most már a színezés, a burkolás zajlik, és a belső munkálatok is jól haladnak. Bekerült a kivitelezésbe egy új műszaki tartalom is, az iskola informatikai hálózata került egy magasabb szintre, nagy részét már beépítettük. Ez egy korszerű szakképzési centruma lesz nem csak a városnak, hanem az egész megyének is.

– A Csonakázó tó építése is ütemesen halad. Helyére került a hidak is, amiket mi készítettünk, és amekkorák az utóbbi 30 évben - tudomásom szerint - nem épültek Tatabányán. A hidépítésben milliméterekre kell dolgozni, és büszkén mondhatom, hogy ez sikerült is. A két új átkelőhely nagyban

És áll a híd!

hozzá fog járulni a Csónakázó tó használhatóságához, jobb megközelítéséhez. Az egész környezet szerintem egy igazi, új ékköve lesz a városnak.

– Dolgozunk a Mikovinyi úti összekötő szakaszon is, amely arra hivatott, hogy meglegyen a lehetőség a teherforgalmat a városon kívülre elvezetni. 50%-ban már teljesen készen van, ütemesen haladunk. Már megkezdődött az Erőműi-tó melletti bicikliút Tatabányát érintő első szakaszának a kivitelezése is. Ez csatlakozik az Oroszlány – Kecskéd - Környe kerékpárúthoz, és mintegy 1,6-1,7 km-es szakaszt érint. Tudomásom szerint folyik a többi szakasz tervezése is, így gyakorlatilag meglesz Oroszlánytól Tatán keresztül Dunaalmásig a folyamatos biciklizézés lehetősége. Ezzel szerintem a megye az elsők közé fog tartozni kerékpárút ellátottságban, és ismereteim szerint ez még csak bővülni fog. Időközben készül nagy erővel a Tatát Agostyánnal összekötő bicikliút, és elképzelések vannak az Agostyán-Tatán összeköttetésre is.

– Tatán dolgozunk még egy műemléki épületen, a Kőfaragó-házon, az egy nehéz feladat. Több 100 éves épület a maga minden nyűgével, bajával, de szép kihívásaival is. Ott is vannak különleges technikai megoldások, de már látjuk az első ütem végét. Komáromban van még projektünk, ott is határidőre – nyár közepe, ősz közepe - fogunk teljesíteni.

– *A várható megrendelés csökkenés és az esetleges második járványhullám hogyan határozza meg a jövőtöket?*

– Némiképp tartunk a pandémiától, mert ha jön egy második ütem, akkor

újabb problémákkal kell szembenéznie minden ágazatnak.

– Természetesen okosabbak lettünk egészségügyi és építésszervezési szempontból is. Ami az anyagellátottságot illet, járványidőben kisebb mértékben rákészültünk a felhalmozásra: ami volt leköthető anyag, azt lekötöttük 1-2 héttel előre, de az sem segített sokat. Nem lehetett akkora mennyiséget lekötöni, amekkora 2 hónapra elegendő lett volna.

– *Vannak-e tervek a jövőre nézve? Lesznek-e új munkák?*

– Nyilván keressük a lehetőségeket, pályázunk, de közben fejlesztünk is, előre tekintünk, sikeresen pályáztunk gépberuházásokra. A járvánnyal nem tudunk mit kezdeni, vagy lesz, vagy nem. Bízunk benne, hogy addig az egészségügyi kapacitások annyira felfejlődnek, hogy ez nem okoz gondot. Annak örülünk, hogy látjuk a fegyelmettséget mindenki – kollégák, más cégek, boltban az emberek - részéről, betartják a higiéniai előírásokat. Mi is biztosítunk védőeszközöket, fertőtlenítőszeret mindenhol.

– Ez a fegyelmettség bizakodásra ad okot: ha esetleg jön egy második hullám, azt már egy felkészült társadalom fogadja. Nagy tapasztalatot szerzett az ország a védekezésben, a szomszédainkkal együtt. Az ország nagyon hatékonyan tudta megoldani ezt a rendkívüli helyzetet.

VEÉR KÁROLY

☞ Athletics Continental Tour Gold besorolást kapott, amellyel a székesfehérvári versenyt olyan nagy világvárosokbeli viadalokkal említik egy lapon, mint Nairobi vagy Tokió.

ISMÉT MILLIÁRDOS TÁMOGATÁS

JÖTT A MEGYÉBE

Komárom-Esztergom megye - Tizenegy megyei település örülhet a jó hírek: közel 1,3 milliárd

forintnyi fejlesztés kezdődhet meg hamarosan Banától Gyermelyig. A beruházások keretében ötven új bölcsődei férőhely létesül, és közel 10 kilométernyi vízelvezető rendszer szolgálja majd a falvak biztonságát.

MEGÚJUL A TRIANON MÚZEUM

Várpalota - Megújul a Zichy-kastély és a falai között működő Trianon Múzeum a Nemzeti Kastély és Várprogramnak köszönhetően a jövő esztendő elejére. A trianoni diktátum időszakát bemutató,

megújult interaktív kiállítás és új közösségi terek várják majd a látogatókat.

A BIZTONSÁGOSABB KÖZLEKEDÉSÉRT

Zirc - Az önkormányzat 497,5 millió forintos támogatást nyert el a „Fenntartható közlekedés-fejlesztés Zircen” című komplex projektjére. Ennek legnagyobb eleme a meglévő kerékpárút és Kardosrét városrész között épülő kerékpárút, melynek kivitelezésére a szerződéskötés már megtörtént.

Michl József, Tata város polgármestere

Pantl Péter az Avalon Cégcsoport kommunikációs és marketing igazgatója

Különleges helyszín, különleges feltételek

Ötcsillagos szállodát terveznek Tatára

A három versenyben maradt helyszín, Balatonföldvár, Zamárdi és Tata közül ez utóbbit választotta következő prémium szállodájának helyszínéül az Avalon Center Kft. Az új szálloda építéséről május 26-án tartott a beruházó sajtótájékoztatót Tatán, az Új Kajakház Ökoturisztikai Központban. A sajtótájékoztatót maroknyi ellenzéki aktivista próbálta megzavarni – sikertelenül –, a beruházás ellen tiltakozva.

Az Avalon Center Kft. választása azért esett Tatára, mert a város különleges történelmi múltjával, kiemelkedő esztétikai és környezeti értékeivel, egyedülálló természeti adottságaival méltó helyszíne lehet egy magas hozzáadott értékű beruházásnak. A sajtótájékoztatót **Pantl Péter**, az Avalon Cégcsoport kommunikációs és marketing igazgatója elmondta, tavaly döntöttek arról, hogy szeretnék folytatni azt az értékteremtő beruházást, amely az Avalon miskolctapolcai szállodájával elkezdődött. Pantl Péter kiemelte: nem az üzleti érték a fő szempont, hanem, hogy olyan fejlesztést valósítsanak meg, amely további értékeket ad annak a településnek, amely befogadja a beruházást.

A várhatóan ötcsillagos besorolású Avalon Lake Tata szálloda 120 szobás, stílusában Tata építészeti örökségéhez illeszkedő, a természetes és épített környezeti adottságokat maximálisan figyelembe vevő fejlesztés lesz. A bemutatott látványtervek perspektívában, méretben, stílusban egyaránt olyan épületet mutatnak, amely méltán csatlakozik Tata több évszázados építészeti örökségéhez. A műemlékvédelmi és környezeti adottságok, illetve a városvezetés által megszabott kritériumok komoly feladat elé állították az épület tervezőjét. **Csikós Mihály**, az Avalon Park és az Andrassy Kúria tervezője ezzel kapcsolatban így fogalmazott:

„Bár mondják, hogy a kötöttségek az építészek

barátai, mivel határozott irányokat tudnak mutatni, de azért a tatai tó partján létrehozandó épülettől minden építész térde megrepegne. Én is így voltam ezzel, hiszen a különleges helyszín különleges feltételrendszert szab, így a tervezés megkezdésekor rögtön elkezdtem kutatni a szabályzók után és itt bizony sok "barátra" leltem, mint építész. Ezalatt értem a műemléki védettséget, a Natura 2000 besorolást, illetve a Ramsari övezetet. A történelmileg kialakult városszövetbe való illeszkedés is igen fontos szempont. Többször bejártam a környéket, úgy a lóistálló környékén lévő és a gimnázium alatt található ligetes, erdős területet, mint a vele szemben elhelyezkedő partot, többször megfigyelve azt a karakteres sziluettet, amit a táj és az épületek alkotnak.”

Pantl Péter tájékoztatót arról, hogy a korábbi híresztelésekkel szemben az Öregtő továbbra is körbejárható marad, a szálloda magassága maximálisan nem éri el a 19 métert, a parkolás mélygarázsban valósul majd meg, illetve a szálloda semmilyen perspektívából sem takarja ki az Eötvös Gimnázium történelmi épületét.

A mintegy 25 milliárd forint összértékű beruházás legalább 120 munkahelyet teremt, és évi 100 milliós adóbevételt jelent Tatának. A sajtótájékoztatón elhangzott az is, hogy a szállodafejlesztés városunk turisztikai értékét még inkább Magyarország és Közép-Európa élvonalába emeli, ahogyan Miskolctapolca esetében is történt. A hotel környezetének meg és

felújításában egy városfejlesztési megállapodás keretében szerepelnek majd zöldfelületi és épített területek, így például játszótér, erdei tornapálya és szabad strand-fejlesztés is. A projekt részeként felújított lóistálló műemlék épületét, mely étteremként funkcionál majd, a szállodai wellness részleghez hasonlóan minden tatai számára látogathatóvá teszik.

Michl József polgármester a sajtótájékoztatót meghívott vendégeként általánosan a városfejlesztési lehetőségekkel kapcsolatban elmondta:

– Mi vendégek vagyunk ezen a földön, a teremtett világ alakítói, és a teremtés folytatói is. Éppen ezért kiemelt felelősséggel tartozunk a teremtett világnak, és az elődeinktől kapott szellemi, épített örökségért. Tata városfejlődési történetének fontos állomása volt a tatai vár, melyet eredetileg Zsigmond király palotának építtetett, a szabadidő eltöltéséhez. Később, látva városunk értékeit az Esterházy család létrehozott egy kastélygyűjtést, az angolkeretet, malmokat, templomokat, iskolákat. Emellett művészeket, építészeket, szerzeteseket, tanárokat hívtak Tatára, és munkát adtak az itt élőknek, jól párosítva a lehetőségeket az adottságokkal és a gazdasági érdekeikkel. Az elmúlt évek során többek között elindult a Piarista Rendház és az Esterházy kastély felújítása, átalakult a Kossuth tér, hamarosan elkészül a Szent Kereszt Templom új arculata, megújult a Kálvária-domb, átépítés alatt áll a Kőfaragó ház, elkészült a sportcsarnok és a városi piac

Az Avalon Lake Tata szálloda látványterve

is. A közeljövőben előttünk álló feladatok közé tartozik a Magyary Zoltán Művelődési Ház felújítása és a tatai vár előtti terület átalakítása. Ebbe a városépítési folyamatba érkezett az Avalon megkeresése.

– Amikor egy befektető megkeresi az önkormányzatot, az első feladat az, hogy a legaprólékosabban áttekintsük a fejlesztés menetét és módját, annak lehetőségeit és következményeit. Éppen ezért a jogszabályok és Tata saját szabályozása valamint az érdekeink mentén kell reagálnunk. Ha egy beruházás lehetőséget ad a helyi gazdaság fejlesztésére, a munkalehetőségek körének bővítésére valamint a helyi adóbevételek növelésére, akkor kötelességünk azt a beruházást nagyon komolyan áttekinteni

– fogalmazott a városvezető, hozzátéve, hogy az önkormányzat nagyon szigorú feltételeket szabott a fejlesztéshez, és ezeket már az első találkozáskor nyilvánvalóvá is tették. Ilyen volt többek között az, hogy a szálloda forgalma ne terhelje a belváros közlekedését, az Öreg-tó partja továbbra is körbejárható maradjon, és hogy az Avalon Center Kft. városfejlesztési megállapodás keretében hajtson végre egyéb fejlesztéseket is az épülő szálloda környezetében lévő önkormányzati területeken.

– A most elindított szabályozási teromodosítás és az ahhoz szükséges összes vizsgálat, tanulmány elkészítését követően egy lakossági fórum után a képviselő-testület dönt arról, hogy a szabályozási tervet a beruházó kérelme sze-

rint módosítja-e. Ez a munkafolyamat elindult, de még az elején járunk. A cég tehát először is elkészíteti a szükséges tanulmányokat, és ezt követően lesz lehetőségük a tataiaknak megvitatni az ügyet, majd a képviselőknek döntést hozni.

Az Avalon Center Kft. saját közösségi oldalt hozott létre a tatai beruházással kapcsolatban. A Facebookon elérhető „Avalon szállodalánc beruházás” elnevezésű oldalon folyamatosan részletes, nyilvános tájékoztatást adnak a fejlesztés lépéseiről, és beszámolnak a tervezés és kivitelezés állomásairól.

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara idei díjazottjai

A járványveszély elmúltával vehették át díjaikat a kitüntetettek

Díjátadó a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamarában

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a 2020. március 19-re összehívott küldöttgyűlését a járványügyi helyzet miatt június 30-ára halasztotta. Székesfehérváron, a Gazdaság Házában megtartott kamarai küldöttgyűlés ünnepi részében 7 díjat adományozott az FMKIK vezetése példaértékű tevékenységet végző vállalkozóknak, illetve a gazdaság védelmében közreműködő Fejér Megyei Rendőrkapitányság állományában levő rendőr hadnagynak. A küldöttgyűlés diszvendége volt dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, aki a díjak átadásában is közreműködött.

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara saját alapítású kitüntetéseiből idén hét kategóriában adott át díjakat, összesen kilenc gazdasági szereplő számára. A márciusi lista **Jüllich Ádám**, a Jüllich Glas Holding Zrt. alapító elnökének váratlan halála okán tovább bővült, a kamara vezetése postumusz **„Életműdíj”**-at adományozott, melyet leánya, a társaság eddigi alelnöke, **Abt-Jüllich Anikó** vett át.

„Életműdíj”-at kapott továbbá **Simon István**, a Simon Plastics Kft. ügyvezetője (Kőszárhegy) és **Minárovits János**, az Albacomp RI Kft. ügyvezetője (Székesfehérvár).

A **„Fiatal Vállalkozói Díj”**-at az idei évben **László Zoltán**, a Lászlóvíll Kft. ügyvezetője érdemelte ki, az **„Innovációs Díj”**-at pedig

a **Karsai Holding Zrt.**-nek adományozta az FMKIK, melyet **Karsai Béla** és leánya, **Karsai Szilvia** vettek át.

A **„Kamarai munkáért díj”** - elismerő oklevéllel a szervezetet idén **Fülöp Ilona**, egyéni vállalkozó tevékenységét ismerte el, az **„Iparos Mester Vállalkozói Díj”**-at pedig **Ertl Ferencné**, móri mesterfodrász érdemelte ki.

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság együttműködésének eredményeként jött létre a **„Fejér megye gazdasága védelméért díj”**, melyet **Ruff Dorina** rendőr hadnagy, a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság, Móri Rendőrkapitányság, Bűnügyi Osztály nyomozótisztje vehetett át.

Az építőipar szereplői közül is minden évben kitüntet egy-egy vállalkozást az FMKIK, ezúttal a **„Kiss József Építőipari Nívódíjat”**-at **Puska József**nek, az Eudeal Plusz Kft. ügyvezetőjének adományozták.

Az ünnepélyes díjátadót követően a kamara küldöttei megtárgyalták az FMKIK 2019. évi munkatervét és a költségvetés teljesítéséről szóló beszámolót, az FMKIK 2019. évi mérlegbeszámolóját és eredmény-kimutatását, valamint a 2020. évi szakmai és költségvetési üzleti tervét. A kamara Ellenőrző Bizottsága valamennyi dokumentumot, beszámolót és tervet véleményezett a küldött testület számára.

CSEH TERÉZ

TRIANON

1920-2020

FEJÉR KOMÁROM-ESZTERGOM VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

gróf Apponyi Albert,
a magyar béke delegáció vezetője

A pponyi Albert gróf delegációvezető szóbeli válasza a magyar békedelegációnak átadott békefeltételekre (Párizs, 1920. január 16.)

Igen tisztelt Elnök Úr, Uraim! Engedjék meg, hogy még egyszer megköszönjem, hogy alkalmat adtak nekünk álláspontunk kifejtésére. Tulajdonképpen a kérdés megvitatását szerettem volna elérni, mert nézetem szerint ez az egyedüli eszköz, amely bennünket a megértéshez és az előttünk fekvő szövevényes kérdések helyes megismeréséhez vezethet. Minthogy azonban a Legfelsőbb Tanács e tekintetben már nyilvánította akaratát, meg kell ez előtt hajolnom. Elfogadom tehát a kész helyzetet, és hogy idejüket túlságosan igénybe ne vegyem, egyenesen a tárgyra térek.

Tegnap óta a helyzet számunkra megváltozott: hivatalosan tudomásunkra hozták a békefeltételeket. Érzem a felelősség roppant súlyát, amely reám nehezedik abban a pillanatban, amikor Magyarország részéről elsőnek kell szólnom ezekről a feltételekről. De tétovázás nélkül nyíltan kimondom, hogy a békefeltételek, úgy, amint Önök sziveskedtek azokat nekünk átnyújtani, hazám számára lényeges módosítások nélkül elfogadhatatlannak látszanak. Tisztán látom azokat a veszélyeket és bajokat, amelyek a béke aláírásának megtagadásából származhatnak. Mégis, ha Magyarország abba a helyzetbe állíthatnák, hogy választania kellene ennek a békének az elfogadása vagy aláírásának visszautasítása között, úgy tulajdonképpen azt a kérdést kellene feltenni magának: legyen-e öngyilkos azért, hogy ne haljon meg.

Szerencsére még nem tartunk itt. Önök felszólítottak bennünket, hogy tegyük meg észrevételeinket. Ezek közül egynéhányat már a békefeltételek átvétele előtt bátorkodtunk eljuttatni Önökhöz. Biztosak vagyunk abban, hogy Önök a már átnyújtott és a jövőben átnyújtandó megjegyzéseinket a helyzet súlyossága által megkövetelt komolysággal és lelkiismeretességgel fogják áttanulmányozni. Reméljük tehát, hogy meg fogjuk győzni Önöket. Reméljük ezt annál is inkább, mert sem ma, sem később nem áll szándékunkban érzelmeinket kitergetni, vagy kizárólag az általunk védelmezendők ítélt érdekek szempontjait képviselni. Olyan közös álláspontot keresünk, amely a kölcsönös megértést lehetővé teszi. És, Uraim, ezt az álláspontot már megtaláltuk. Ez a nemzetközi igazságosságnak, a népek szabadságának nagy eszméje, amelyet a Szövetséges Hatalmak oly fennen hirdettek, továbbá a béke, a stabilitás és az európai újjáépítés nagy, közös érdekei.

Ezeknek az elveknek és érdekeknek szempontjából vizsgáljuk meg a nekünk felajánlott béke feltételeit. Mindenekelőtt nem titkolhatjuk el megdöbbenésünket a békefeltételek mérhetetlen szigorúsága miatt. E megdöbbenés könnyen magyarázható.

A többi háborút viselő nemzettel, Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával kötött béke feltételei mindenesetre szintén szigorúak. De közülük egyik sem tartalmazott olyan, a nemzet létét érintő területi változtatásokat, mint azok, amelyeket nekünk akarnak megszabni.

Magyarország számára ez azt jelentené, hogy elveszíti területének kétharmad és népességének majdnem kétharmad részét, és hogy a megmaradt Magyarországtól megvonják a gazdasági fejlődés majdnem összes feltételeit. Mert az ország e szerencsétlen középső része, elszakítva periferiáitól, meg lenne fosztva szén-, érc- és sóbányáinak legnagyobb részétől, épületfájától, olajától, földgázforrásaitól, munkaerőjének jó részétől, alpesi legelőitől, amelyek marhaállományát táplálták; ez a szerencsétlen középső rész, mint mondtam, meg lenne fosztva a gazdasági fejlődés minden forrásától és eszközeitől ugyanakkor, amikor azt kívánják tőle, hogy többet termeljen. Ily nehéz és rendkívüli helyze-

tet látva, felmerül a kérdés, hogy a fent említett elvek és érdekek mely szempontja váltotta ki ezt a különleges szigorúságot Magyarországgal szemben?

Talán ítélethozatal lenne ez Magyarország ellen?

Önök, Uraim, akiket a győzelem a bírói székhez juttatott, Önök kimondták egykori ellenségeiknek, a Központi Hatalmaknak a bűnöségét és elhatározták, hogy a háború következményeit a felelősökre hárítják. Ám legyen! De ez esetben a megtorlásnak, úgy vélem, arányban kellene állnia a bűnösség mértékével, és mivel Magyarországot sújtják a legszigorúbb és már a létét is veszélyeztető feltételekkel, azt lehetne hinni, hogy az összes nemzetek közül éppen Magyarországot tekintik a legbűnösebbnek. Uraim! Anélkül, hogy e kérdés részleteibe bocsátkoznék, hiszen ezt benyújtandó okmányaink fogják megtenni, mindenekelőtt úgy vélem, hogy ezt az ítéletet nem lehet kimondani oly nemzet fölött, amely abban a pillanatban, amidőn a háború kitört, nem bírt teljes függetlenséggel és csak részleges befolyást gyakorolhatott az Osztrák–Magyar Monarchia ügyeire, és amely nemzet ezt, mint a legutóbb nyilvánosságra hozott okmányok bizonyítják, fel is használta arra, hogy helytelenítse azokat a lépéseket, amelyeknek a háborút elő kellett idézniük.

Nem hiszem továbbá, hogy ítélettel állunk szemben, mert hiszen az ítélet oly eljárást tételez fel, amelyben a felek egyforma körülmények között hallgattatnak meg, és egyforma lehetőséget kapnak érveik kifejtésére. Márpedig Magyarországot mindeddig nem hallgatták meg; lehetetlen tehát, hogy a békefeltételek ítélet jellegével bírjanak.

Vagy talán a nemzetközi igazságosság elvének oly alkalmazásáról van szó, amelynek célja a poliglott államalakulatok helyett, amelyek közé Magyarország is tartozik, oly új alakulatokat létrehozni, amelyek igazságosabban oldják meg a területi kérdést a különböző nemzetiségek között, és amelyek hatásosabban biztosítják azok szabadságát? Ha a tényeket tekintem, úgy kénytelen vagyok kételkedni abban, hogy ezeknek a megoldásoknak ez lenne az indítéka.

Mindenekelőtt a Magyarországtól elszakítandó 11 000 000 léleknél 35%-a magyar, ami három és fél milliót jelent akkor is, ha a ránk nézve legkedvezőtlenebb számítást vesszük is alapul. Van köztük még körülbelül egy és egynegyed millió német, ami a magyarság százalékszámával együtt az egésznek 45%-át jelenti. Ezekre nézve a nemzetiségi elv ilyen alkalmazási módja nem előnyt, hanem a szenvedések sorát jelentené. Ha feltesszük tehát – amitől távol állok –, hogy a nemzetiségi elv alkalmazása a fennmaradó 55%-ra nézve előnyösebb állapotot teremtené, mint a történelmi Magyarországon, még mindig az elszakítandó népesség majdnem felére nézve ez az elv nem vonatkozhatik, vagy ha vonatkozik, úgy fordított értelemben.

Márpedig, úgy vélem, ha elvekről van szó, úgy azokat egyenlő módon kell alkalmazni mindazokra, akiket a szerződés rendelkezései érintenek.

Menjünk azonban tovább és tekintsük a Magyarország romjain meg-növekedett államokat. Megállapíthatjuk, hogy nemzetiségi szempontból ezek is éppen úgy vagy talán még inkább megosztottak lesznek, mint az egykori Magyarország.

Nem célozom Önöket, Uraim, kifárasztani azoknak az adatoknak felsorolásával, amelyeket az e kérdésben benyújtandó okmányaink különben

is tartalmazni fognak. Addig is azonban, amíg ezeket megismerhetik, kérem Önöket, fogadják el állításaimat, hogy követhessék következtéseimet, amelyeket levezetni bátor leszek.

Nem látom be, hogy a nemzetiségi elv, a nemzeti homogenitás elve nyerne ezen feldarabolás által. Egyetlen következménye volna ennek, amelyet bátor leszek megemlíteni anélkül, hogy bárkivel szemben is támadó szándékom lenne. Csak egyszerűen megállapítani kívánom azt a tényt, hogy e következmény a nemzeti hegemoniának átruházása lenne oly nemzetiségekre, amelyek jelenleg többnyire alacsonyabb kulturális fokon állanak.

Következtetésem igazolására egy pár számadatot idézek.

A magyarságnál az írni és olvasni tudók arányszáma megközelíti a 80%-ot; a magyarországi németeknél a 82%-ot; a románoknál a 33%-ot; a szerbeknél az 59 és egynéhány tizedet, majdnem a 60%-ot.

Ha a felsőbb társadalmi osztályokat tekintjük és számításba vesszük azokat, akik gimnáziumot végeztek és letették azt a vizsgát, amelyet Franciaországban a baccalauréat-nak neveznek, úgy megállapíthatjuk, hogy a magyarok arányszáma azok között, akik ily tanulmányokat végeztek és az érettséginek megfelelő képzettséget értek el, 84%, jóllehet a magyarok az összes népességnek csak 54,5%-át teszik; a románok arányszáma az ily tanulmányokat végzettek között 4%, pedig az egész népességnek 16%-át alkotják; a szerbeké 1%, jóllehet számuk az egész népesség 2,5%-a.

Ismétlem, hogy ez a megjegyzésem nem bír senkivel szemben bántó éllel. Ennek a helyzetnek egyedüli oka, hogy ezek a szomszédos népek történelmük szerencsétlen eseményei folytán későbbben léptek be a civilizált nemzetek családjába, mint mi. A tény azonban tagadhatatlan. Nézetem szerint azonban a nemzeti hegemoniának egy alacsonyabb kulturális fokra való átruházása nem közömbös az emberiség nagy kulturális érdekei szempontjából. Ebben az irányban már most vannak bizonyítékaink. Szomszédaink, akik igényt tartanak területünk egy részére, már legalább egy éve hatalmukba kerítették azokat; a fegyverszüneti szerződés értelmében joguk volt ezeknek a területeknek katonai megszállására, de ők kisajátították a kormányzás egész gépezetét. Ennek látjuk már a következményeit. Külön okmányban fogjuk bemutatni, hogy ez alatt az egy év alatt mily nagy kulturális értékek romboltattak le. Látni fogják, Uraim, ezekben az okmányokban, hogy két egyetemünk, amelyek a kultúra legmagasabb fokán állanak, a kolozsvári, a magyar kultúra egyik régi székhelye és az újabb keletű pozsonyi egyetem, tönkretették. A tanárok elűzettek, és szeretném, ha meg tudnák Önök, hogy kiket ültettek a helyükbe. Felhívom Önöket, hogy küldjenek ki tudósokból állandó bizottságokat, hogy a való helyzetet megismerjék, és hogy az összehasonlítást megtehessék. Lehetetlen, hogy ezek az egyetemek és ezek a fakultások, amelyek történelme a messze múltba nyúlik, így eltűnjenek, és bárkik által felváltassanak. Az újonnan jöttek nem képesek pótolni ezeket a nagyszerű kulturális alkotásokat.

Hasonló a helyzet az egész közigazgatási gépezet és az oktatói testület mindegyik foka tekintetében.

A románok által megszállott területeken máris több mint kétszáz ezer gyermek az utca porában nevelődik a tanítóihiány folytán, mivel a magyar tanítók kiutasítottak, és pótolni őket nem bírják.

Uraim! Azt hiszem, hogy az emberiség nagy érdekei szempontjából nem lehet sem közömbösen, sem megelégedettséggel szemlélni azt a körülményt, hogy a nemzeti hegemonia oly nemzetiségekre száll át, amelyek ha a legjobb reményekkel kecsegtetnek is a jövőre nézve, de ma még a kultúra alacsony fokán állanak.

Láttuk már, hogy nem ítélethozatalból eredhet az a szigor, amellyel Magyarországot sújtják.

Láttuk, hogy a nemzetiségi elv sem nyerne ezáltal semmit.

Talán akkor oly szándékkal állunk szemben, amely a népek szabadsá-

gának eszméjét követi?

Úgy látszik, hogy ennek a szándéknak kiinduló pontja az a feltevés, amely szerint Magyarország idegen nyelvű lakosai szívesebben tartoznának oly államhoz, amelyben az államfenntartó elemet fajrokonai alkotják, mint Magyarországhoz, ahol a magyar hegemonia érvényesül.

Ez azonban csak feltevés, és ha a feltevések útjára lépünk, úgy bátor vagyok megjegyezni, hogy e feltevés fordított értelemben alkalmazható arra a 45% magyarra és németre, akik most új államokhoz csatoltatnak, és kizról ugyanilyen joggal feltehető, hogy szívesebben maradnának a magyar állam polgárai. Ez az okoskodás nem jelentene mást, minthogy az előnyöket a másik oldalra helyezjük. De miért induljunk ki sejtésekből, és miért alapozunk feltevésekre, amikor a valóság megállapítására rendelkezésünkre áll egy nagyon egyszerű, de egyetlen eszköz, amelynek alkalmazását hangosan követeljük, hogy e kérdésben tisztán lássunk. És ez az eszköz a népszavazás.

Amidőn ezt követeljük, hivatkozunk a Wilson elnök úr által oly kiválóan szavakba öntött nagy eszmére, amely szerint semmilyen emberi csoport, az államok lakosságának egyetlen része sem helyezhető akaratlanul, megkérdésére nélkül, mint valami marhanyáj egy idegen állam fennhatósága alá. Ennek a nagy eszmének nevében, amely különben axiómája a józan észnek és a közmorálnak, követeljük a népszavazást hazánk azon részeire vonatkozólag, amelyeket tőlünk most elszakítani akarnak. Kijelentem, hogy előre alávetjük magunkat a népszavazás eredményének, bármi legyen is az. Természetesen követeljük, hogy a népszavazás olyan körülmények között tartassék meg, hogy annak szabadsága biztosítva legyen.

A népszavazás annál is inkább szükséges, mivel a Nemzetgyűlés, amely végső fokban hivatott a javasolt békefeltételek fölött dönteni, csonka lesz. A megszállt területek lakói nem lesznek itt képviselve. Márpedig nincsen olyan kormány vagy Nemzetgyűlés, amely jogi vagy erkölcsi szempontból jogosult volna dönteni azoknak sorsa fölött, akik ott képviselve nincsenek. Különböztetés a békeszerződés e tekintetben oly kifejezéseket tartalmaz, amelyekben e nehézség sejtelmé rejlik. „Magyarország a maga részéről lemond, amennyiben számot tarthatna...”; ezek körülbelül a békeszerződés szavai. Valóban nem érezzük magunkat feljogosítva oly határozatok hozatalára, amelyek akár jogi, akár morális kötelezettségeket rónának a lakosságnak arra a részére is, amely a Nemzetgyűlésben képviselve nem lesz.

Még egyszer mondom, hogy alapjában véve ez a fő kívánságunk, amelyet a békekonferencia elé terjesztünk. Ha egykori területünk, a történelmi Magyarország érdekében felhozandó érveink az Önök szemében nem lesznek eléggé döntőek, úgy azt javasoljuk, hogy kérdezzék meg az érdekelt népeiséget. Előre is alávetjük magunkat ítéletüknek.

Ha pedig mi ezt az álláspontot foglaljuk el, és ha ellenfeleink követeléseiket és aspirációikat nem merik a nép ítélete elé bocsátani, úgy vajon kinek a javára szól a föltevés?

Még egy szempontból vehetjük tekintetbe a népek önrendelkezési jogát. Megkockáztatható volna az az állítás, hogy talán a nemzeti kisebbségek jogai hatásosabban lennének biztosítva az új államok területén, mint ahogyan Magyarországon voltak.

Ez alkalommal nem akarok hivatkozni Önök előtt arra a perre, amelyet Magyarország ellen szándékoztak indítani a nem magyar fajok állítólagos elnyomása miatt. Csak annyit mondhatok Önöknek, hogy nagyon örülnénk, ha a tőlünk elszakított területeken magyar testvéreink ugyanazon jogoknak és előnyöknek birtokában lennének, amelyekkel Magyarország nem magyar ajkú polgárai bírtak.

Erre a kérdésre még lesz alkalmunk visszatérni. Ebben a pillanatban nem vagyok hivatva erről beszélni, már csak azért sem, mivel nem állanak rendelkezésemre a nélkülözhetetlen okmányok. De kész vagyok bármikor és bárkivel szemben e kérdést behatóan megvitatni.

Állíthatom azonban, hogy ha az egykori Magyarország nemzetiségi politikája ezerszer rosszabb lett volna, mint ahogy azt legelkeseredettebb ellenségeink állították, még akkor is jobb annál a helyzetnél, amelyet szomszédaink és csapataik a megszállt területen teremtettek.

Elő fogunk terjeszteni, Uraim, egy egész sorozat okmányt, különösen azokra a tényekre vonatkozólag, amelyek Erdélyben történtek. Szigorúan megvizsgáltuk az összes jelentéseket, amelyek e tekintetben beérkeztek, és jöhetnek ezeknek az okmányoknak hitelességét az erdélyi három keresztény egyház, a katolikus, kálvinista és az unitárius egyház vezetői erősítik, mégsem kívánjuk – nem kívánhatjuk –, hogy pusztá állításunknak hitelt adjanak, mert deklarációkkal szemben állíthatók más deklarációk. Kérjük azonban Önöket, hogy vizsgálják meg a helyszínén a történeteket, küldjenek ki a végső döntés előtt a helyszíre szakemberekből álló bizottságot, hogy meggyőződhesse az arról, mi történik az említett területen.

Egyedül mi követeljük, Uraim, hogy a helyzetet borító homály eloszlassék, egyedül mi törekszünk oly döntésekre, amelyek a kérdés teljes ismeretéből fakadnak. Kérjük még továbbá azt is, hogy abban a végső esetben, ha területi változtatásokat fognak reánk kényszeríteni, a nemzeti kisebbségek jogainak védelme hatásosabban és részletesebben biztosíttassék, mint azt a nekünk átnyújtott békejavaslattal terve veszi. A mi meggyőződésünk szerint a tervbe vett biztosítékok teljességgel elégtelenek. Erősebb biztosítékokat kívánunk, amelyeket a Magyarország területén megmaradó idegen ajkú lakosokkal szemben mi is teljes mértékben készek vagyunk alkalmazni. E tekintetben meghatalmazottjainkkal már teljes egyetértésre jutottunk. Azt hisszük azonban, hogy szomszédainknál erőteljesebb biztosítékok elérése nehézségekbe fog ütközni, mert hiszen elfogultságuk fajtestvéreikkel szemben jóval nagyobb a miénknél. A jelenlegi tapasztalatok is azt mutatják számunkra, hogy e kérdésben szívós ellenállásra fogunk találni. A román csapatoknak a demarkációs vonalra való visszavonása tekintetében, amelyet több ízben kértünk, és amelyet kormányunk a békedelegáció Párizsba való kiküldésének feltételévé tett, a Szövetséges Hatalmak oly erőlyesen léptek fel a román kormánynál, hogy lehetetlennek látszott, hogy a románok ne teljesítsék a Szövetséges Hatalmak követelését. És mégis így történt. Azt hiszem megértik tehát, Uraim, aggodalmainkat testvéreinket illetőleg, ha ők ezen idegen uralom alá kerülnének.

Sorra vettem, Uraim, az elveket, amelyek a békefeltételek megállapításánál számba jöhetnek és megállapíthatom, hogy nem tudtam a nemzetközi igazságosság, a nemzetiségi és a népek szabadsága elvének oly alkalmazását megtalálni, amely a nekünk felajánlott béke indítókait kellőleg megvilágította volna. Talán a fejtegetéseim bevezetésében már említett érdekek, a béke nagy érdekei, az állandóság és Európa rekonstrukciója sugallták őket?

Uraim! A magyar probléma az általános problémának nem olyan kicsiny része, mint azt a statisztika nyers számaiból következtetni lehetne.

Ez a terület, amely Magyarországot alkotja, és amely jogilag ma is Magyarország, századokon át rendkívül fontos szerepet játszott Európában, különösen Közép-Európában a béke és a biztonság fenntartása tekintetében. A magyar honfoglalást és a magyaroknak a keresztény hitre való áttérését megelőző évszázadokban hiányzott itt a nyugalom és a biztonság. Közép-Európa a legkülönbözőbb barbár népek támadásainak volt kitéve. A biztonság csak attól a pillanattól fogva állt fenn, amikor a magyar védővonal kialakult. Az állandóság és a béke általános érdekei szempontjából rendkívül fontos, hogy a zavarok kelet-európai fő fészke ne nyerjen tért és ne terjeszkedjék ki Európa szívéig. Miután a török megszállás a Balkán-félszigeten megakasztotta a történelmi fejlődést, az egyensúly ott még mindig nem állt helyre. Adja az Ég, hogy ez mielőbb bekövetkezzen. De ma rendkívül fontos, hogy e zavarok,

amelyek Európa békéjét oly sokszor háborították meg, és amelyek bennünket már több ízben a háború küszöbére sodortak, onnan ne terjedhessenek tovább.

A történelmi Magyarország töltötte be ezt a feladatot, az egyensúly és a stabilitás állapotának fenntartását, biztosítva így Európa békéjét a keletről fenyegető közvetlen veszedelmekkel szemben. Ezt a hivatását tíz századon át töltötte be és erre egyedül organikus egysége képesítette. Idézem a nagy francia geográfusnak, Reclus Elisée-nek szavait, amelyek szerint ez az ország oly tökéletes földrajzi egység, amely Európában egyedül áll. Folyóik és völgyeik rendszere, amelyek a határokról kiindulva a középpont felé törekszenek, oly egységet alkotnak, amely csak egységes hatalom által kormányozható. Réseinek gazdasági összefüggése szintén a legteljesebb, miután a közép hatalmas mezőgazdasági üzemet alkot, a szélek pedig tartalmazzák mindazt, amire a mezőgazdaság fejlődése szempontjából szükség van.

A történelmi Magyarország tehát Európában egyedülálló természetes földrajzi és gazdasági egységgel rendelkezik. Területén sehol sem húzhatók természetes határok, és egyetlen részét sem lehet elszakítani anélkül, hogy a többiek ezt meg ne szenvedjék. Ez az oka annak, hogy a történelem tíz századon át megőrizte ezt az egységet. Önök visszautasíthatják a történelem szavait, mint elvett, egy jogi konstrukció megépítésénél, de a történelem tanúságát, amelyet az ezer éven át hangoztatott, figyelembe kell venniük. Nem a véletlen, hanem a dolgok lényege nyilvánul meg ebben. Magyarország az organikus egység minden feltételével rendelkezik, egyet kivéve, és ez a faji egység. De mint az imént mondtam, azok az államok, amelyeket a békeszerződés értelmében Magyarország romjain építenének fel, szintén nem rendelkeznek a faji egységgel – az egység egyetlen olyan elvével, amely Magyarországnak nincs meg –, s hozzáteszem, hogy az egység egyetlen alapelvével sem fognak birni. Az alakítandó új államok átvágnák a földrajz természetes határait, megakadályozzák a hasznos belső vándorlást, amely a munkást a kedvezőbb munkaalkalmak felé irányítja; megszakítanak a tradíció fonalait, amelyek a századokon át együtt élőket közös mentalitásba egyesítették, akik ugyanazon eseményeket, ugyanazt a dicsőséget, fejlődést és ugyanazokat a szenvedéseket élték át. Nem jogosult-e tehát a félelmünk, hogy itt az állandóságnak kipróbált oszlopa helyett a nyugtalanságnak újabb fészkei fognak keletkezni? Nem szabad magunkat illúziókban ringatnunk. Ezeket az új alakulatokat az irredentizmus aknázná alá, sokkal veszedelmesebb formában, mint azt egyesek Magyarországon fölfedezni vélték. Ez a mozgalom, ha létezett is Magyarországon a műveltebb osztály egy részénél, a nép nagy tömegeit sohasem hatotta át. Az új alakulatokat azonban oly nemzetek irredentizmusa aknázná alá, amelyek nemcsak idegen hatalom uralmát éreznék, de az övéknél alacsonyabb kultúrájú nemzet hegemoniáját is. És itt organikus lehetetlenséget kell megállapítanunk. Mindenesetre feltételezhetjük, hogy még egy magasabb kulturális fokon álló nemzetiségi kisebbség is képes a hegemonia gyakorlására egy alacsonyabb fokon álló többséggel szemben, de hogy egy alacsonyabb kulturális fejlettséggel bíró kisebbség, vagy egy igen csekély többség hegemoniával bírhatson, elérhesse egy magasabb kulturális fokot elért nemzetiség önkéntes alárendelődését és morális asszimilációját, ez, Uraim, organikus lehetetlenség.

Előszertettel vádolnak meg bennünket azzal a szándékkal, hogy a kérdések nekünk nem tetsző elintézését erőszakkal fogjuk megváltoztatni. Távol állunk, Uraim, az ilyen esztelen tervektől. Mi reményeinket az igazságnak és azoknak az elveknek morális erejére alapítjuk, amelyekre támaszkodunk, és amit nem tudunk elérni ma, annak megvalósulását a Népek Szövetségének békés akciójától várjuk, amelynek egyik feladata lesz orvosolni azokat a nemzetközi helyzeteket, amelyek a béke fennmaradását veszélyeztethetnék.

Ezt kijelentem, nehogy szavaimban gyerekes és fölösleges fenyegetést lássanak. De kijelentem azt is, Uraim, hogy olyan mesterséges rendelkezésekkel, mint amilyenek a békeszerződés tartalmaz, Európának ebben az általános béke szempontjából oly fontos és sokat szenvedett részében nem lehetséges békés politikai helyzetet teremteni. Közép-Európát a keletről jövő veszedelmekkel szemben egyedül a történelmi magyar terület stabilitása tudja megőrizni.

Európának szüksége van gazdasági rekonstrukcióra. A gazdasági fejlődést azonban az új alakulatok bizonyára meg fogják gátolni. Ez a körülmény a megmaradt Magyarországon szükségképpen be fog következni. De hasonló lesz a helyzet az elszakított részekben is. Ugyanez fog történni az elszakított területeken is, annál az egyszerű ténynél fogva, hogy alacsonyabb minőségű igazgatás alá, egy alacsonyabb kulturális fokon álló rezsim alá kerülnek, s el lesznek választva ennek az organikus egységnek többi részeitől, amelyekkel együtt pedig újból virágzásnak indulhatnak, de nélkülük a stagnálásra, vagy valószínűleg a visszaesésre vannak kárhözhatóva.

Európának szüksége van szociális békére. Önök jobban ismerik azokat a veszélyeket, amelyek ezt a békét fenyegetik. Önök jobban tudják, mint én, hogy a háború következményei megzavarták és egyensúlyából vetették ki a gazdasági élet szellemét és feltételeit. A múlt szomorú tapasztalatiból tudjuk, hogy a felforgató elemek sikerei mind annak a következményei, ami aláásta a társadalom morális erejét, tehát mindannak, ami meggyöngyöztette a nemzeti érzést, de mindenekelőtt a munkanélküliség okozta szenvedéseknek. Ha Európának ebben a részében, amely nagyon közel van a bolsevizmus még mindig égő tűzfészékéhez, Önök megnehezítik a munka feltételeit, megnehezítik a termelőmunka újból való megkezdését, ezáltal súlyosbítják a társadalmi békét fenyegető veszélyeket. A járványok, különösen a morális járványok ellen minden torlasz hatástalan.

Mindezekkel a teóriákkal szemben Önök felhozhatják mint döntő tényezőt a győzelmet, és a győzők jogait. Elismerjük ezeket, Uraim. Elég reálisan gondolkozunk politikai kérdésekben, hogy ezzel a tényezővel kellőképpen számoljunk. Ismerjük tartozásunkat a győzelemmel szemben. Készek vagyunk vereségünk váltságdíját megfizetni. De ez lenne az újjáépítésnek egyedüli elve? Az erőszak volna az egyedüli alapja az építésnek? Az anyagi erő lenne az egyedüli fenntartó eleme annak a konstrukciónak, amely összeomlóban van, mielőtt az építés befejeződött volna? Európa jövője igen szomorú lesz ebben az esetben. Nem hisszük, Uraim, hogy a győztes hatalmaknak ez volna a mentalitása; ezeket az elveket nem találjuk meg azokban a nyilatkozatokban, amelyekben Önök megállapították azokat az eszméket, amelyeknek győzelméért harcoltak, és amelyekben megjelölték a háború céljait.

Ismétlem, nem hisszük, hogy ez volna a győzelmes nagy nemzetek mentalitása. Ne vegyék rossz néven, hogy a most győzelmes Franciaországon, Anglián és Olaszországon túl – hogy csak európai nemzeteket említsek – meglássam a körvonalaikat annak a másik Franciaországnak, amely mindig a nemes törekvések előőrséje és a nagy eszmék szócsovéja volt, annak a másik Angliának, a politikai szabadságok szülőanyjának, és annak az Olaszországnak, amely a reneszánsznak, a művészeteknek és a szellemi fejlődésnek a bölcsője volt. És ha duzzogás nélkül ismerem el a győző jogát, úgy azzal a másik Franciaországgal, Angliával és Olaszországgal szemben egész másképp érzek; hálával hajlok meg előttük és szívesen fogadom el őket mestereinkül és nevelőinkül. Engedjék meg, Uraim, hogy azt tanácsoljam: ne veszélyeztessék örökségüknek ezt a legjobb részét, ezt a nagy erkölcsi befolyást, amelyre Önöknek joguk van, az erőszak fegyverének alkalmazásával, amely ma az Önök kezében van, de amelyet holnap más ragadhat meg; őrizzék meg sértetlenül örökségüknek ezt a legszebb részét.

Bízva ezekben az eszméknek erejében, a bennünket környező minden nehézség, minden félreértés és minden akadály dacára, amelyeket

utunkon felhalmozni igyekeznek, bizalommal lépünk arra az útra, amely végre megnyílt előttünk, hogy részt vehessünk a béke munkájában; és tesszük ezt a legteljesebb jóhiszeműséggel. Bízunk az Önök által meghirdetett eszmék őszinteségében. Méltánytalanság volna Önökkel szemben másképpen gondolkozunk; bízunk az erkölcsi tényezők erejében, amelyekkel ügyünket azonosítjuk, és azt kívánom Önöknek, Uraim, hogy fegyvereik dicsőségét szánjalja túl annak a békének a dicsősége, amelyet Önök a világnak adnak.

Csak egy pár szót kívánok még, Uraim, némely részletkérdést illetőleg ejteni.

Beláthatják, hogy nem térhettem ki a nekünk felajánlott béke részletes tárgyalására. Egyedül a területi kérdéssel foglalkoztam, mert ez a kérdés magában foglalja a többieket. Fel szeretném azonban hívni figyelmüket még egy-néhány pontra, amelyeknek megoldása nézetem szerint rendkívül sürgős.

Mindenekelőtt itt van egy humanitárius kérdés, a hadifoglyok kérdése.

A békeszerződés rendelkezései szerint a hadifoglyok hazaszállítására csak a béke ratifikációja után történhet meg. Kérem Önöket, Uraim, tekintsenek el egy olyan formális rendelkezéstől, amely miatt annyi ártatlan családnak kell szenvednie.

A szerencsétlen szibériai hadifoglyok ügyében külön beadvánnyal fordultunk a Legfelsőbb Tanácshoz. Ennek a kérdésnek megoldásánál hivatkozom az Önök jóságára és emberiségére; oly érzések ezek, amelyeknek, még háborús időben is, fölötte kell állaniuk a politikának. Még egy megjegyzést kívánok tenni a pénzügyi klauzulákra vonatkozólag.

Nézetem szerint a békeszerződés nem veszi eléggé figyelembe Magyarországot különleges helyzetét. Magyarországnak két forradalmat, a bolsevizmus négy hónapos dühöngését és több hónapos román megszállást kellett átélnie. Ily körülmények között lehetetlen, hogy a szerződés által tervbe vett pénzügyi és gazdasági határozatokat végre tudjuk hajtani. Ha a győztes hatalmak polgárai által részünkre folyósított hitelek a béke aláírásának pillanatában – mint ezt a javaslat kimondja – behajthatók lesznek, ez a fizetéseképtelenséget, a csődöt jelenti, amelynek visszahatását kétségkívül a győztes hatalmak éreznék. Valóban sok hitelezőnk van az Önök országaiban. A hitelek visszafizethetők lesznek, ha erre nekünk haladékat adnak, de nem lesznek visszafizethetők, ha azonnal követelik azokat tőlünk.

Azt követelik továbbá tőlünk – és ez is igazolja, hogy mennyire hasznosabb lett volna bennünket már korábban meghallgatni –, hogy Ausztriának vasércet szállítsunk. Mivel magunk is abban a helyzetben vagyunk, hogy ércet kell importálnunk, ezt a rendelkezést nem tudjuk teljesíteni.

Hasonló a helyzet az épületfa tekintetében. Ezekre a részletekre nézve kérem az Önök jóakarátú megfontolását, amelyet már az Önök képviselői részünkre kilátásba helyeztek.

Mielőtt szavaimat befejezném, hálásan köszönöm, Uraim, hogy alkalmat adtak nekem álláspontomnak élőlőszóval való kifejtésére, és hogy beszédemet oly jóakarátú és állandó figyelemmel kísérték.

Néhány szót szólnék még olaszul is, hogy kimutassam mélyeséges tiszteletünket az olasz nemzet iránt. A magyar vér és az olasz vér nem ömlött mindig szemben álló táborokban: sokszor ömlött olyan harmeczőkön is, ahol a két nemzet közösen küzdött régi jogtalanságok ellen, a szabadságért.

Én ezeknek az emlékeknek védelme alá helyezem magamat avégett, hogy Olaszország olyan támogatásban részesítse jogos észrevételeinket – ha azok jogosaknak találhatók –, aminőt az igazságosság elvei és Európa érdekei kívánatosá tesznek.

TRIANON 1920

MAGYARORSZÁG
NÉPRAJZI TÉRKÉPE
A NÉPSŰRŰSÉG
ALAPJÁN

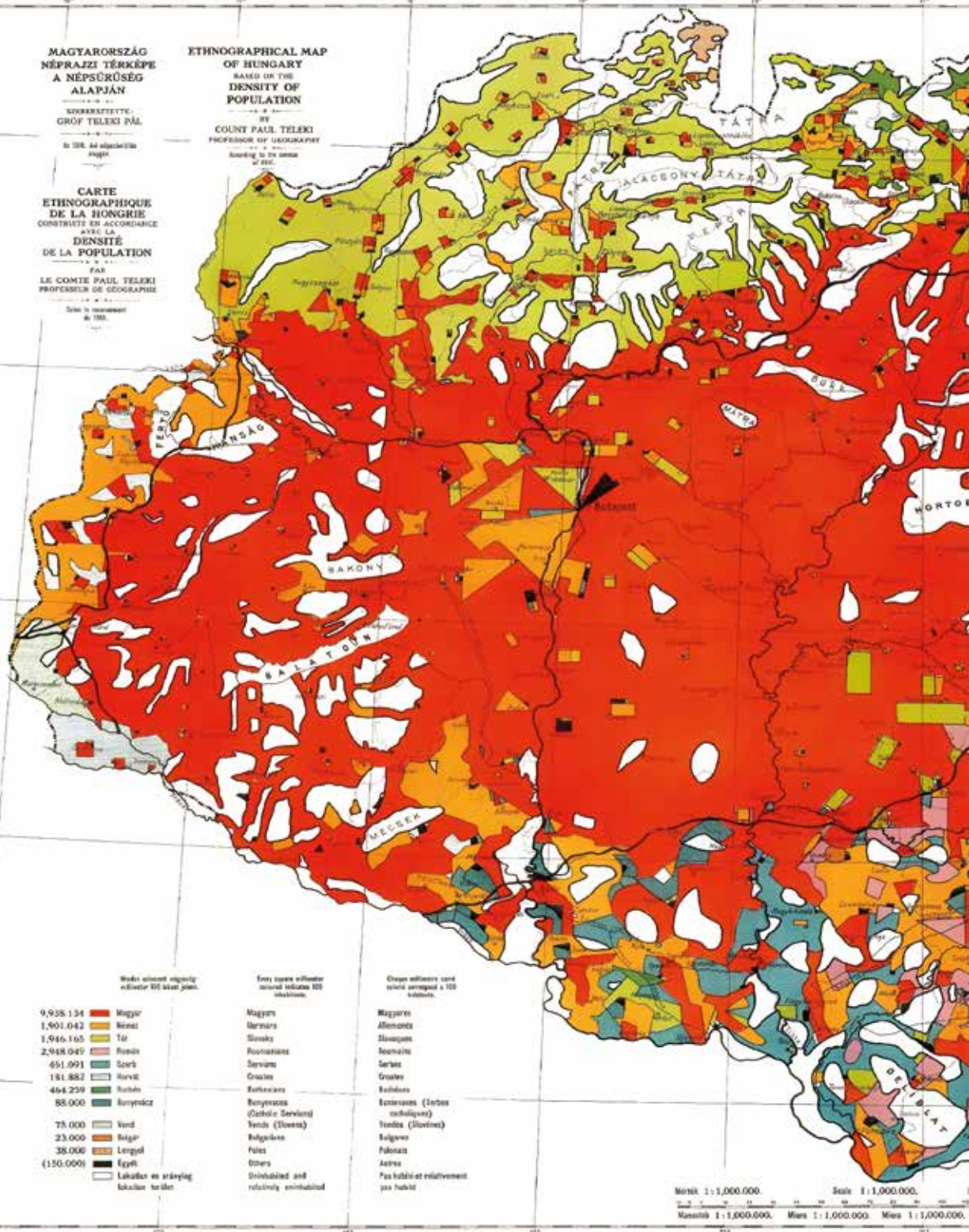
MEGERŐSÍTETTE
GRÓF TELEKI PÁL
1919. évi október 15-én

CARTE
ETHNOGRAPHIQUE
DE LA HONGRIE
CONSTRUITE EN ACCORDANCE
AVEC LA
DENSITÉ
DE LA POPULATION

LE COMTE PAUL TELEKI
PROFESSEUR DE GÉOGRAPHIE
1919. Octobre 15

ETHNOGRAPHICAL MAP
OF HUNGARY
BASED ON THE
DENSITY OF
POPULATION

BY
COUNT PAUL TELEKI
PROFESSOR OF GEOGRAPHY
DRAWING BY DR. FERENC
SZÉKELY

Magyarországon élők száma négyzetkilométerenként (1919. évi adatok)

9,938,134	Magyar
1,901,042	Szlovák
1,946,165	Török
2,948,949	Rómaián
451,991	Szerb
181,882	Kroata
464,239	Budai
88,000	Bosnyák
75,000	Vend
23,000	Bérgy
38,000	Lengyel
(150,000)	Egyéb
	Lakatlan és erősen lakatlan területek

Magyarországon élők száma négyzetkilométerenként (1919. évi adatok)

Magyar
Szlovák
Rómaián
Szerb
Kroata
Budai
Bosnyák
Bosnyák (Katolikus Szerb)
Vend (Slovén)
Bérgy
Földes
Others
Disinhabited and relatively uninhabited

Magyarországon élők száma négyzetkilométerenként (1919. évi adatok)

Magyar
Allemande
Slovacque
Romaine
Serbe
Croate
Budai
Bosniaque (Serbe catholique)
Vende (Slovène)
Bérgy
Polonais
Autres
Peu habités et relativement peu habités

Méret: 1:1,000,000. Scale: 1:1,000,000.
Mappa: 1:1,000,000. Mapa: 1:1,000,000. Mapa: 1:1,000,000.

Orbán Viktor miniszterelnök ünnepi beszéde 2020. június 6-án Sátoraljaújhelyen, a Turul-szobor avatásán

Ismerjük a stációkat. A sátoraljaújhelyi Magyar Kálvária fájdalmas stációit is ismerjük. Mégis újra járjuk a keresztutat. Gyógyírt, vigaszt, reményt és biztatást akarunk. Tudjuk, hogy ezt csak a keresztút végén kaphatjuk meg. Csak így és itt emelkedhetünk a fájdalmak fölé. Oda kell feljutnunk, ahol minden megvilágosodik, és minden értelmet nyer. Fel kell jutnunk oda, ahonnan megláthatjuk a jövőt. Ezért vagyunk ma itt.

A magyaroknak ezredéves magasságban van a történelem horizontja. Innen szét lehet tekinteni, innen messzire lehet látni. Jobbra Kassa, arra Szatmárnémeti, mögöttünk Munkács. Ha nem a szemünkkel nézünk, hanem a szívünkkel, még messzebbre is elláthatunk. Viszszá, egészen az idők kezdetéig. Látjuk, amint a nagy sztyeppe vándorló népeinek százai eltűnnek, és odavesznek a történelem porfelhőiben. Látjuk, hogy mi, magyarok se el nem tűntünk, se oda nem vesztünk, hanem a latin, a germán és szláv népek gyűrűjében, különálló minőségünket megőrizve hazát alapítottunk. Megnyitottuk szívünket a kereszténység előtt, Isten ígését meghallottuk, megfogadtuk, és államszervezésünk alapjává tettük.

Ahogy meg van írva: „Vésd az emlékezetedbe, hogy minden ember azonos állapotban születik, és hogy semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölet.” Ma is ezen a fundamentumon áll a hazánk. A nyugati birodalmi rohamokat rendre kivédjük. A keleti pogányok pusztító csapásait kihevertük. Nekünk sikerült, ami a többi sztyeppei népnek nem. Kiharcoltuk, megszerveztük, magunkhoz igazítottuk, és megtartottuk helyünket Európában.

Négy száz éven át, négy trianonnyi időn keresztül erős és független állam volt a magyar. Azután három száz éven át, három trianonnyi

időn keresztül küzdöttünk az Oszmán Birodalom ellen. Mélyen bent, a Balkánon, aztán a déli végeken, majd visszahátrálva a Kárpát-medence szívében. És bár Buda másfél trianonnyi időn át török kézen volt, rajtunk mégsem tudtak átgazolni. Majd elbukott felkelésekkel és szabadságharcokkal súlyosított kétszáz év, két trianonnyi idő után mégis egy nagy európai birodalom társnemzeteként léptünk be a XX. század kapuján.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Bár az évszázadok alatt magyarok százezrei estek el a csatatereken, láthatta az egész világ, hogy a magyar nemzetet nem fog se a golyó, se a kardvas. Ha le is verik a lábáról, újra és újra feláll. Most jöttünk el a Magyar Anyák tere mellé. A magyarok kálváriáján az asszonyoknak külön hely jár. Ez jól is van így, mert mindig az asszonyok pótolták a vérvesztéseket. Hol országvédő katonák, hol országépítő mesteremberek hadait adták a hazának. Mindig azt adták, amire éppen szükség volt. Asszonyainknak köszönhetjük, hogy a túlélés és az országépítés művészete a génjeinkben van. Nekik köszönhetjük, hogy mi vagyunk a túlélés európai bajnokai. Dicsőség a magyar asszonyoknak!

Tisztelt Emlékezők!

Nem lettünk német tartomány, se török vilajet, se szovjet tagköztársaság. A kitörölhetetlen bizonyítékok, templomok és katedrálisok, városok és főterek ma is ott állnak mindenütt. Hirdetik, hogy mi, magyarok egy nagy kultúraépítő és államszervező nemzet vagyunk.

Tisztelt Emlékezők!

Végül az ezeréves történelmi Magyarországot a budapesti összeesküvések hátba döfték. Hadseregét megbénították és szétzüllesztették, az

egyetlen honmentésre alkalmas államférfit meggyilkolták, az országot az ellenségeink, a kormányt a bolsevikok kezére adták. A Nyugat-megszakolta Közép-Európa ezeréves határait és történelmét. Bennünket védtelen határok közé szorított, természeti kincseinktől megfosztott, erőforrásainktól elrekesztett, országunkból siralomházat csinált. Erkölcsi aggályok nélkül rajzolták újra Közép-Európát, ahogy újrajzolták Afrika és Közel-Kelet határait is. Ezt nem fogjuk elfelejteni nekik soha.

S amikor azt hittük, ennél már nem sülyedhet mélyebbre se a gögös francia és brit, se az álszent amerikai birodalom, mégis volt lejjebb. A II. világháború után szívfájdalom nélkül dobtak oda bennünket a kommunistáknak. A lengyelek, a csehek, a szlovákok azt kapták jutalmul, amit mi büntetésül. Legyen ez örök tanulság a közép-európai népek számára!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Sokan jelentkeztek már, hogy szívesen elföldelnék Magyarországot. Volt, aki a németeket akarta megfosztani egy szövetségéstől, volt, aki a Habsburgokon akart bosszút állni, volt, akit a haszonszerzés vezetett, és volt, aki mindig is gyűlölte a magyarokat. Ők kapaszkodtak össze, hogy eltüntessenek bennünket a föld színéről. De mi makacs népség vagyunk, sohasem voltunk hajlandók részt venni a saját temetésünkön. A dédapáink sem adták föl. Nem térdeltek le, és nem kérték kegyelmet. Talpon maradtunk és kibírtuk. Kibírtuk a vagonvárosokat, a náci lágereket, a szovjet gulágot, a kitelepítéseket, Csehszlovákiát, Jugoszláviát és Ceausescut. Ma már nincs se Csehszlovákia, se Jugoszlávia, se Szovjetunió.

Nincs már se brit, se francia birodalom. S ami megmaradt belőlük, az éppen most vergődik bosszút álló gyarmataik multikulturális szorításában. A történelem igazságtételét a legnagyobbak sem kerülhetik el. S ahogy igaz, hogy összenő, ami összetartozik, úgy igaz, hogy ami nem tartozik össze, az szét is esik. Jól mondták száz évvel ezelőtt: mi még ott leszünk azok temetésén, akik bennünket akartak sírba tenni. Mi, magyarok viszont maradtunk, akárhogy fordul is a szél. Megmaradtunk, mert itthon vagyunk. Itthon vagyunk, és ezért megmaradtunk.

A magyarság az emberi szív módjára hol összehúzódik, hol kitágul, de lényegében ezeregyszáz éve ott él, ahol a nagy államalapítóink kijelölték a helyét. Méltósággal őrizzük a Kárpát-medencét, mely küldetésünk is. Minden megszülető magyar gyermek újabb őrhely is. Mi nem szabadlajuk, nem gyötörjük, nem árusítjuk ki, hanem megtartjuk a Kárpát-medencét. Egy olyan nép önbizalmával és tartásával kell élnünk, amely tudja, hogy többet adott a világnak, mint amit kapott tőle. Teljesítményünk feljogosít bennünket a történelmünk folytatására. S nekünk, maiaknak azt is tudnunk kell, hogy voltak már rosszabb határaink is, mégis itt vagyunk.

Tisztelt Emlékezők!

Csehszlovákia és Jugoszlávia helyett kaptunk szlovákokat, szlovéneket, horvátokat, szerbeket. Azzal a Szlovákiával, Szerbiával, Horvátországgal és Szlovéniával, amely büszke nemzeti mivoltára, örömmel építjük a közös jövőt. A történelem megadta az esélyt, talán az utolsót, hogy a közép-európai népek új korszakot nyissanak, a nyugatról és keletről fenyegető veszéllyel szemben megvédjék magukat, és együtt emelkedjenek föl. Az elmúlt tíz évben bebizonyítottuk a szomszédainknak, ha a magyar nemzetrészek élettereje összeadódik, az nemcsak nekünk jó, hanem nekik is. Csak az államnak van határa, a nemzetnek nincs. Ez a törvény. Van, aki megértette, és van, aki nem. Akik még nem, jobban tennék, ha sietnének, mert fogytán az idejük.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ezeréves történelem áll mögöttünk, ezért mi felülemelkedünk az itt és most korlátain. Mi látjuk Pozsonyban Bratislavát és Kolozsvárbán Clujt. Látjuk, mert magyarul nézünk a világra. Látjuk a hazát a magasban, de

látjuk a fűszálak alatt is. Ha magyarul nézel, elfogadod, hogy a szlovák szlovák marad, a román pedig román. Látjuk szomszédjainkban azt, ami elválaszt, de azt is, ami összeköt. Aki magyarul néz a világra, Szent István szemével lát. Szent István szemével látni a XXI. századot azt jelenti, hogy mi a velünk élő népekkel akarjuk nagyvá tenni a Kárpát-medencét. Mára ismét mi lettünk a Kárpát-medence legnépesebb országa. Száz éve nem voltunk ilyen erősek. Hidakat építünk és vasutat – le, Belgrádig, és autópályát – föl, Kassáig. Politikai, szellemi, gazdasági és kulturális gravitációs erőnk napról napra nő. Megindult a magyarok visszavándorlása. Nyugat-Európához képest a béke és a biztonság szigete vagyunk. És hogy így maradjon, rohamléptekkel épül az új magyar hadsereg is. Az erő felelősséggel jár, és mi tisztában vagyunk a felelősségünk súlyával. A Trianon utáni száz év karantén, a száz év magány korszaka véget ért. Felemelő, hogy ismét vannak szövetségeseink, vannak jószomszédjaink, és együtt készülhetünk a jövőre.

Tisztelt Emlékezők!

Nincs a világnak egyetlen nemzete sem, amely kibírt volna ilyen száz évet. Ám a mi fajtánk konok, szívós és leleményes, ezért nemcsak kibírtuk, de ma ismét győzelemre állunk. Ezért szívből jövő hálanak és legmagasabb elismerésünket fejezzük ki az elszakított nemzeti közösségeink évszázados helytállásáért, hűségükért a magyar nemzethez és a szülőföldjükhöz. Nagy nemzetté válni csak az tud, aki megjárja a maga kálváriáját. Aki kiismeri a megpróbáltatások útját. Aki kiállja a próbatételeket. Aki megérti, hogy az igazság erő nélkül keveset ér. A történelem nem könyörületes. Nem bocsájta meg a gyengeségeket. Ha nincs legény a gáton, elveszünk. Ha a vértelen szépelgőkre hallgatunk, elveszünk. Ha engedünk a széthúzás erőinek, elveszünk. A magyarok soha többé nem engedhetik meg maguknak a gyöngeség luxusát. Mindig csak az lehet a miénk, amit meg tudunk védeni. Ez a törvény és ez a mi sorsunk. Ezért számunkra minden mérkőzés addig tart, amíg meg nem nyerjük. Ezért nem ért véget a magyarok történelme sem Mohácsnál, sem Világosnál, sem Trianonnal, és ezért fog Szent István koronájának valamennyi köve ismét ragyogni.

Tisztelt Emlékezők!

A következő évtized nem fogyatkozásról és nem veszteségekről, hanem gyarapodásról és országépítésről szól majd. A világ mozgásban van. A változások tektonikusok. Az Egyesült Államok nem egyedül ül már a világ trónján, Eurázsia gőzerővel épül újra, az Európai Uniónk eresztékei recsegnek, és most egy szaltó mortáléval reméli megmenteni önmagát. Keleti szomszédunk lába alatt remeg a föld. A Balkán is tele van válaszra váró kérdésekkel. Új rend van születőben. A mi világunkban, a mi életünkben is nagy változások dörömbölnek a kapukon. Országvesztéseinket kivédhetetlen sorscapásoknak láttuk évszázadokon át. Az utolsó száz évben is. Saját erő híján vártuk, hogy a legendák kódéből érkezik egy csodálatos felmentő sereg, amely fordít egyet a magyarok sorsán. Tekintsünk végig a száz év történelmén. Értsük meg az elmúlt tíz év változásának mélységeit. Ne ijedjünk meg attól, amit látunk: mi vagyunk azok, akikre vártunk.

Igen, mi vagyunk azok, akik megfordítják Magyarország sorsát. Remélhetjük, hogy a mi nemzedékünk, a negyedik trianoni nemzedék még beteljesíti küldetését, és egészen a győzelem kapujáig fogja vinni Magyarországot. De a döntő ütközetet az utánunk következő, az ötödik trianoni nemzedéknek kell megvívnia. A végső lépéseket nekik kell megtenniük. Ahogy meg van írva: „Vegyetek erőt magatokon. És legelőször is. A legegyszerűbb dologhoz lássatok – Adódjatok össze, Hogy roppant módon felnövekedvén, Az Istent is, aki végtelenség, Valahogyan megközelítétek.” Nem lesz se könnyű, se egyszerű, de megéri majd. Nagy idők várnak rátok. Készüljétek, minden nap készüljétek. Magyarország mindenek előtt, a Jóisten mindannyiunk fölött.

Hajrá, Magyarország, hajrá, magyarok!

Sándor Krisztina (1980. Brassó)

2008–2011: Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor (Tusványos) – főszervező

2011-től: Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) – ügyvezető elnök

2015-től: Európai Nyelvi Egyenlőségért Hálózat (European Language Equality Network – ELEN) – választmányi tag

2016-2018: Homoródalmás Önkormányzata – önkormányzati képviselő

2018-tól Hargita Megye Tanácsa, megyei önkormányzati képviselő

Száz év

Közeledik a nagy, kerek évforduló. Napok óta érzem a közeledtét. Nem tudom felidézni, hogy mikor, hány évesen hallottam először a szót: Trianon. S a köréje sűrűsödött, csontosodott történelmet, a francia palotát, az aláírókat, a véd- és vádbeszédeket tartók híressé vált mondatairól sem tudom, hogy mikor ragadták meg a figyelmemet. Nem is fontos, csak az, hogy mára – felnőtté válva – belém ivódott az elmúlt száz év, az „utálom az egész huszadik századot” és a „csak azért is” élni vegyes érzéseivel.

Közeledik úgy, hogy nem várjuk. Túl kerek, túl sok, hisz a mi életünkben telik. A százból lassan kerek negyven eltelt az én időmből is – e százon belül. Milyen volt tíz, húsz, harminc évvel élni e diktátum aláírása után? Hány sóhaj, reménykedés, illúzió szállt sírba azokkal, akik akkoriban éltek? S hány „csak azért is” helytállás született – tettek, írások, műremekek és áldozatok révén.

Akik a történelmet érzik, nemcsak értik, azok azt mondják: száz év semmiség. Elmúlt ez előtt százötven év is a török uralom alatt, s annak is egyszer csak vége lett. És mégis: a mi időnkben telik. Fájdón telik, mert ki kell mondani: veszítjük a teret, a tereinket. Szűkülnek az egykor általunk belakott területek, negyedek, utcák, házsorok. Az erdélyi pohár ilyenkor félig üres, és nem tud megtelni, mert nem lehet nem gondolni úgy az elmúlt száz évre, mint amiben megfosztottak jelentős közösségi vagyonainktól, megélhetésünk forrásaitól, egyéni és közösségi jogainktól. Hány hős és hány áldozat, hány helytálló és hány kivándorló élt vagy halt, maradt vagy menekült Erdélyből 1920 óta? A számok túl nagyok, jóval nagyobbak, mint e százaz, mit ezen évforduló jelöl.

Közeledik a trianoni szerződés aláírásának centenáriuma, és gyül a gombóc a torkunkban. Az erdélyi pohár félig kiüresítve áll. Évszázad

eleji tömeges kivándorlás, két világháború közötti vagyonek Kobzás, földtörvény, államosítás, kommunizmus, 1956, diktatúra, 1989, fekete március – száz év sűrítve. Csoda-e, ha a pohár félig üresen áll?!

És mégis: közeledik, és mi még itt vagyunk. Az az erdélyi pohár félig tele van. Ki hitte volna? Száz év után is itt élünk: közösségként, az Európai Unió legnagyobb nemzeti kisebbségeként. Élünk, dolgozunk, közösséget alkotunk. Van magyar egyházi, kulturális élet, oktatás, s némi gazdasági erő is helyenként. „Mégfogva bár, de törve nem” – jön elő a jól ismert verssor. Valóban: hálásak lehetünk, hogy a századik évforduló ilyen körülmények közt érhet. Viszonylagos anyagi és tárgyi jólétben élünk – olyanban, amilyenről talán álmodtak az elmúlt száz évet meghatározó elődeink, de ők csak azzal maradtak. S bár a világháború következtében hamar viszonylagossá válhat e jólét, mégis kijelenthetjük: olyan kényelem köszöntött be Erdélybe is az elmúlt pár évben, amit e térség ennek előtte sosem ismert. Szóval, az erdélyi pohár mégiscsak félig tele volna.

Közeledik a századik évforduló, és ilyenkor mégis a hiányaink sokasodnak. Az elmulasztott történelmi lehetőségek, az eljárt szót helyzetek, az önként feladások számtalan története. A meghurcoltatások, a megálázások, a kényszerítések, a verések, a börtönök, a megtorlás nélkül maradt véráldozatok... Magyar az, akinek fáj Trianon – írta Illyés Gyula, s ez itt Erdélyben sokak alapérzése maradt azóta is.

Közeledik a nap, amikor számot vetünk hiányainkkal és még létező vagy azóta elnyert erősségeinkkel. Egy nemzet huszadik századi sorsa centenáriumhoz érkezett. Tegyük a végére pontot, és lépünk tovább. Előttünk az újabb száz év. S mert a sajátunkból telik, ugyancsak meghatározó.

SÁNDOR KRISZTINA, CSÍKSZEREDA-HOMORÓDALMÁS

György Attila (1971. Csíkszereda)

**József Attila-díjas romániai magyar író,
újságíró, szerkesztő.
1997 óta szerkesztője a Székelyföld című kulturális
folyóiratnak.**

Trianon 100.

Van úgy, hogy elalszom délután. Olyankor Erdéllyel álmodom. A szép magyar, román, szász, örmény, cigány, zsidó Erdéllyel. Mielőtt a regáti románok, a sors különleges humorérzékéből fogva, rá nem tették kezüket.

Azóta sem tudják, mit kezdjenek velem, olyan, mint a forró puliszka, egyik kezükből teszik át a másikba, rápaskolnak, néha beleharapnak, megégeti a szájukat de azért falnak belőle. Mert éhesek, ezek mindig éhesek, így nőttek fel az Ohridai-tó mellett, Macedóniában.

Semmi baj ezzel.

Minden baj van ezzel.

Hogy egy teljesen balesetszerű háború után a teljes balhét elvitte Magyarországot: na, ez volt a..., hadd ne mondjam ki, mi volt az. Trianonban, pont száz éve, úgy szétkapták Magyarországot az utódállamok, mint az egér a „buletint”.

Még Ausztria, melynek soha nem bocsátok meg, aki belesodort a háborúba, mert mi már csak ilyenek vagyunk, a főbűnös is kapott területet tőlünk. Az Örvidéket.

Három és félmillió magyar került idegen uralom alá. Odavesztek a

hegyek, a só-, arany- és ezüsbányák, az Olt és a Maros, egyáltalán minden.

Maradt a harangszó.

És marad, mert lenyeltük ezt is, volt kéz, amit erősen fogtak, nem tehetett mást, és aláírta ezt a gyalázatot. Otthon csak kongtak a harangok, száz év óta felfoghatatlan, mi történt.

Apponyi gróf úr, az apostoli Magyarország védőügyvédje, nagy szakállal, könnyeivel küszködve, az utolsó szó jogán ennyit mondott:

“Önök most megásták Magyarország sírját, de Magyarország ott lesz a temetésén mindazon országoknak, amelyek most itt megásták...”

Ite missa est. Nézzünk szét! Van Fiumeben újra kikötőnk? Van. Lesz még Erdély újra a kelet-középeurópai Svájc? Lesz. Nem ma kezdtük. Ezerszáz év, alsó hangon.

És ha száz éves Trianon, egy kicsi, gyengécske kerti palotában aláírt egyezmény...

Hát egyszer ez is vicc lesz. Százötven év alatt sem lettünk törökök.

Hiszek... A többit tudjuk.

György Attila

2020. június 4. 16 óra 32 perc

Állok az alsógallai főutcán, a kapunk előtt. Várom a felzúgó harangszót, mely 100 évet temet.

100 szörnyű évet, 100 mocskos évet. Egy rongyos évszázadot.

Az emlékező harangzúgás helyett csak hangfoszlányok jutnak el hozzám. Imára kulcsolom a kezeimet: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában...”

Balról autók száguldanak. Jobbról is. Fűlsiketítő a motorzaj, a kis harang nem bírja elnyomni. Foszlányok a harangszóból, foszlányok az imádságból.

Foszlány nép lettünk? Nem bírunk megállni egy percre, egy néma főhajtásra?

A harangszónak úgy van vége, mintha el sem kezdődött volna. Elúszik a semmibe. Rágóújtok, füst száll a szemembe talán, hogy könnyezni kezd?

Várok, nem tudom mire. Nem jönnek a harangok értem...

Veér Károly

1920 számozott példányban,
keménytáblás borítóval, 224 oldalon.
Ára: 5000 Ft

A 100. GYÁSZNAP
TISZTELETÉRE

A 100. gyásznap tiszteletére
megjelenik az eredeti jegyzőkönyv
magyar fordításban,
Gróf Apponyi Albert beszédével
és Kiss Dénes előszavával,

Megrendelhető: farkaskonyvek@gmail.com

Elérte legmagasabb pontját az épülő közösségi tér és mélygarázs

Bokrétaünnep Tatabányán a Megyeháza téren

Nagyszabású beruházás keretében egy új közösségi tér, és alatta egy nagy befogadóképességű mélygarázs épül Tatabányán, a Megyeháza téren. Az építmény nemrégiben elérte legmagasabb pontját, szerkezetkészé vált, így a kivitelezők – a WEST HUNGÁRIA BAU Kft., valamint alvállalkozója a Menzor BGMI Építő és Szolgáltató Kft. - okkal ünnepelhetek. Az összejevetelt a beruházói oldal is megtisztelte jelenlétével, Szűcsné Posztovics Ilona polgármester személyében.

Geszler Norbert, a WEST HUNGÁRIA BAU Kft. projektigazgatója köszöntötte az ünneplőket, majd röviden összefoglalta a szerkezetépítést megelőző munkafolyamatokat:

– 5700 m²-es közösségi tér, valamint a 280 férőhelyes parkoló építése jelentős bontási munkálatokkal és nagy tömegű földmunkával kezdődött, melynek során gondoskodni kellett a terület víztelenítéséről és a közművek kiváltásáról is. A mélygarázs mélyalapozási munkái során – látványos gépparkkal – 5,5 kilométer hosszan vertünk le cölöpalapokat. Az előkészítési munkák, a munkatér-határolás tette lehetővé, hogy elkezdődhessen az a szerkezetépítés, amelyet partnerünk a Menzor BGMI Építő és Szolgáltató Kft. végzett.

Geszler Norbert néhány mondatos bevezetőjét követően át is adta a szót a Menzor BGMI Építő és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatójának, **Bakos Géza**-nak, aki a szerkezetépítés részleteiről adott számot.

– A Megyeháza téri mélygarázs beton tartó-szerkezete a napokban érte el a legmagasabb pontját, egy zárófödém beöntésével. Ezzel elkészült az épület – meglehetősen nagy – beton tartó-szerkezete is, mely azonban felfelé viszonylag visszafogottabb méretekkkel rendelkezik, hiszen csupán 8 méterre emelkedik a terepszint fölé – írta körül a beruházást a kivitelező.

Bakos Géza ezt követően köszönetet mondott megbízójuknak és alvállalkozóiknak, külön kiemelve saját munkatársaik szerepét az elvégzett munkálatokban, melynek során közel 8000 m² zsaluzat kiépítése, és több mint 7000 m³ beton bedolgozása történt meg.

Az ünnepséget a szervezők látványos elemmel zárták: az alkalomra feldíszített fát toronydarúval emelték a helyére, a szerkezet legmagasabb pontjára. Az ünneplők ámulattal nézték, hogy az óriásgép precíz irányításával hogyan ért célba percek alatt, szinte milliméter pontossággal az ünnepi „bokréta”.

ELKEZDŐDÖTT A GÁT ÉPÍTÉSE

Nyergesújfalu-Tát - Elkezdődött egy közel egy kilométeres gát építése a Nyergesújfalu és Tát

közötti nyílt ártéri Duna-szakaszon, a létesítmény megteremti a Nyergesújfalu-Dunaalmás öblözet és az ipari park árvízvédelmi biztonságát.

SZÉPÜL A TEMPLOM

Kisbér - Megkezdődik a főtéren álló katolikus templom felújítása, a beruházásához a kormány

80 millió forinttal, a Győri Egyházmegye 60 millió forinttal járult hozzá – ismertette a győri megyés püspök a Komárom-Esztergom megyei településen tartott sajtótájékoztatón.

FELÚJÍTOTTÁK A SZÍNPADOT IS

Vértessomló - Megújult a művelődési ház Vértessomlón. A Vértessomló Vidékfejlesztési Közösséghez beadott pályázat segítségével kicserélték a nyílászárókat, s a színpadot is felújították. A beruházás a ház jövőbeni kihasználtsága miatt ideális lesz. A pályázat 2,7 millió forinttal segítette a projekt megvalósítását, amelyhez csaknem egymillió forint önerőt biztosított a település. Saját finanszírozásban ezen túl kicserélték a fogadó előtér elöregedett, töredezett padlóburkolatát is.

TERMÁLFÜRDŐ ÉPÜLT

Bábolna - Megnyitotta kapuit Magyarország legújabb termálfürdője Komá-

Jüllich Ádám

Mély megrendüléssel értesültek a gazdaság szereplőiről, hogy kiváló és alkotó vállalkozó társuktól búcsúzni kellett: Jüllich Ádám, a Jüllich Glas Holding Zrt. elnöke, alapítója 63 éves korában elhunyt.

Jüllich Ádám példaértékű vállalatbirodalmat épített fel. 1984-ben, egy családi ház garázsában alumínium távtartók gyártásával kezdte meg tevékenységét. A '90-es években dinamikus fejlesztésekkel és a tevékenységi portfólió bővülésével megkezdődött az üveg- és segédanyag kereskedelem, majd elindult az üvegfeldolgozás. A családi vállalkozás további új üzletágakkal, autóüveg-kereskedelemmel és napelemgyártással bővült. Az évezred fordulójára már hazánk piacvezető és a régió meghatározó építészeti üvegfeldolgozó vállalatává fejlődött, de a környező országokban is jelentős tényező volt.

A Jüllich Glas Holding mára 16 céget számláló cégcsoporttá nőtte ki magát: közel 31.000 m²-en, mintegy 300 főnek biztosít munkát és karrierlehetőséget Székesfehé-

váron, a Sóstó Ipari Parkban. Technológiai fejlesztéseikkel mindig egy lépéssel a piaci igények előtt jártak, és céljuk, hogy a folyamatos innovációval, a legkorszerűbb termékekkel és gyártástechnológiával szolgálják ki vevőiket a homlokzati projektek, ablakgyártás, belsőépítészet és a járműipar területén.

Jüllich Ádám magas színvonalú, több évtizedes sikeres vállalkozói tevékenységével példaértékű vállalatbirodalmat épített fel. Az általa vezetett vállalkozás a magyar üvegipar meghatározó vállalata, nemzetközi sikereivel is példát mutatva az iparág többi szereplőinek. Üzleti sikerei mellett társadalmi szerepet is vállalt, fontos volt számára a partnerekkel, ügyfelekkel való személyes kapcsolattartás. Munkás-

ságát számos díj, kitüntetés fémjelzi, melyek jól tükrözik szakmai elhivatottságát. Nagyszerű és értékes embert veszítettünk.

Benkovics Alajos (1937–2020)

Nagy veszteség érte a megyei iparszövetséget. Elhunyt Benkovics Alajos, aki több mint negyven évig volt elnökségi tagja a Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség KISZÖV-nek, majd egy emberöltőn át vezette is szervezetét. Elnöki munkássága összefonódott azokkal a sikeres fejlesztésekkel, beruházásokkal, amelyek irányításával valósultak meg.

Pályája kezdetén sportolóként, sportszervezőként is nagyot alkotott, szerepet vállalt a tatabányai kosárlabda szakosztály létrehozásában, később pedig a Tatabányai Bányász Sport Club elnökségének is tagja volt, illetve amikor megalakultak az első baráti sportkörök, annak is a vezetője lett. A sport és a kultúra iránti szeretete életpályájának egészét végig kísérte, az Iparszövetségben végzett munkáját is átszötte.

Műszaki értelmiségiként – 26 évesen – a Fiatal Műszakiak Tanácsának titkára, majd később a Központi Műhelyhez került. A Mikrolin Ipari Szövetkezethél 1964-ben kezdett dolgozni, majd bejárva a kötelező „létrafokokat”, elnökként egy olyan cég vezetője lett, amelyik a '90-es években az ország nyomdaipari ofszetlemez-igényének 85 százalékát készítette.

Benkovics Alajos egész pályafutását, vezetői tevékenységét mások érdekeinek képviselete motiválta. Érdemi szerepe volt abban, hogy a szövetség érdekképviseleti struktúrája, tevékenysége a korszerűsítésnek köszönhetően a mindenkori, változó körülményekhez is alkalmazkodni tudott. A Magyar Iparszövetség (OKISZ) munkájában is részt vett, több évtizeden át elnökségi tagként, 2012-2016 között alelnökként dolgozott.

Példaértékű munkásságát, szakmai pályafutását, vezetői kvalitásait kitüntetések sorával ismerték el, bár ő szerényen mindig úgy fogalmazott, hogy ez a szövetség teljesítményének az elismerése. Soha nem egyéni díjként tekintett a kitüntetésére.

1981-ben a Munka Érdemrend ezüst, 1986-ban pedig az arany fokozatát is megkapta. Ugyanebben az esztendőben pedig az Ipari miniszter Alkotói díját is neki ítélték. 1987-ben Kiváló feltaláló elismerésben részesült. A Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét 1997-ben vehette át, majd három évvel ezelőtt újabb jelentős állami kitüntetésben részesült, megkapta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét is.

Benkovics Alajos egy kiváló üzletember,

elnök, a közösség, az emberi kapcsolatok példamutató építője volt. Barátságos mosolya, bizalmat, törődést sugárzó megjelenése, kedves szavai mindannyiunk számára hiányozni fognak.

Benkovics Alajos életének 84. évében 2020. június 26-án távozott körünkől. Hamvasztása után végső búcsúztatója 2020. július 7-én volt a Tatabányai Síkvölgyi temetőben.

A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség „KISZÖV” Benkovics Alajos elnököt saját halottjának tekinti.

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„A Nívót Produkción azzal a küldetéssel indult újtára, hogy minőségi zenés előadásokat hozzon létre, és mutasson be a fővárosban, Magyarországon, és a határon túli magyarulakta területeken, ott, ahová ritkán, vagy talán sohasem jutnak el hasonló produkciók.”

TEREMI TRIXI

Megnyílt Tatán az új városi piac

Június 6-án átadták az új városi piac épületét Tatán, ahol a nyitás alkalmából szerveztek sajtótájékoztatót. Tata Város Önkormányzata a TOP keretében valósította meg a „Helyi gazdaság erőforrásaira épülő piac és agrárlogisztikai fejlesztés Tatán” elnevezésű projektet, amely 225,12 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült. Az új csarnokban 340 négyzetméter fedett és 400 négyzetméter kültéri árusítóhely várja a vásárlókat, emellett 30 új parkolót is kialakítottak. A piac épületében a vizesblokk mellett négy, különálló, bérelhető üzlethelyiség is helyet kapott.

Borsó Tibor, a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés alelnöke a helyszínen úgy fogalmazott: elsősorban a tataiaknak gratulálók, de ezzel a beruházással a térség is gyarapodott egy újabb kiszolgáló egységgel.

Sümeg

Mintegy 1,1 milliárd forint európai uniós támogatással újul meg a sümegi vár keleti szárnya – közölték a turisztikai célú várfejlesztés alapkövetéséhez kapcsolódó ünnepségen a várban.

Cikkünk a 36. oldalon

Gárdony

Újra megnyitottak a strandok, fürdőhelyek Gárdonyban is. Az örömhöz némi öröm is társul – sajnos. A jó híreket és gondokat **Tóth István** polgármester osztotta meg velünk.

Cikkünk a 38. oldalon

Milliárdos beruházás Sümegen

Megújulhat a sümegi vár

Mintegy 1,1 milliárd forint európai uniós támogatással újul meg a sümegi vár keleti szárnya – közzéték a Nemzeti kastélyprogram és a Nemzeti várprogram keretében, a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. koordinációjában megvalósuló, turisztikai célú várfejlesztés alapkőletételéhez kapcsolódó ünnepség a várban.

György István, a Miniszterelnökség államtitkára kiemelte: a Nemzeti kastélyprogram és a Nemzeti várprogram keretében 15 vár és 19 kastély újul meg az országban több mint 40 milliárd forint uniós, illetve 20 milliárd forint hazai forrásból. Szavai szerint a fejlesztéssorozat „az ország újraépítését jelenti”.

György István hangsúlyozta, a várak megújulásánál fontos, hogy a generációknak egész napos programot, kiállításokat, várjátékokat kínáljanak, ahogy ez jellemző az egyik legszebb hazai várban, Sümegen. Az államtitkár szerint váraink, kastélyaink a magyar nép fennmaradásának, a nemzeti összetartozásnak is szimbólumai.

Virág Zsolt miniszteri biztos felidézte, a veszprémi püspök tulajdonában levő várat először 1318-ban említik, de az Öreg-torony már 1290 után felépülhetett. A vár a veszprémi püspökség tulajdona volt évszázadokig, majd 1720 táján a császári csapatok elhagyták, és kőbányaként használták. A mostani felújítással a keleti szárnyban, a földszinten helyreállítják például a kovácsműhelyt, a sütőházat, a konyhát. Az első emeleten az

egykori várkapitányi helyiségeket is rekonstruálják interaktív tárlatokkal.

Glázer Tamás, a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója aláhúzta, az uniós támogatással történő turisztikai fejlesztés egy évig tart, ezalatt a vár látogatható.

– *A kormány elkötelezett a hagyományok őrzésében, a turizmus támogatásában* – húzta alá **Fenyvesi Zoltán** országgyűlési képviselő, aki az ország egyik kultikus helyének nevezte a sümegi várat. Kiemelte, tavaly decemberben a turizmus elérte a magyar GDP 13 százalékát, márciusig úgy tűnt, az ágazat legszebb éve lesz az idei, de a járvány közbeszólt. Mint mondta, a kormány támogatja a turisztikai cégeket, de többen önerővel is segítenek. Ilyen a sümegi Papp család, amely 200 millió forintot költött 170 dolgozója megtartására.

Takács Szabolcs kormány megbízott rámutatott, a turizmus adja a hazai munkahelyek több mint tíz százalékát, ami különösen érvényes Veszprém megyében, mely a Nemzeti kastély- és várprogram egyik nyertese. A sümegi vár mellett megújul a sümegi pa-

lota, a nagyvázsonyi vár, a cseszneki vár, a nádasdudányi Nádasdy-kastély és a várpalotai Zichy-kastély is.

Végh László polgármester szerint Sümeg az elmúlt öt-hat évben előnyére változott, a cél pedig az, hogy 21. századi kisváros legyen. Köszönettel szólt a Papp család több évtizedes munkájáról, mellyel a turisztikai látványosságért dolgozik.

– *A vár a hírekkel ellentétben nem vulkáni kúpra, hanem 80 millió éves, krétakori mészkőhegyre épült* – mondta Végh László. Köszönettel szólt **Papp Imre** várkapitány a támogatásról, mellyel mintaprogram valósulhat meg a várban. Egy fővárosi szálloda vezetői posztját hagyta hátra a vár felújításáért, melyet a családjával az országban elsőként kezdett meg 1989-ben.

– *Ha a palotaszárny is megújulhat, valóra válik a gyerekkori álmom* – jegyezte meg Papp Imre.

Az ünnepségen a szónokok elhelyezték személyes tárgyaikat az időkapuszalában, a várkapitány pedig átvette a vár jelképes kulcsát.

2,8 milliárdból indulnak fejlesztések

14 Fejér megyei település kedvezményezett

2, 843 Milliárd Forint összegű, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forrásaiból tizennégy Fejér megyei településen az életminőség javítását növelő pályázati bejelentést tett dr. Molnár Krisztián, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke a Megyeházán. A támogatás összegéből felszíni csapadékvíz elvezetés, óvoda és bölcsőde valamint út- és turisztikai fejlesztések valósulnak meg az érintett településeken.

Dr. Molnár Krisztián elmondása szerint az érintett, pályázati nyertes településeken élők számára létfontosságú fejlesztések valósulnak meg, melyek közül öt települést emelt ki a tájékoztatón.

– *Bakonycsernye* 360 millió forintos támogatásban részesül csapadékvíz elvezetésre, melyből egy új záportározót építünk, a parkmedret is rendbe tesszük, hogy reményeink szerint ezzel hosszú távon védelmet nyújtunk a településnek, ahol az elmúlt tíz évben minden nagyobb esőzéskor víz alá kerültek a házak és a kertek. Ezzel az ott élők régi vágyát teljesítjük - hangsúlyozta az elnök.

A Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések pályázati felhívás esetében a mostani döntésekkel négy település: *Bakonycsernye, Ivánca, Igar* és *Daruszentmiklós* valósíthat meg csapadékvíz-elvezetési fejlesztéseket, mintegy 520 millió Ft összegben.

– *Tavaly átadtuk a Söréd-Zámoly, Zámoly-Csákvár útfejlesztésünk első szakaszát. A Zámolyi körforgalom után mintegy két km-rel zárult az a fejlesztés, amelyet a terveink szerint Csákvárig folytatunk, aztán további terveink között szerepel a bicskei körforgalomig kibővíteni ezt a fejlesztést. Az 539 millió forint plusz forrással Csákvárig biztosított a költség a kivitelezésre.*

– *Fontos fejlesztés a településkép, a szellemi és kulturális értékek megőrzését elősegítő, móri Lambeg pince megmentése 276 millió forintból. A patinás, régi műemlékületet felújítjuk és a környezetét is rendbe tesszük* – tette hozzá az elnök.

– *Szerencsére Fejér megyében a számok magukért beszélnek, a megnövekedett gyermeklétszám miatt egyre nagyobb az igény óvodákra, bölcsődékre, iskolákra. Számunkra a magyar családok, a magyar gyerekek az elsők. A mostani 1,5 milliárdos fejlesztés ezt jól mutatja. Azért dolgozunk, hogy a megyei bölcsőderendszer felújításával megfeleljünk a szükségleteknek.*

– *A bölcsődei fejlesztések közül kettőt emelnék ki, a nagyságrend miatt az Etyekit, ahová 642 millió forrás jut. A másik Sukoró pályázata, mely nemcsak bölcsőde, hanem óvodafejlesztés is. Egy háromszintes épület reményeink szerint hosszú távon oldja meg a gyermekek elhelyezését a településen – fogalmazott dr. Molnár Krisztián.*

Bölcsőde-kialakításra, -bővítésre eddig huszonöt Fejér megyei település nyert fejlesztési támogatást, mintegy 4,45 Mrd Ft értékben. A mostani döntésekkel további hat település: *Nádasdladány, Mány, Szár, Etyek, Daruszentmiklós, Sárkeresztúr* valósíthat meg bölcsődefejlesztést, mintegy 1 Mrd Ft összegben.

Emellett a "Foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével" pályázati felhívás keretében további egy település, *Ivánca* valósíthat meg mini bölcsődefejlesztést, egy másik, *Sukoró* pedig bölcsődei és óvodai infrastruktúra-fejlesztést, összesen 464 millió Ft értékben.

HORVÁTH

rom-Esztergom megyében, Bábólnán.

A nyáron közel ezer fő befogadására képes strand- és termálfürdő 3 téli-nyári gyógy- és termálmedencéje mellett 200 négyzetméteres élménymedencével, 100 négyzetméteres Spray-parkkal, szabadtéri gyerekmedencével, szaunával, gőzkabinnal és számos egyéb szolgáltatással várja a pihenni, gyógyulni és kikapcsolódni vágyó vendégeket.

TÁMOGATÁS A MANUFAKTÚRÁNAK

Herend - A kormány 118 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyújtott a Herendi Porce-

lánmanufaktúrának a gazdaságvédelmi akcióterv keretében. A munkahelyvédelmi bértámogatás támogatási szerződését **Bodó Sándor** államtitkár úrtól vehette át **dr. Simon Attila** vezérigazgató Herenden.

EGYMILLIÁRDOS BERUHÁZÁS

Csetény - Teljesen megújul a Csetényi Vámbéry Ármin Általános Iskola. A közel 1 milliárd forintos beruházás nagyrészt uniós forrásból, részben pedig állami támogatásból valósul meg. Az elmúlt években Csetény fejlődése töretlen. Számos intézmény és épület újult meg. Végre lehetőség nyílik az iskola felújítására is, így a gyermekek a lehető legjobb körülmények között tanulhatnak majd.

CÍMZETES FŐJEGYZŐI CÍMET KAPOTT

Székesfehérvár - Címzetes főjegyzői címet adományozott **Orbán Viktor** miniszterelnök **dr. Bóka Viktor**, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának jegyzője számára, aki **dr. Cser-Palkovics András** polgármester szerint méltán érdemelte meg az elismerést a 11 éve tartó, rendkívül magas szakmai és megingathatatlan etikai sztenderdekkel végzett szolgálatáért.

A templomtér munkálatai

Katlan: műfüves pálya és az új épület

Katlan-hangulat

Az illegális fürdőhelyek nem biztonságosak

Gárdony és a nyár

Újra megnyitottak a strandok, fürdőhelyek Gárdonyban is. Az örömhöz némi öröm is társul – sajnos. A jó híreket és gondokat Tóth István polgármester osztotta meg velünk.

– *A járvány enyhülése után mi a jelenlegi helyzet a nyár küszöbén Gárdonyban?*

– A strandok és a kempingek, fürdőhelyek, szállodák pünkösdtől nyitva tartanak. A lehetőségekhez képest fölkészültek a nyárra, többen felújítottak, csinosítottak. Az esős idők szerényebb bevételeket hoztak a vártnál, de most mindennek örülni kell. Június végével megérkezett a kánikula, s ez lendületet adott a hazai turizmusnak – ez igazán jó hír, de gondokat is okozott a tömeges ideérkezés több tekintetben.

– *A Velencei-tónál nyilván a fürdőzés az elsődleges terve a látogatóknak...*

– Ez igaz, de mi csak az általunk ellenőrzött helyeken tudjuk garantálni a vizek biztonságát és minőségét, az illegális fürdőhelyeken nem. Márpedig tömegek fürödtek kedvükre-kényükre ott, ahol jónak látták. Viszont ezeken a partszakaszokon nem történt mederátvizsgálás – a vízben kő, törmelék, vasrúd, akna..., bármi lehet. Vízminőség-ellenőrzést is csak a kijelölt fürdőhelyeken végez a tisztiorvosi szolgálat. Nincsenek öltözők, illemhelyek, mosdók, nem figyelni úszómester/vízi mentő a vízben lévőket. Összességében a biztonságos-egészséges-balesetmentes strandolásra az illegális fürdőhelyek nincsenek felkészítve. Bármilyen előre nem látható veszély történhet, s ezekért annak ellenére az önkormányzat a felelős, hogy a fürdőhelyé minősítést

arra a területre nem rendelte el, mert a szabályok betartatása viszont az ő feladata.

– *Akad még más gond is a turistákkal?*

– Igen, még a kutyasétáltatás és fürdetés. A rendeletünk szerint kutyát a város egész területén csak pórázon lehet vezetni, s a tópart számukra tiltott terület. A turisták kutyái viszont szabadon futkároztak, ugáltak be a vízbe, s néhány nagy testű eb a békés strandolókra támadt, illetve heves szóváltások, tettelességig fajuló veszekedések zajlottak emiatt. Tájékoztató és tiltó táblákat helyezünk ki, közösségi fórumokon jelezzük, hogy mindent megtesz az önkormányzat a rendelet betartatásáért. Nem hívjuk-várjuk ide azokat, akik mocskot, kutyapiszkot itt hagyva viszonozzák a vendégszeretetünket. A helyi kutyásoknak két önkormányzati telket kínáltunk föl hasznosításra (kutyafuttató, akadálypálya stb. létesítésére, működtetésére, rendben tartására). Olyan tópartot szeretnénk, ami strandolásra, horgászatra, sokféle sporttevékenység kipróbálására adna alkalmat (vízibicikli, sup, kajak-kenu, sárkányhajózás, motoros hajó, szörf, vitorlázás, kerékpározás) rendezett körülmények között.

– *Az önkormányzati munka a nyáron sem áll le...*

– Sok feladatunk lesz. Júliusban átadjuk a Katlan sportközpont kiszolgáló épületét

(büfé, öltözők, szertár, mosdók, WC-k) – így kulturált körülmények teremthetők a mozgani vágyóknak, nézelődőknek. Szeptemberre készül el az iskolai étkező és szociális épület a közelmúltban megújult katolikus templomtér mellett. Az új ipartelepre két cégünk költözik. A felszabaduló helyen a városközponti területtel rendezés kezdődik. A vizesblokk felújításával folytatódik az agárdi óvoda rendbetétele. A bölcsődei közbeszerzési kiírásunk megtörtént. Megkezdjük a Bikavölgyi sétány munkálatait.

– *A gárdonyi szülőknek gondot okoz-e a gyerekek elhelyezése a kiadott szabadságaik miatt?*

– A járvány idején már előre láttuk ezt a problémát. Úgy szerveztünk, hogy a gyermekeket már az enyhülés másnapján tudják közösségbe vinni a szülők. Máskor júniusban egy-egy csoporttal működtek az óvodák, most 70%-os volt a kihasználtság. A diákoknak csekély térítési díj ellenében az iskolákban szerveztek helyi Erzsébet tábort. A pedagógusok – 1-2 hetet vállalhattak, nekik utalvány formájában köszönik meg a munkát. A gyerekek a város és a környék nevezetességeit látogatják meg, itt fagyznak, kirándulnak, tehát a helyi vállalkozások és a gazdaság élénkítésére is kihat ez a program.

DR. GÖDE ANDREA

Megnyitotta kapuit a Rátonyi Róbert Színház Csákváron

Új színházzal gyarapodott régióink

Az év elején csodás színházi előadással – a fehérvári Vörösmarty Színház: Perelj, Uram! című darabjával - nyitotta meg kapuit Csákvár új intézménye, a Floriana Könyvtár és Közösségi Tér. Most, néhány hónappal később pedig újabb bejelentés következett: megalakult a Rátonyi Róbert Színház, állandó helyet kapva az új kulturális létesítményben. A sajtótájékoztatón Illés Szabolcs, Csákvár polgármestere, Teremi Trixi művésznő, a Rátonyi Róbert Színház művészeti vezetője, Hábel Ferenc, ügyvezető igazgató, illetve a társulat tagjaként, Kállai Bori művésznő fogadta a média képviselőit.

Illés Szabolcs elmondta, hogy közel három éves együttműködés áll a színházalapítás mögött. A Nívót Produkciónal immáron intézményesített formában, egy együttműködési megállapodás keretében folyik tovább a munka, mely alapját képezi a Dél-Vértes kulturális életének megújításában.

Teremi Trixi, Bársony Rózsi Emlékgyűrdíjas, illetve Kálmán Imre-díjas művésznő a sajtó nyilvánossága előtt jelentette be az új, Rátonyi Róbert nevével fémjelzett színház létrejöttét. Az új intézmény nem előzmények nélküli – tudtuk meg a művészeti vezetőtől –, a 2017-ben alakult Nívót Produkción folytatja több éves, sikeres munkáját az új keretek között.

– A Nívót Produkciónal a küldetéssel indult útjára, hogy minőségi zenés előadásokat hozzon létre, és mutasson be a fővárosban, Magyarországon és a határon túli magyarok területén, ott, ahová ritkán, vagy talán sohasem jutnak el hasonló produkciók. Büszkék lehetünk az elmúlt három évre, az elért eredményeinkre. Elérkezettnek láttuk az időt arra, hogy önálló színházként működünk a továbbiakban. Köszönet illeti a Rátonyi családot, Rátonyi Róbert özvegyét, lányát, Rátonyi Hajnalt, aki a társulatunknak is tagja, és ifj. Rátonyi Róbertet, művész barátunkat, hogy nem csak támogatottak kezdeményezésünket, hozzájárultak a névhasználathoz, de tevékenyen részt is vettek a színház létrehozásában – ismertette az előzményeket az újonnan alakult társulat művészeti vezetője.

Teremi Trixi röviden szólt az új évadra terve-

zett tizenkét előadásról is. Október 1-jén stílusosan egy nagyoperettel, a Csárdáskirálynővel kezdenek, mely Rátonyi Róbert nevéhez is erősen kötődik. Kétezerszer (!) játszotta el – Bóniként – az egyik főszerepet.

Az évad tervezésénél a színház nagy figyelmet fordított arra, hogy valamennyi korosztályt megszólítsa különböző, könnyedebb és komolyabb műfajokban, a saját produkciók mellett vendégelőadások fogadásával. A következő évad repertoárjából a premier sem hiányozhat, Lehár Ferenc: Cigányszerelem című darabját a szerző születésének 150. évfordulója alkalmából mutatja be a társulat.

– Ritkán fordul elő, hogy egy színész bábáskodhat egy új színház megalakításánál – kezdte ünnepi hozzászólását Kállai Bori színművésznő. – Nagy megtiszteltetés, hogy régi kollégánóm felkért arra, hogy az alakuló színházban mindjárt két szerepet is játsszak el.

– Rátonyi Róbertnek mindig nagy tisztelője, rajongója voltam. A szakmának, korának kimagasló zenés színésze volt, de bebizonyította azt is, hogy drámai színészként is képes megállni a helyét. A „Bal négyes páholy”-ban, a Thália előadásában fantasztikus alakítást nyújtott a főszerepben. Meggyőződésem, hogy ha nem ilyen korán távozik közülünk, szakmánk óriás jellemszínésze lehetett volna – osztotta meg gondolatait az Erdemes művész, aki a sajtótájékoztató záró produkciójaként néhány operett-részlet erejéig meg elevenítette a színpadot.

A 2020/2021-es évad darabjai:

**Kálmán Imre: Csárdáskirálynő
Karácsonyi Kavalkád
Hoztam valamit a hegyekből –
Tóth Augusztia monodrámája Mezei Mária életéből
Titánok harca – interaktív zenés sportmese
PREMIER – Lehár Ferenc: Cigányszerelem (nagyoperett)
Süsü, a sárkány kalandjai
Utazás - drámai musical az 56-os forradalomról
Földre száll a hőember, interaktív Mikulás műsor
Szájon lőtt tigris (Rejtő Jenő)
Péntek 13. a szerelem napja – operett vígjáték
A gyertyák csonkig égnek – színjáték (Márai Sándor)
Kövek a zsebben**

Dr. Ferencz Péter ügyvezető igazgató tovább álmodik a fejlesztésekről

Velence és a kistérség rendelője

10 év magas szintű szolgálat

Tágas, tiszta terek. Mindenütt virág. Készséges munkatársak, korrekt tájékoztatás. A várakozók számára kényelmes bútorok, wifi-elérhetőség. A falakon a Velencei-tó természetvilágát bemutató fotók, s a kilátás mi más lehetne, mint a tóparti panoráma. Ki hinné, hogy egy kistérségi járóbeteg-szakellátó központban járunk? A Velencei Szakorvosi Rendelőintézet igazgatójával, dr. Ferencz Péter főorvos úrral beszélgettünk.

– *Egy rövid áttekintést mondana kinevezése előtti pályájáról, s hogy miért vállalta el az igazgatói felkérést?*

– Orvosi pályám elején a klinikumban dolgoztam szülész-nőgyógyásként, először Pécsen, majd Székesfehérváron a Fejér Megyei Szent György Kórházban. 1992-től 14 éven át megyei tisztifőorvosként Fejér megyében, majd az ÁNTSZ átszervezése után a Kisbéri Batthyány Kázmér Rehabilitációs Szakkórház igazgatójaként szolgáltam. Velence polgármestere, **Oláhné Surányi Ágnes**, aki a rendelőintézeti pályázat „megálmodója” és legnagyobb támogatója volt, a képviselő testülettel úgy gondolta, hogy szakmai múltam és tapasztalataim alapján, mind a pályázat szakmai részének koordinátoraként, mind a rendelőintézetet működtető önkormányzati nonprofit kft. ügyvezetőjeként eredményes és sikeres munkát fogok végezni. Nemcsak a hosszú ideje meglévő jó személyes kapcsolat miatt, hanem azért is szívesen vállaltam a felkérést, mert a térséghez évtizedek óta családilag is kötődünk.

– *Tehát már a pályázati szakaszban is részt vett a munkában.*

– 2007-ben jelent meg a „Kistérségi járóbeteg-szakellátó központok kialakítása és fejlesztése” elnevezésű pályázat, melyen Velence Város Önkormányzata indult és nyert. A tekintetben könnyű dolgom volt koordinátorként, hogy tervünket az előkészítés, s a megvalósítás során a Közép-dunántúli Regionális Egészségügyi Tanács, az Egész-

ségügyi Minisztérium, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, illetve a Fejér Megyei Szent György Kórház is támogatta.

– *A 2010-es indulás óta mi változott a feladat-ellátásban?*

– A Velencei Szakorvosi Rendelőintézet 2010. augusztus 19-én kezdte meg működését. Az első évben átlagosan 4.500-5.000 beteget látott el, kapacitásait 2011. január óta 100%-ban kihasználja. A szakorvosi és nem szakorvosi háttér kiemelkedő, óraszámban maximális kihasználtságú, minden tervezett szakrendelés működő. Az intézményben az alapszakmák mellett olyan speciális rendelések is elérhetők, mint a gyerekesbészet, gasztroenterológia, labor-, ultrahang- és röntgen-diagnosztika, kézsebészet, gyermek-kardiológia, pulmonológia és gyermek-tüdőgyógyászat.

– *Hogyan alakult az ellátandók köre?*

– A finanszírozási szerződést 20000 fő ellátására kötötte meg az OEP velünk. Ellátási területünk Martonvásár mellett minden térségi település: Velence, Kápolnásnyék, Nadap, Pázmánd, Sukoró, Vereb és Zichyújfalu. A szabad kapacitásunk terhére Gárdonyból, Agárdról, Dinnyésről, Pusztaszabolcsról, Baracskáról, Tordasról, Gyúróról, Pákozdról és Székesfehérvárról is fogadunk betegeket előjegyzési rendszerben. Rendelőnk földrajzi elhelyezkedése és megközelíthetősége ideális. Ez, illetve a szakmai színvonal már 2015-re azt hozta, hogy finanszírozási kapacitásunkat tartó-

san 110 – 120% között használtuk ki. Az idő múlásával azzal is szembesültünk, hogy a Velencei-tó környéke egyre népszerűbbé vált, a lakosság szám egyre nőtt. Időközben Gárdony Város Önkormányzata is kinyilvánította csatlakozási szándékát. A megnövekedett ellátási igény miatt 2016-ban kapacitás-bővítésre pályáztunk – sikerrel, így 2018 decemberétől megnövekedett finanszírozási kapacitással működünk.

– *Önöknél mennyire érződik a szakemberhiány, hogy tesznek eleget az új kihívásoknak?*

– Az országos szakemberhiány néhány területen átmenetileg bennünket is érintett. Jelenleg minden szakmában működnek szakrendeléseink. Szakdolgozói téren a státuszok betöltöttek. Kiváló a szakasszisztensi és a technikai dolgozói gárda. Az elmúlt egy-két hónapban „relatív hiányt” jelent a szigorú járványügyi eljárásrend betartása és betarttatása, de egyébként nincs gondunk.

– Nagyon nagy kihívásoknak kell folyamatosan eleget tennünk, hiszen a Velencei-tó térségének állandó lakosai mellett az üdülő körzetek tulajdonosai is hozzánk fordulnak szakorvosi rendelések, diagnosztika, s a kapcsolódó egészségügyi szolgáltatásokért. A gyógyszerár és a mentőállomás közelsége segíti munkánkat. A színvonalból továbbra sem kívánunk engedni, sőt! A Velencei Központi Orvosi Ügyeleti Társulás, s annak keretében együttműködő Kápolnásnyék, Nadap, Pákozdról, Pázmánd, Sukoró,

Az impozáns rendelőintézet

Vereb község önkormányzatai és Velence 2012-ben úgy döntöttek, hogy a Velencei Központi Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat is nálunk működjön. A szakmai irányítást a Velencei-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Közhasznú Nonprofit Kft. végzi. Így megvalósul az a cél, hogy az egészségügyi, s ügyeleti ellátásra szorulóknak egy helyen éjjel-nappal orvosi ellátáshoz jussanak. Az Ügyeleti Társuláshoz később Gárdony (Agárd, Dinyenyés) és Zichyújfalu is csatlakozott.

– Sikeres pályázat (Egészségfejlesztés a Velencei-tó környékén) révén 2018 óta Egészségfejlesztési Iroda is működik nálunk, melynek célja a Gárdonyi Járás lakói egészség állapotának javítása.

– **Hogy sikerült ilyen remek szakembergárdát összeszedni?**

– A Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház korábbi és jelenlegi vezetése minden tekintetben mellettünk áll. Ennek viszonzásaként igyekszünk a szakma szabályainak megfelelő lehető legmagasabb szinten úgynevezett „definitív ellátást” nyújtani, így tehermentesítve a megyei vezető kórházat a drága hotelszolgáltatás vonatkozásában. Mint ahogy már szó volt róla, a rendelőintézet földrajzi elhelyezkedése és megközelíthetősége nagyon jó. Közreműködő szakorvosok nemcsak Székesfehérvárról, hanem a tó környékéről, Érdről, Budapestről is jönnek. A szakembermegtartó-képesség szempontjából fontos a gazda-szemlélet, a szakmai felkészültség, a korszerű orvostechonikai háttér, a jó személyes kapcsolatrendszer, az egymás iránti figyelem és szeretet.

– **Jelen pillanatban van ellátatlan területük?**

– Az endokrinológia kivételével minden szakrendelésünk működik. Fontos, hogy a térségbeli háziorvos kollégáknak megfelelő diagnosztikus és szakmai konzultációs háttérrel biztosítsunk. Ebből a szempontból kiemelt az előjegyzési idők szakmai „kezelhetősége”. Ha például egy ultrahang-diagnosztikai kérést 10-14 napon belül nem tudunk teljesíteni, az jelentősen hátráltatná a diagnózis és terápia felállítását. Szerencsések vagyunk, nálunk négy ultrahangos szakember dolgozik, így majdnem minden nap van szakrendelés, de a várólisták megnyúlása a COVID-19 első hulláma után most kihívást jelent.

– **Ha már szóba került, a járványos időszakot hogyan lehetett átvészelni?**

– Március második felétől a tervezhető ellátások nálunk is megszűntek. Néhány szakmában a krónikus betegek folyamatos gyógyszerellátása érdekében telefonos távkonzultációt működtettünk. Április végéig a szakdolgozók ütemezett szabadságolása történt, de a Központi Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat – a járványügyi előírások szigorú betartásával – működött, s a technikai és adminisztratív dolgozók munkájára is szükség volt. Május elejétől a teljes személyzet olyan rendcsinálást, takarítást, dokumentáció-rendezést végzett, amelyre a normál munkamenet mellett nincs lehetőség. Mikor a járványhelyzet kedvező alakulásakor az egészségügyi kormányzat lehetővé tette, fokozatosan elkezdtük a szakrendelések újraindítását. Június elejétől újra teljes kapacitással dolgozunk.

– **Az újraműködés tekintetében mi volt a legnehezebb?**

– A járványügyi előírásokat szigorúan betartottuk és betartjuk. Nálunk a gyógyítás eddig is pontos előjegyzési rendszer szerint történt. A hőmérőzés, maszkhasználat, csekklista-kitöltés, fertőtlenítés folyamatos. Most, hogy lehetőségünk van a korábbi intézkedések miatt megnyúlt várólisták „ledolgozására”, a beosztás elkészítése csak önként vállalt túlórák mellett lehetséges.

– **Mi az, amit a tíz év távlatában szívesen elmondana még? Hogyan tovább? Mi a jövőkép?**

– A szakorvosi rendelőintézet az elmúlt évtizedben igazi kistérségi egészségügyi központtá alakult. Ennek megtartása és technikai eszközrendszerünk folyamatos megújítása mellett fejlesztési elképzeléseink is vannak. Júliusban indul a térségben hiánypótló 3D-4D ultrahang-vizsgálati szolgáltatásunk, melyet egy a közelmúltban a térségi önkormányzatok segítségével vásárolt korszerű ultrahang készülék tesz lehetővé.

– S a jövő? A rendelónk melletti épület emelete, mely a kistérség önkormányzatainak tulajdonában van, megüresedett. A hely ideálisnak látszik Egynapos Sebészeti Központ kialakítására. A szakmai program kész, a szakembergárda rendelkezésre áll. Az elképzelés illeszkedik a kormányzat kistérségi egészségügyi fejlesztési elképzeléseire. Az egynapos sebészet az önkormányzatok segítségével és a Központi Egészségügyi Kormányzat támogatásával megvalósítható lenne.

DR. GÖDE ANDREA

Strand és közösségi összefogás

Vendégváró Velence

Tárt kapukkal és jó vízminőséggel várják a velencei strandok a fürdőzőket. A ligetes jellegű Tóbíró, s tengerparti hangulatú Korzó Strand ingyenes. Velencefürdőről választhatnak a turisták és a helybeliek a fizetős és a szabad strandi rész között. Július elejére pedig közösségi összefogással megújult a lakosságnak 50%-os kedvezményt adó Északi Strand.

– **Miért nagy szó ez az Északi Strand-i újjászülés?** – kérdezem Velence Város polgármesterét, **Gerhard Ákost**.

– A koronavírus sok mindent megváltoztatott az önkormányzati munkában is. A strand működtetőjének szerződése lejárt, április 30-tól a Városgazdálkodási Kft., a város saját cége üzemelteti azt. Az eltelt évtizedek alatt számottevő fejlesztés a területen nem történt, a nyitás viszont gyorsan közeledett. Úgy gondoltuk képviselő társaimmal, hogy a rövid idő és a kevés rendelkezésünkre álló pénz ellenére megpróbálunk közös erővel boldogulni. Többen posztoltuk azt az elhatározást, hogy mi ott voltunk, és dolgoztunk az Északi Strandon, ezekre érkeztek a hozzászólások: „Mi lenne, ha mi is mennénk segíteni?” Ekkor hirdettük meg, hogy szívesen látjuk azokat, akik munkával, anyaggal, ötletekkel segítenének.

– **És nem talált süket fülekre a felhívás...**

– Szerencsére nem, s így a legszükségesebb dolgokat meg tudtuk oldani: megújultak a vízes blokkok, az elektromos hálózatot kijavítottuk, hangszórókat és kamerarendszert szereltünk fel a strandolók biztonsága érdekében. A 17 „gomba” egyikét rendben

tartotta a bérlő, ezért ő továbbra is a megszokott helyen várja a vendégeit. Szerettük volna, ha valamiféle egységes képet mutatna a strand, ezért mindegyik épületet kék-fehér színűre festettük. Ezek raktárként, irodaként funkcionálnak majd. Jöttek vállalkozók és magánszemélyek, volt, aki építési anyagot ajánlott föl, a vállalkozók nem, vagy csak minimális díjat számoltak, együtt gereblyéztük a murvát, leköveztük a sétatnyokat, szépítettük a területet.

– **Megújult a szolgáltatási koncepció is?**

– Igen, arra gondoltunk, hogy egy gasztrófesztivált varázsolunk a tópartra, s a haltól a rétesig ebben az ízléses kis büfé sorban vásárolhatnak meg minden finomságot a vendégek. A hazai Street Food kultúra talán legismertebb képviselői telepednek ide öt különleges busszal, valamint minőségi, kézműves termékekkel és környezetbarát eszközökkel. A szabadidős programoknak pedig egy kellemes zöld teret alakítottunk ki. Terveink szerint itt élő zene, dzsessz koncert, helyi fellépők műsora, táncház lesz, illetve baráti, családi találkozók kaphatnak helyet.

– **Azért az ízvilág mellett a fürdőzésé nyilván a főszerep.**

– Szép és biztonságos a partszakasz. Megújultak a lejárók, lépcsők, a sporteszközök ideális szórakozást nyújtanak a vízben, s a parton egyaránt: sportpályák, a gyerekek számára készült homokos-sziklás főveny és a tópart egyik legjobb vízi sporttelepe, a Crosswater szolgáltatásai teszik egyedivé az Északi Strandot.

– **Július 1-jén átadták, megnyitották a létesítményt, de lesz egy nagyközönségi köszönet az együttműködésért, illetve egy környékbelieknek, helyieknek szóló bemutató.**

– Július 11-én találkozhatunk mindazokkal, akik tenni akartak Velencéért, s első szóra jöttek, hogy tegyenek a településért, a közösségért. Az önzetlen segítség révén, a példamutató összefogással értéket teremtettünk a Velencei-tónál. Ezt a közreműködők, városlakók mellett büszkén mutatjuk meg a tó környéki polgármestereknek, képviselőtestületeknek, vendégeknek. Egész napos szórakoztató és sport programok lesznek, s persze bemutatkozik a gasztró világ is.

DR. GÖDE ANDREA

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Az idei tematika eredetileg a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus köré szerveződött, de mivel a kongresszust egy évvel halasztották a világjárvány miatt, ezért idén augusztus 15-én, szombaton a világ testi és lelki egészségéért indulnak a zarándoklatok.”

FEHÉR PÉTER

Az ország legszebb kerékpárútja

A Közlekedési Kultúra Napja Facebook-oldalán folyó szavazás során a Tatabánya-Tata szakasz lett a nyertes. Ennek a győzelemnek állítottak emléket az Aktív Magyarországért Felelős Kormánybiztosi Iroda közreműködésével az útvonallal érintett települések országgyűlési képviselője és polgármesterei, valamint a pályázat kiírásában résztvevő szervezetek képviselői. A két város között futó kerékpárutat 2013-ban adták át. A 6,8 km-es szakaszon az autóforgalomtól elválasztva jó minőségű aszfalton lehet tekerni, ezért és természeti szépsége miatt a kerékpáron túrázók különösen kedvelik. Az útvonal a Duna vonalát követő EuroVelo 6 nemzetközi kerékpárút része. A szabadidősport mellett sokan közlekednek rajta munkába, iskolába menet is. Az útvonal hossza és kiépítettsége miatt családoknak egynapos kirándulásra ajánlott. Aki bevállal további 10 km tekerést, szintén jó minőségű kerékpárúton Dunaalmás magasságában eljuthat egészen a Dunáig.

Berhida

Egyfajta közös gondolkodásra, tapasztalatcserére, a kipróbált és bevált ötletek, újítások és módszerek szélesebb körben történő megismertetésére szeretné ösztönözni a kertészkedőket a Berhidaei Kertbarát Kör.

Cikkünk a 48. oldalon

Tatabánya

Önálló kötetben még nem olvashatóak a tatabányai **M. Tóth Sándor** különleges versei, de aki keresi, a Facebook-on megtalálhatja a magyar nyelven nagy szeretettel játszó szerző írásait - és fotóit is.

Cikkünk az 50. oldalon

30 éves a Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége

Három évtized a sportért

Öröm visszaidézni azt a lelkesedést, ami a rendszerváltozás idején azokat a fiatal sportvezetőket, sportrajongókat jellemezte, akik különféle sportszervezeteket, szakosztályokat, klubokat, vagy egyéb formában működő sportcélú civilszervezeteket hoztak létre, hogy önkéntes munkájukkal népszerűsítsék, szolgálják, szervezzék szeretett sportágukat, és egybegyűjtsék tehetségeiket, rajongóikat. Akadt közöttük egy, mely a többitől eltérően azt tűzte zászlajára, hogy megyei szinten képviselje a sportélet szereplőit. Ez lett a KEM SZÖSZ, azaz a Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége, mely éppen 30 éve, 1990-ben jött létre. Elnökünkkel, Horváthy Lóránttal a szervezet életéről, eredményeiről beszélgettünk.

– *Miért gondolták úgy, hogy szükség van egy a megyei sportéletet átfogó civilszervezetre?*

– Az 1989-90-es években a rendszerváltozás az élet minden területére, így a sportra is kihatott. Nagyon gazdag, szerteágazó sportéletről beszélhetünk. Komárom-Esztergom megye akkoriban élen járt a sportban, az olimpiai pontok szerzésében a harmadik helyen szerepelt az országos ranglistában. Nagy volt a sport iránti érdeklődés, így nem csoda, hogy a helyi szervezetek, amikor végre lehetett, gombamód szaporodtak, hiszen végre saját maguk szervezhatték az életüket. Voltak, akik hivatalos, jogi formákban gondolkodtak, és voltak, akik erre fittyet hányva, csupán összeálltak, klubokat, baráti köröket alakítottak. Mindezek eredményeként a szervezethez tekintetben egy meglehetősen vegyes kép alakult ki, legalábbis jogi értelemben.

– Hivatalosan a megyei sportigazgatóság feladata volt a sportszervezetek koordinálása, de mi úgy gondoltuk, hogy emellé

érdemes lenne létrehozunk egy civilszervezetet is, mely egyfajta szervező erőként, érdekképviselőként hatékonyabbá teheti a megyei sportéletet, segítheti a megyében létrejött sportszervezeteket. Erre a célra hoztuk létre a KEM SZÖSZ-t, melyhez az induláskor 33 – mondjuk úgy -, megyei szakszövetség – csatlakozott.

– *Mit tudtak tenni a tagjaikért?*

– Mai szemmel nézve akkoriban irigylésre méltóan jó helyzetben voltunk, mert a megyei sportra mindig volt egy meghatározott pénzügyi keret elkülönítve, aminek a szétosztásába nekünk is volt beleszólásunk, így hatékonyan tudtuk képviselni a tagszervezeteink érdekeit. Persze idővel valamennyi megyei szakszövetség létrejött, megerősödött, és országos szakszövetségekkel karöltve egyre jobb volt az érdekvéonyesítő képességük is.

– Jómagam a teniszt képviselve, annak sikeréért dolgozva kísértem figyelemmel ezt a fajta fellendülést, mely minden sport-

ágnál érzékelhető volt. Nőtt a szervezethez, az önkéntes munkát vállaló grémium például vállalta, hogy a megyei versenyrendszert kézbe veszi, szervezi, bonyolítja, megteremti hozzá a szükséges feltételrendszert. Sokan akkor már kapcsolódtak a diáksport-rendezvényekhez is. A sportágak élén olyan emblemikus személyek álltak, mint Buzánszky Jenő, Földi Imre, Katona Géza, Plásztán Attila, hogy csak néhányat említsek, akik mellé jó volt odaállni. Fáradhatatlanul dolgoztunk a sport sikeréért, népszerűsítéséért.

– 2004 után még hangsúlyosabb szerepet kaptunk a megyei sportélet szervezésében, amikor megszüntették a megyei sportigazgatóságot. Onnantól egyedül mi fogtuk össze megyei szinten a sportot, persze erősen megváltozott feltételek mellett. Évről évre kevesebb pénzből kellett gazdálkodnunk, így a lehetőségeink is szerényebbek voltak. Sokat küzdöttem azért, hogy egy tervezhető, előre kiszámítható éves költségvetésünk lehessen, igazodva a megyei éves

Öt éve válták erre a pillanatra. A Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége és a németországi Rajna-Pfalz tartományi sportszervezők intézői Landesverbund (LSB) számára a megyei önkormányzat kötetlen támogatást ígért az új (többéves megújított) partnerkapcsolati szerződés. Rajna-Pfalz Tartományi Sportszövetségével 1991. december 7-én írták alá a szövetségi megállapodást.

Az előzmény: A Komárom-Esztergom Megyei Sportigazgatóság 2004. október 1-jei megnevezése után kiváló életrészt nyújt a sportkapcsolatok megújítását a Rajna-Pfalz között, ám szövetségi szinten, hogy kerüljön sor a két fél közötti újabb tárgyalásokra a kapcsolat újraelőírásánál. A szövetségi megállapodás után a Megerősítés szerződés az új partnerkapcsolati szerződés. Azt viszont meg kell jegyezni, hogy, amint az esetleges, ilyen megállapodás nélkül is történő működés a partnerkapcsolati. Ezt az eddig állapított szintre meg a három fél 2009. június 25-én az új szerződés aláírásával.

A lényeg: az új partnerkapcsolati megállapodást létrehozta a Rajna-Pfalz Landesverbund és a Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége között. A megállapodást Karin Augustin, az LSB elnöke és Horváthy Lóránt, a Megerősítés szerződés aláírta, majd dr. Völner Pál, a megyei önkormányzat elnöke ellenjegyezte az előzetes.

Horváthy Lóránt (balra), Karin Augustin és dr. Völner Pál írta alá a szerződést

Megerősítés szerződés aláírása

költségvetéshez, annak egy meghatározott hányadaként. Sajnos, soha sem sikerült elérnem. Mindig egyfajta kegyet gyakorolt a mindenkori megyei vezetés azzal, hogy a sportra pénzt adott, pedig meggyőződésem, hogy a politikának előnyös a sport támogatása. A pozitív visszacsatoláson túl, ez az a terület, ahol a polgárok levezethetik a fölös feszültségeiket, és egészségmegőrző, preventív szerepéről sem feledkezhetünk meg. Fontos lenne tehát tudatosan a sportra költeni.

– Központi finanszírozás nélkül hogyan tudták fenntartani magukat?

– A Megyei Önkormányzatra a mai napig számíthatunk, gyakorlatilag ennek köszönhetjük, hogy még létezők, és érdemi munkát végezhetünk. Egy időben próbáltunk magunk is támogatásokat megnyerni a munkánkhoz, ám itt rövid időn belül falakba ütköztünk, hiszen a sporttámogatókat tagszervezeteink is megkeresték már, így azok nem igazán hajlottak arra, hogy „ugyanazért” kétszer fizessenek.

– Nagy segítséget jelentett szervezetünknek az a német sportkapcsolat, amelyet még a megyei sportigazgatóság hívott életre, és a mi tagszervezeteink töltöttek meg élelletel. A tőlük kapott támogatásból oda-vissza működő partnerkapcsolatok jöttek létre a Rajna-Pfalz tartományok és a mi szervezetünk egyes szakágai között. A német támogatás fedezetet nyújtott a partnerkapcsolati programokhoz. Sajnos 25 évnyi siker után uniós előírások miatt a támogatás megszűnt. A kapcsolat ugyan állandóan változó felállásban, de még ma is él, most épp német kislányok szeretnének lovas kapcsolatokat kialakítani megyénk fiataljaival, és úgy néz ki, hogy erre itthon van is fogadókészség.

– Milyen momentumokat, eredményeket emelhetünk ki ebből a 30 esztendőből?

– Az említett Rajna-Pfalz kapcsolatot feltétlenül. Már önmagában az is szép eredménynek számít, hogy 25 éven át fenn tudtuk tartani. Csodás találkozásokat tudtunk

szervezni, örömmel tettünk eleget a németek meghívásainak. Barátságok, a sportot erősítő emberi, szakmai szálak szövődtek ennek az együttműködésnek köszönhetően. Jelenleg is élő kapcsolatokat ápolnak a teremkerékpárosok, a labdarúgók, az evezők.

– Büszkék vagyunk arra is, hogy a Pierre de Coubertin-díjra – immáron 6. éve – javasolhatunk diákokat megyénkből. Akiket a német és francia partnerek kiválasztanak, azokat egy hétre vendéglélő látják. Minden évben pozitív visszajelzéseket kapunk, jól szerepelnek a diákjaink.

– Amit talán a legnagyobb eredményünknek tartunk, az az általunk indított Által-érvolgyi kerékpárút projekt. A tervezését már a Megyei Tanács is támogatta, de igazán aktuálissá az uniós források megnyitásával. 2002-ben már építési engedéllyel rendelkezünk, de sok-sok pályázati próbálkozás után forrásokat 2013-ban nyertünk rá. A célunk végül teljesült: ma már több mint 100 ezer ember számára teremtettünk egy egészséges, sportolásra invitáló, a természetbe hívó infrastruktúrát. Céljainkat pedig az is visszaigazolta, hogy az „Év kerékpárútja” címet is elnyertük.

– Végül meglelném az általunk életre hívott megyei sportoldalunkat, a kemporthu-t is, mely a maga nemében ugyancsak egyedülálló térségünkben, sőt talán or-

A Rajna-Pfalzi Sportszövetség 60. születésnapjához tartotta Malmben a választókerületi kastélyban. Az eseményre 320 vendég fogadta a meghívást, közöttük voltak a szervezet külföldi partnerei is, Burgundia, Tunézia, Komárom-Esztergom megye.

A Rajna-Pfalzi Sportszövetséget 1950. szeptember 4-én alapították Bingenben 30 szövetség összehangolásával. Az elmúlt 60 évben a szövetség a Rajna-pfalzi sport irányítását vette magára, és ma már több mint 1,5 millió tagjával rendelkező, 6.300 egyesületet képvisel.

Karin Augustin elnök asszony elmondta, hogy az elmúlt 60 évben a sport mindig új kihívások elé nézett, melyeket mindig sikeresen teljesített. A történelmi visszatekintés, a számos interjú mellett az alapítók és elöljárók, akik Rajna-Pfalz tartományt világversenyeken képviselték, a résztvevők meghallgathatták többek között Kurt Beck tartományi miniszterelnök melettait is.

Az ünnepség egyik fénypontjaként a szövetség tagszervezeteinek képviselői átadták ajándékait. A Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége részéről Horváthy Lóránt elnök, egy tatal kerámia, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat részéről pedig dr. Völner Pál államtitkár egy megyei szívből emlékeztető és emléket nyújtó az Karin Augustinnak jókívánások kíséretében.

számos szinten is. A megyei sporthíreket gyűjtő portált 2007-ben hoztuk létre azzal a céllal, hogy egy ponton elérhetővé tegyék megyénk sportéletének híreit, eseményeit. Alapító főszerkesztőnk, Péntek Sándor sokat tett az új médium elindításáért, működtetéséért, a különféle sportágakról készített kiváló cikkei ma is olvashatóak a weblapon.

– Kifejezetten fontosnak tartottuk, hogy ne csupán az élsport eredményei jelenjenek meg itt, hanem az amatőrök versenyei, a tömegsport is helyet kapjon hasábjainkon. A portál működésére is negatívan hat sajnos a szűkös költségvetésünk, de már dolgozunk azon, hogy új életet leheljünk ebbe a remek fórumba.

– Hogyan ünnepelték a harmadik x-et?

– Szokásos, rendez évi közgyűlésre készültem, és igazán kellemes meglepetés volt, hogy a házigazda Kézilabda Szövetség, Baranyáné Editkével karöltve ünnepivé tették az összejövetelünket. Gyertyával, tortával várták az elnökséget, a meghívott sportvezetőket. Jó hangulatban ünnepeltünk, és a baráti beszélgetések most is megerősítették, hogy még 30 év után is képesek vagyunk hasonlóan gondolkodni, egy irányba haladni. Szeretjük a sportot, és szívesen áldozunk rá, mert látjuk annak értékét.

CSEH TERÉZ

A Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége (KEM SZÖSZ) a Komárom-Esztergom Megyében működő sportszövetségek tevékenységét összehangoló, munkájukat segítő és támogató, önkormányzati elv alapján működő képviselői és érdekképviseleti szervezet. 1990-ben alakult, a megye 17 sportági szakszövetsége hozta létre. Az országban elsőként jött létre ilyen jellegű megyei sportszervezet. A KEM SZÖSZ alapító elnökeinek **Dr. Henkey Istvánt** választották, alelnökei **Szűts János** (Sakk Szövetség), **Bartha László** (Atlétikai Szövetség), **Solymos Tibor** (Labdarúgó Szövetség) és az akkori megyei sportigazgató, **dr. Partali László** lettek. A 30 éves szervezet mai elnökségét **Horváthy Lóránt** (tenisz) vezeti, alelnökök: **Szabó Ferenc** (fogatékkel élők), **Cserna András** (tájékozódási futás), **László Imre** (sakk), **Horváth Zoltán** (természetbarát), elnökségi tag és főtitkár: **Szöllősi Miklós** (atlétika).

1 ÚTON

NEMZETKÖZI ZARÁNDOKNAP

2020. AUGUSZTUS 15.
A VILÁG TESTI-LELKI EGÉSZSÉGÉÉRT

A NAP, AMIKOR EGYÜTT MOZDUL
EGÉSZ KÖZÉP-EURÓPA
ZARÁNDOK KÖZÖSSÉGE

1UTON.MARIAUT.HU

BIZALOM
KÖZÖSSÉG
ERŐPRÓBA
ÉLETFORMA
TELJESÍTMÉNY
TERMÉSZETSZERETET
SPIRITUÁLIS ÉLMÉNY

M Mária út
SZERVEZŐ: MÁRIA ÚT EGYESÜLET
RENDEZVENY@MARIAUT.HU

Folyamatosan szépül az országos zarándokútvonal

Egy irányba nézünk, egy úton megyünk

Aki a királyi régióban kíván zarándokolni, több útvonalon is megteheti: átszeli a térséget a Szent Jakab zarándokútvonal, a Gyöngyök útja, a Magyar zarándokút, valamint a Mária út. Most ez utóbbiról lesz szó abból az apropóból, hogy 2020. augusztus 15-én a Mária úton indulhatunk el az ország bármely pontjáról, hatodik alkalommal egy közös szándékként: a világ testi és lelki egészségéért.

A Mária út egy Közép-Európán átívelő zarándok- és turistaút-hálózat, kelet-nyugati tengelye az ausztriai Mariazelltől az erdélyi Csíksomlyóig vezet, észak-déli tengelye pedig Czeszochowától Medjugorjéig, összekötve ezzel a Mária-kegyhelyeket több, mint 1400 kilométeres távon. A két tengely így formál szimbolikus keresztet a Kárpát-medencében. Hazánkban a Mária út a Magyar Természetjáró Szövetség tagegyesülete, annak százéves hagyományait megtartva folyamatosan újítja meg a jelzéseket a lelkes önkéntesek. A jelzés színe lila vagy kék (egyes szakaszokon piros vagy zöld) M betű kereszttel a középő száron.

A zarándoklás lehet egyéni és közösségi élmény is, az úton bárki elindulhat egyedül, de a Mária Út Egyesület egész évben indít szervezett zarándoklatokat is, ezekről az utakról a honlapjukon lehet tájékozódni

(mariaut.hu). Igyekeznek bevonni helyi közösségeket, egyházközösségeket, és várják az önkénteseket.

Folyamatosan épülnek újabb zarándokszállások, legközelebb ősszel adják át a Fejér megyei zarándokszállást Bodajkon, s egyúttal a Nagytemplom-Mária kegyhelyet is felújítják – tudtuk meg **Fehér Pétertől**, a Mária út egyik önkéntesétől. Az út végjárásához zarándokútlevelet igényelhetnek a zarándokok, ezzel igazolhatják, hogy teljesítették az adott szakaszt, a századik kilométer megtétele után pedig elismerő oklevelet is kapnak az egyesülettől. Nem melleleg több, a honlapon fellelhető szálláshely kedvezményt is biztosít a náluk megszálló utazóknak.

Bár a Mária út még csak tizennégy éve létezik, több szakasza már korábban is zarándokútvonalaként funkcionált, ilyen például a Sümeg és Balatonalmádi közötti szakasz.

Fehér Péter kiemelte, pozitívak a visszajelzések a zarándokoktól, egy házaspár például előzetes szállásterv nélkül indult útnak, de így is volt hol aludniuk minden nap, olykor segítőkész helyiek látták őket vendégül, amit ők kerti munkával háláltak meg. Ahogy az 1Úton zarándokfüzetének első lapján olvashatjuk: „Aki zarándokol, úton van. Aki zarándokol, jó úton van.”

Az 1Úton nemzetközi zarándoknap 2014-ben indult azzal az indíttatással, hogy legyen egy nap, mikor egy közös céllal együtt zarándokolnak emberek a Kárpát-medence minden pontján. Idén több mint százhusz különböző nehézségű és távolságú szakaszon tehetik ezt meg, a dátum pedig mindig az augusztus 15-höz, Nagybaldogasszony ünnepéhez legközelebb

eső szombati nap. Ide felekezettől, világnézettől és életkortól függetlenül várnak mindenkit, indítanak például babakocsis baba-mama zárandoklatot is Budapesten, de szenvedélybetegségből kigyógyultak is zárandokolnak közösen, és az sem ritka, hogy egy-egy egyházmegye fiataljai vágnak neki közösen az útnak.

A zárandokok lelki útravalónak zárandokfüzetet kapnak, benne énekekkel és imádságokkal. Tavaly az édesapákért ajánlották fel a zárandoklatot, akkor több, mint tízezer ember indult el gyalogosan vagy biciklivel a közös úton.

Az idei tematika pedig eredetileg a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus köré szerveződött, de mivel a kongresszust egy évvel elhalasztották a világjárvány miatt, ezért idén augusztus 15-én, szombaton a világ testi és lelki egészségéért indulnak a zárandoklatok. Az adott szakaszok útvonala, szakaszvezetői és minden szükséges információ elérhető Facebook-oldalukon, valamint a za-

rándoknap honlapján (luton.mariaut.hu), tudtuk meg Fehér Pétertől, aki a Tatabányáról induló zárandoklatok felelőse az első 1Úton óta, valamint az országos szervezésben is részt vesz.

Aki előtt a zárandoklás műfaja még ismeretlen, egyre több felületen tájékozódhat. Az említett honlapokon kívül televíziós műsorokban, a Mária Rádió Mária út című tematikus műsorában és podcastjában, valamint a Zárandokvlog Youtube-csatornán is információt kaphatunk arról, mennyivel adhat több lelki élményt egy zárandoklat, mint egy teljesítménytúra, illetve hogyan érdemes felkészülni rá, milyen élmények érhetik az utazót.

Vannak, akik fizikai korlátaik miatt már nem tudják végigjárni a zárandokutakat, őket gyakran a többi zárandoktárs „elviszi a lelkében”, de gyakran számukra is akad feladat a szervezésben, a szentmisén, vagy akár a fáradt vándorok vendégül látásakor. Mert ezen az úton mindenkire szükség van.

FEHÉR ENIKÓ

SUZUKI – TOYOTA EGYÜTTMŰKÖDÉS

Esztergom - Megérkezett a robosztus és sportos megjelenésű Suzuki ACROSS! A kifinomult plug-in hybrid rendszerrel és E-Four összkerekhajtással felszerelt modell kompromisszummentes teljesítményt és hatékonyságot biztosít egy teljesértékű modern SUV képességeivel és stílusával. Az

ACROSS az első modell, amelyet a Toyota és a Suzuki közötti együttműködés keretében gyártanak a Toyota Motor Corporation jóvoltából. Az ACROSS értékesítése 2020 őszén kezdődik Európában.

A VILÁG MÁSODIK LEGJOBBJA

Komárom - Az Ultratriatlon Szövetség 2019-es versenykiírása szerint a komáromi "Vasember", **Szőnyi Ferenc** második helyezést ért el abszolútban, ultratriatlon szakágban. "A versenyprotokoll alapján mindig a következő évben adják át az

előző éves teljesítményért járó elismeréseket. Azt gondolom, hogy 55 évesen nagyon nagy dolog a világ második legjobbjának lenni. Jőmagam 163 ironman-távot teljesítettem ennek a szövetségnek a kiírásában" - nyilatkozta a sportember.

MINISZTERI BIZTOS LETT

Komárom-Esztergom megye - **Bencsik János** országgyűlési képviselőt 2020. július 1. napjától a Tatabányai-medence kiemelt járműipari térség összehangolt fejlesztéséért felelős miniszterelnöki biztossá nevezte ki **Orbán Viktor**. Bencsik János részt vesz a Térség fejlesztésére vonatkozó koncepció kidolgozásában és végrehajtásában, valamint ellátja a Térséghez közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó fejlesztési források terhére támogatott projektek megvalósításával összefüggő koordinációs feladatokat.

Motivációs kerti mustrára készül a Berhidai Kertbarát Kör

„Az Én kiskertem”

Nem kerti szépségversenyre, nem rangsort felállító vetélkedőre, de még csak nem is büszkeségi megmérettetésre, hanem sokkal inkább egyfajta közös gondolkodásra, tapasztalatcserére, a kipróbált és bevált ötletek, újítások és módszerek szélesebb körben történő megismertetésére szeretné ösztönözni a kertészkedőket a Berhidai Kertbarát Kör „AZ ÉN KISKERTEM” elnevezésű motivációs mustrájával, amire július elejétől augusztus végéig kerül sor, és amire bárki jelentkezhet.

A részletekről Kellerné Szász Anikó, a kertbarát kör vezetője tájékoztatta lapunkat, hangsúlyozva, hogy semmiképpen sem a kertek szépségversenyét kell érteni a felhíváson! Korántsem az a cél, hogy a legrendezettebb, legdíszesebb, legkülönlegesebb növényekkel és szebbnél szebb dekorációkkal ékeskedő kerteket felkutassák, bemutassák és díjazják, hanem azt szeretnék feltárni és megismertetni, ki milyen újításokkal, módszerekkel, hagyományos vagy kevésbé ismert természeti technológiával igyekszik alkalmazkodni a mai, egyre változékonyabb időjárási viszonyokhoz, korunk életstílusához, illetve a saját kertjének adottságaihoz.

– Roppant fontosnak tartom kiemelni, hogy senkit ne tartson vissza a jelentkezéstől – szándékosan nem a nevezés szót használom, mert nem egy hagyományos értelemben vett versenyről beszélünk – az sem, ha még nincs rendben a kerítése, vagy nem volt lehetőség kicsinosítani a kertbe vezető járdát, ha épp nem haragoszöld a pázsitja, de ezektől függetlenül csodálatosan termő gyümölcsfái vannak a kert végében, mert remekül ért a gondozásukhoz! Ez csak egy példa, amivel arra hívnám fel a figyelmet, hogy bennünket kizárólag az érdekel majd, hogy milyen termelési technológiákat – például mulcsozást, magaságást, önfenntartó, a saját egészségét

és a környezetét is óvó növényvédelmet – alkalmaz, melyekkel figyelemre méltó eredményeket sikerül elérnie – magyarázta a Kertbarát Kör vezetője.

– **Miként jelentkezhetnek az akcióra a kerttulajdonosok?**

– Telefonon, vagy elektronikus levélben várjuk a „nevezőket”. Természetesen nem lehet kizáró ok a Kertbarát Kör tagsága sem, de nagyon várjuk azokat is, akik eddig még nem kerültek a látókörünkbe, függetlenül attól, hogy már régóta kertészkednek, vagy csak a közelmúltban láttak hozzá. Ugyancsak nem számít a kertjük nagysága, sem az, milyen növény termesztésével foglalkoznak. A lényeg, hogy szeretettel teszik, érdekli őket, örömeiket lelik benne és szeretnének fejlődni is. Feltételezzük, hogy szép számban akadnak olyan hobbikertészek, akik a koronavírus okozta bezártság következtében „fedezték fel” a kiskertjüket, s kezdtek bele lakusként a konyha- vagy a virágkertészetbe. Régen apáról fiúra szállt a növénytermesztés „tudománya”, de ma már bátran belekezdhet az is, aki városi körülmények között nevelkedve, sohasem látott kerti szerszámokat, mert jobb híján az internet is szolgálhat útmutatásokkal, ötletekkel, tanácsokkal. A kötelező karantén elmúltával pedig hozzánk, kertbarátokhoz is fordulhatnak kérdéseikkel.

A most meghirdetett motivációs mustránkkal is legfőképpen az a célunk, hogy egymásnak segítsünk az újítások, a már széles körben elterjedt, bevált technológiák, módszerek alkalmazása terén.

– **Említette, hogy az Én Kiskertem nem versenyt jelent, de akkor mi motiválja a jelentkezőket, és hogyan bonyolítják le az akciót?**

– Egy tapasztalt, a Kertbarát Kör tagjaiból álló, három-négytagú bizottság egy előre egyeztetett időpontban fogja személyesen felkeresni a jelentkezőket, akik kizárólag a kertjükre összpontosítják a figyelmüket. (Vendéglátás kizárva!) Ők meghatározott szempontok alapján jegyzeteket és pár fotót is készítenek, s beszélgetés közben akár tanácsokkal is szolgálnak, miként lehetne a hely adottságaihoz igazodva még hatékonyabb eredményeket elérni. A lényeg, hogy nem csak tanácsokat szeretnénk osztogatni, hanem arra is számítunk, hogy mindannyian tanulunk is egymástól, de ugyanennyire fontosnak tartom, hogy akciónk közösségépítő is egyben, jó alkalom arra, hogy közelebről megismerjük egymást, hiszen kénytelen vagyok elismerni, még én sem jártam minden tagunk kertjében. A megmozdulásban résztvevő valamennyi kertészkedő – személyre, illetve kertjére szabott – kisebb ajándéokra is számíthat és a Berhidai Napokon bemutatott kiállításunkon nyilvánosan megosztjuk majd az Én Kertem mustrán szerzett tapasztalatainkat, kiemelve azokat, amelyek előremutató tanulságokkal gazdagítanak valamennyiünket. Kérek mindenkit, hogy korra és kertnagyságra való tekintet nélkül, bátran jelentkezzen a kerti mustránkra! Megéri!

Az „ÉN KERTEM” motivációs kerti mustrára júliustól augusztus végéig, Kellerné Szász Anikónál a 06 88 454-260, vagy a 06 30 989-1152 telefonon, illetve az anikoeni@gmail.com email címen lehet bejelentkezni. Minden nevezőt visszahívnak és az általa megválasztott időpontban felkeresi majd a Kertbarát Kör kis „különítménye”.

A megint kinőtt iskolaépület

Csuppen István
igazgató 17 éve
a Zöldliget vezetője

Velence két tanítási nyelvű iskolája

Zöldliget

A szülők igényei az idegen nyelv és az informatikai oktatás iránt megnöttek a térségben, ezért döntött úgy az iskolavezetés, hogy angol-magyar két tanítási nyelvű programra vált. Változtak a személyi, tárgyi feltételek, tulajdonviszonyok, de a pedagógiai elvhez ragaszkodik a Zöldliget: „Változunk, és megpróbálunk minden új kihívásra reagálni, nem adjuk fel az álmainkat, nekünk csak előre van utunk, hátrafelé nem vagyunk hajlandóak lépni”.

– **Hallhatnánk az iskola történetéről?** – kérdezem Csuppen István igazgató urat, aki 17 éve irányítja az intézményt.

– A velencei Általános Iskola 1993-ban alakult újjá. Előtte a mai kápolnásnyéki, korábban velencei Vörösmarty Általános Iskolaként látta el a környék oktatási feladatait. 2003 óta vagyok az intézmény igazgatója, ekkor Velencei Nagyközség Önkormányzata volt a fenntartó. 2012 szeptemberétől a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Személybiztosítja a kötelező beiskolázási körzetbe (Velence, Nadap) tartozó tanulók ellátását. Mikor idekerültem, egy remek kollektívába sikerült beilleszkednem, ami nem volt nehéz, hisz gyermekeim is itt tanultak. A tárgyi feltételeink nem voltak jók. Igaz, felépült 1993-ban egy 4 termes iskola a Bethlen utcában, de már akkor 17 osztállyal, 303 fővel működöttünk. Az önkormányzat bérletre a Kis utcai épületet, hogy elláthassa kötelező feladatát. Mi a küldetésünknek azt tartottuk, hogy kialakítsuk az iskola profilját, arculatát hosszú távra, és legyen ehhez egy 21. századi épület!

– **Hogyan született meg a két tanítási nyelvű program eszméje?**

– A nevelőtestülettel és a szülőkkel sokat töprengtünk a profilunkon. A kívánságlista első helyén a nyelvi képzés és az informatika állt. Azt gondoltuk: a szakmai fejlődés és annak színtere együtt újuljon meg, így 2008-ban elkezdődött a Kis utcai tömb átépítése kb. 1 milliárd forintból (felét uniós pályázaton nyertük, másik felét a tulajdonos velencei önkormányzat állta). 2009-ben az új otthonunk biztonságában (13 tanterem+8 szaktanterem) elindítottuk a két tanítási nyelvű képzést felmenő rendszerben, egy osztályban. Már ekkor is a Baptista Szeretetszolgálat révén volt anyanyelvi önkéntesünk az USA-ból. 2010-ben már 2 nyelvi osztály

indult, mert sok szülő úgy vélte, gyermeke jövője szempontjából a nyelvi képzés elengedhetetlen. Ma 24 általános iskolai osztályból 16 tanuló e programban. 2018-ban kezdtük a két tanítási nyelvű gimnáziumi képzést, így 26 tanulócsoporthoz van, 735 fővel. Újra kinőttük az épületet...

– **Mi Ön szerint a három legvonzóbb elem a pedagógiai programjában?**

– Legfontosabb: olyan használható tudást adni diákjainknak, amivel boldogulni tudnak későbbi tanulmányaikban. Második elem a közösségépítés, iskolai hagyományaink ápolása, melybe a szülőket is bevonjuk (Anyuka-Apuka Kupa, Teker a Suli, Iskolai táborok...). Nyílt, egyenes kommunikáció az iskola felhasználóival, fenntartójával szemben, s a hitelesség. Harmadikként a tanulók személyiségének tiszteletben tartását mondanám, hogy a bennük rejlő értékeket felfedezzék, megvalósítsák elképzeléseiket.

– **Miért jó "zöldligetes" pedagógusnak és diáknak lenni? Az anyanyelvi tanárok jelenléte hogyan árnyalja ezt a képet?**

– A megnövekedett tanári létszám ellenére összetartó közösség a nevelőtestület, a gyermekközösségek, sőt: a szülőké is. Rendszeresen táboroztatunk önkéntesen rászorulókat más iskolákból, melynek költségét a szülők támogatása biztosítja. Pedagógusnapot nem tartunk magunknak, inkább közösséget építünk, együtt kirándulunk, ahol a napot vidám eseményekkel, feladatokkal színesítjük. Minden évben másik munkaközösség szervezi e programot. Az anyanyelvi tanáraink bekapcsolódnak a nevelőtestület munkájába, versenyeket szerveznek, saját országuk kultúráját ismertetik meg tanulóinkkal, részt vesznek minden iskolai rendezvényen.

– **Mit jelent a Pedagógiai Programjában megfogalmazott, fent idézett gondolat most, a digitális távoktatás tekintetében?**

– A kor követelményeinek megfelelő tudást igyekszünk átadni, olyan módszerekkel, melyek élményszerűvé teszik a tanulást. Fontos az eddigi értékeink továbbvitele, de meg kell felelnünk a tanulók igényeinek – ma már ezeket egy krétával és egy táblával nem lehet kielégíteni. Olyan módszerekre, eszközökre van szükség, amivel képesek úgy tanulni, hogy észre sem veszik, hogy új ismereteket szereztek. A digitális oktatás alatt 5 főt kellett csak papír alapon értesíteni, a többiek teljesítették az elvártakat. Ehhez kellett a családi háttér is, mely a feltételeket biztosította, de voltak olyan szülők is, akik eszközöket ajánlottak fel, hogy minél több tanuló önállóan dolgozhasson.

– **Hogyan értelmezhető az idézet a gimnáziumi képzés tekintetében?**

– A gimnazistáknak igyekszünk nagy szabadságot adni, egészen addig, míg ezzel nem élnek vissza. Használhatják pl. a telefonjaikat, wifi elérhetőséget kaptak, van „pihiszobájuk”, saját teakonyhájuk, amit ők tartanak rendben. Azt gondoljuk, a nyelvi képzéssel olyan lehetőséget kapnak diákjaink, amellyel, ha jól sáfárkodnak, közel kerülhetnek a diplomájukhoz már nyolcadikosként, hisz többségük középfokú nyelvvizsgát szerez ekkorra.

– **Igazgatóként mire a legbüszkébb?**

– A kollégáimra, a tanulókra és a szülőkre. Olyan támogató légkör veszi körül az iskolát, amely példaértékű. Sok mindent felsorolhatnék, de ez az iskola nem jutott volna el oda, ahol tart, sem a kollégák, sem a tanulók, sem a szülők nélkül. Természetesen a helyi városi önkormányzattal és a fenntartóval is kölcsönös bizalmi kapcsolatot alakítottunk ki.

DR. GÖDE ANDREA

Betört lovak

Tegnap miénk volt még a tisztás
ügetve jártunk réteket
csikói táncból nőtt a lábunk
egünk húzott ránk felleget

Ma már riadt felismeréssel
nyerítjük át az éjszakát
patánk kaparja napvilágra
elég, a pályva visszaránt

Barát, ki most is messze szállsz még
szabadságoldó szárnyakon
meséld el azt, hogy itt ragadt
a megbélyegzett fájdalom

A horpaszunk remegve rándul
sörényünk rossz kötélcafát
és mégis, itt mi azt reméljük
a síkság ott kinn megmaradt

Habot vet már a láthatár is
a holdfény felhőháton
horkantva szól a szél, vonaglik
tompulva tűrő dombokon...

Bemutatkozik M. Tóth Sándor szófacsaró versíró, természetfotós

Verseiben formálja a magyar nyelvet

Önálló kötetben még nem olvashatóak a tatabányai M. Tóth Sándor különleges versei, de aki keresi, a Facebook-on megtalálhatja a magyar nyelvel nagy szeretettel játszó szerző írásait - és fotóit is.

– Már nem csak az íróasztalom fiókjának írok – mondja **M. Tóth Sándor**. – Sokáig óztkodtam attól, hogy az interneten „terjesszem” a verseimet, de megerősödött bennem a vágy, hogy mások is lássák, olvassák, amire olyan nagy gondot fordítok. Járvány idején több szabadidőm lett, természetesen fotózom a természetet, és szavakba, gondolatokba öntöm az érzéseimet – mindez kicsordul az arckönyv lapjaira, vagyis a facebook-ra.

Ötvenöt évvel ezelőtt, tízévesen írta első versét, a Tavasz címűt a József Attila Általános Iskolában. Tegyük hozzá, a pad alatt... Lebukott, a tanár leleplezte, de nem lett baj belőle. Fel kellett olvasnia, majd elküldték a Kisdobos című újságnak. Emléklap lett a jutalma.

– Azóta több-kevesebb rendszerességgel facsaram a szavakat – folytatja. – Példaképemnek, tanítómesteremnek tartom Romhányi Józsefet. Sokan hasonlítanak hozzá, ami számomra nagy elismerés, ahogyan az is, amikor Szilvási Csaba tanár úr azt mondta, hogy Jeszenyinre emlékeztetem.

Az egyik mottója M. Tóth Sándornak: Ha IQ-d van, haikud van. Ennek szellemében születtek a rövid versei, például ez: Sövény a fényben / Éled mégis meghal / Fény a sövényben.

Mesélőnek tartja magát, aki ha teheti, elmerül a természet szépségeiben és aztán... „Völgy

zugában, sziklaszirten / Redves rönkök rejtékén / Habzó-zúgó, gyors patakban / Táncos pisztráng pikkelyén / Nő a mesém, mint a gomba / S hajnalban, ha zord az ég / Meseszóval szállingóznak / Arcomra a hópíhek.” Hobbijára, a fotózásra édesapja tanította. A hatvanas évek végén a Zsdanov fotószakkerébe is járt, ahol megtanulta, hogy a kritikát el kell fogadni. Megyei és országos pályázatokon vett részt képeivel, számos kiállításon voltak már láthatóak város- és természetfotói.

– Sokszor sokáig forognak az agyamban a szavak, amíg le nem írom őket – térünk vissza a versekhez. – Fontosnak tartom a ritmust, közel áll hozzám a zene. Gitta néni, Kodály Zoltán tanítványa volt az énektanárom. Ismerkedtem a hegedűvel és a klarinétal, a katonaságnál a haveroktól a gitárral. Ha úgy alakul, énekelem is a verseket, például néhány éve Alsógallán, a József Attila Művelődési Házban, az IZÉ – Irodalom, Zene És amit akartok rövidítése – Szalomban. Ezt **Herendi Judit** „kultúrházvezetővel” és a népművelő, újságíró **Veér Károllyal** együtt találtuk ki, ahogyan a folytatást is, a MA – Művészet Alsógallán – zenés irodalmi kávéházat. Egyébként éppen akkor voltam 60 éves, amikor a kultúrház. **Jakab Erzsébet** intézményvezetővel együtt írtuk meg 2015-ben a krónikáját.

A Tatabányai Lapnyomdában dolgozott, ahol

oszlopos tagja volt az irodalmi színpadnak: gitározott, furulyázott, énekelt, szavalt – felnőttek és gyerekközönség előtt egyaránt. Érdekesség, hogy nyomdásztanulóként **Salamon Hugó** volt a színpad vezetője, aki ma a Vértés Agorájának szakmai igazgatója, Tatabánya díszpolgára. A nyolcvanas években a Dolgozók Lapjához, majd a 24 Órához vezetett az útja. Volt riporter és tördelőszerkesztő, megjelentek fotói és versei is. A megyei napilapnál kollégájával, **Kertész N. László** grafikusművésszel verses-rajzos kifestőkönyvet készítettek.

– Nincsen olyan kategória, hogy gyerekvers – állítja. – Ahogyan Laci fogalmazta, csak olyan felnőttek vannak, akik elfelejtették, hogy voltak gyerekek. Én nem felejtettem el, és azt szeretem, ha a gyerekek is szeretik a verseimet. Nem feltétlenül a szövegét, az is jó, ha a ritmusára, a fülbemászó dallamára figyelnek.

Büszke arra, hogy az Őszidő elnevezésű nemzetközi verspályázaton csaknem 500 alkotás közül kétszer is kiemelt díjat kapott, a legjobbak közé választották egyik évben a Betört lovak, másik évben a Magyarul című versét.

VÁRAK ÉS ERŐDTEMPLOMOK

Potyók Tamás
festőművész kiállítása

Várpalota, THURY-VÁR, Márványterem

Fővédnök: **Petneházy Szabolcs Attila**, magyar-magyar kulturális kapcsolatokért felelős miniszteri biztos

Megtekinthető: 2020. július 16-31. között a Thury-vár nyitvatartási idejében.

Kézilabda

2020.
július
27-től

2020.
július
31-ig

8:00 -
16:00

TÁBOR

- Délelőtti és délutáni edzések
- Labdás ügyességfejlesztő foglalkozások
- Korcsoport specifikus foglalkozások
- Megismerkedés a kézilabda alapjaival
- Napi kétszeri étkezés és tábori póló

- 2013 - 2010
- 2009 - 2008
- 2007 - 2005

ONLINE JELENTKEZÉS:

- Űrlap kitöltése a [weboldalunkon](#)
- Szülői nyilatkozat kitöltése és leadása az első napon

Jelentkezési
határidő:

2020. július 13.

/KVSEkeziUP

kvsekezilabda.hu